

Azərbaycan Respublikası
Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi

Azərbaycan
Milli Kitabxanası

KBT 473:X620

UOT 02(094.1) (479.24)

Tərtibçi:

K.M.Tahirov

professor,
Əməkdar mədəniyyət işçisi

Redaktor:

A.T.Abdullayeva

KİTABXANA İŞİNƏ DAİR RƏSMİ SƏNƏDLƏR

**(Qanun və qanun qüvvəli normativ hüquqlu
sənədlər toplusu)**

3-cü təkmilləşdirilmiş nəşri

Kitabxana işinə dair rəsmi sənədlər: (Qanun və qanun qüvvəli normativ hüquqlu sənədlər toplusu) /tərt. K.Tahirov; red. A.Abdullayeva.- 3-cü təkmilləşdirilmiş nəşri.- Bakı, 2015.- 200 s.

Kitabda mədəniyyət, kitabxana və nəşriyyat işinə dair Azərbaycan Respublikasının Qanunları, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin bu sahə üzrə imzaladığı fərman və sərəncamlar, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarları və Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin əmrləri toplanmışdır.

Kitab mütəxəssislər və bütövlükdə kitabxana ictimaiyyəti üçün nəzərdə tutulmuşdur.

BAKI - 2015

©Azərbaycan Milli Kitabxanası, 2015

Giriş

Son illər Azərbaycanda informasiya cəmiyyətinin qurulması istiqamətində görülən işlər sırasında kitabxana işinin təşkili, idarə edilməsi, xüsusən kitabxanalarda elektron kataloqun, elektron kitabxananın formalaşması, oxuculara informasiya xidmətində yeni iş üsullarının tətbiqi, virtual xidmətlərin təşkili, kitabxanada həyata keçirilən bir sıra proseslərə müasir texnologiyaların tətbiq edilməsinə başlanması və s. dövlətimizin kitabxana işi sahəsindəki siyasətinin prioritet istiqamətinə çevrilmişdir.

20 ildən artıq bir müddət ərzində müstəqillik şəraitində yaşayan Azərbaycan Respublikası qanunların aliliyinin təmin olunduğu hüquqi dövlət quruculuğu istiqamətində ciddi addımlar atmaqdadır. Bu şəraitdə bütün sahələrdə olduğu kimi, kitabxana işi sahəsində də müasir dövrlə səsləşən, kitabxana-informasiya sahəsində mövcud problemlərin sistemli həllinə yönəldilmiş qanunların, dövlət proqramlarının, fərman və sərəncamların və digər rəsmi sənədlərin qəbul edilməsi, onlardan irəli gələn tədbirlərin həyata keçirilməsi mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycanda ilk dəfə Ulu Öndər Heydər Əliyevin imzaladığı 12 mart 1999-cu il tarixli Fərmana əsasən “Kitabxana işi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu (29 dekabr, 1998) qüvvəyə minmişdir.

Ulu öndərin işinin və ideyalarının layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyev Azərbaycan mədəniyyətinin və ədəbiyyatının inkişafında tamamilə yeni bir mərhələnin əsasını qoymuş bir sıra fərman və sərəncamlar imzalamışdır: 12 yanvar 2004-cü il tarixli “Azərbaycan dilində latın qrafikası ilə kütləvi nəşrlərin həyata keçirilməsi haqqında” Sərəncam, 27 dekabr 2004-cü il tarixli “2005-2006-cı illərdə Azərbaycan dilində latın qrafikası ilə çapı

nəzərdə tutulan əsərlərin siyahısının təsdiq edilməsi haqqında” Sərəncam, 20 aprel 2007-ci il tarixli “Azərbaycanda kitabxanaların fəaliyyətinin yaxşılaşdırılması haqqında” Sərəncam, 24 avqust 2007-ci il tarixli “Dünya ədəbiyyatının görkəmli nümayəndələrinin əsərlərinin Azərbaycan dilində nəşr edilməsi haqqında” Sərəncam, 6 oktyabr 2008-ci il tarixli “Azərbaycan Respublikasında kitabxana-informasiya sahəsinin 2008-2013-cü illərdə inkişafı üzrə Dövlət Proqramının təsdiq edilməsi barədə” Sərəncam və s.

Bu rəsmi sənədlərin toplusu halında nəşr olunaraq kitabxana ictimaiyyətinə çatdırılması mühüm əhəmiyyət kəsb edir və kitabxana fəaliyyətinin hüquqi təminatında vacib rol oynayacaqdır.

Respublikamızda idarə təbəçiliyindən asılı olmayaraq bütün kitabxanalarda çalışan kitabxanaçıların, bütövlükdə kitabxana ictimaiyyətinin stolüstü kitabına çevriləcək bu toplusunun 3-cü təkmilləşdirilmiş nəşrində kitabxana işinə və əlaqədar sahələrə dair rəsmi sənədlər - qanunlar, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin imzaladığı fərman və sərəncamlar, Nazirlər Kabinetinin qərarları, Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin əmrləri öz əksini tapmışdır.

Nəşrlə bağlı rəy və təkliflərini Azərbaycan Milli Kitabxanasına göndərən mütəxəssislərə və oxuculara əvvəlcədən minnətdarlığımızı bildiririk.

Ünvan: AZ-1000 Bakı ş., Xaqani küç. 57;

E-mail: contact@anl.az

QANUNLAR

“Mədəniyyət haqqında”

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Bu Qanun Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 1-ci bəndinə uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikasında dövlət mədəniyyət siyasətinin məqsəd və prinsiplərini, mədəniyyət fəaliyyəti subyektlərinin hüquq və vəzifələrini, mədəniyyət sahəsində hüquqi, təşkilati, iqtisadi və sosial təminatları müəyyən edir, mədəni sərvətlərin yaradılması, toplanması, tədqiqi, təbliği və qorunması sahəsində yaranan münasibətləri tənzimləyir.

I FƏSİL

Ümumi müddəalar

Maddə 1. Əsas anlayışlar

1.0. Bu Qanunda istifadə olunan anlayışlar aşağıdakı mənaları ifadə edir:

1.0.1. mədəniyyət – ədəbiyyat və incəsənət daxil olmaqla, cəmiyyətin və ya sosial qrupların maddi, mənəvi, intellektual və emosional xüsusiyyətlərini müəyyənləşdirən, insanların həyat tərzini, birgə yaşayış qaydalarını, mənəvi dəyərlər sistemini əhatə edən xüsusiyyətlərin məcmusu;

1.0.2. mədəniyyət fəaliyyəti (mədəniyyət sahəsində fəaliyyət) – mədəni sərvətlərinin yaradılması, yayılması, qorunması, bərpası, mənimsənilməsi və təşviqi, həmçinin mədəniyyət xidmətlərinin göstərilməsi və təşkili sahəsində fəaliyyət;

1.0.3. mədəniyyət sahəsində dövlət siyasəti – mədəni irsin və mədəni sərvətlərin yaradılması, müəyyən edilməsi, qorunması,

inkışafı və təbliği sahəsində həyata keçirilən tədbirlərdə dövlətin rəhbər tutduğu məqsədlər, prinsiplər, normalar, konsepsiya, strategiya və dövlət proqramlarının məcmusu;

1.0.4. mədəniyyət məhsulları – kommertiya dəyərindən asılı olmayaraq, səciyyəvi xüsusiyyətləri, istifadə növləri və ya məqsədləri baxımından mədəni özünüifadə formalarını ehtiva edən insan fəaliyyətinin nəticələri;

1.0.5. mədəniyyət xidmətləri – şəxslərin mədəni-mənəvi-estetik ehtiyaclarının ödənilməsi məqsədilə göstərilən xidmətlər və yaradılan şərait;

1.0.6. mədəniyyət məkanı – mədəni sərvətlərin və ənənələrin yaranma və yayılma dairəsi;

1.0.7. mədəni məzmun – mədəni özünəməxsusluqdan yaranan və ifadə olunan ənənələr və mədəni dəyərlər;

1.0.8. mədəniyyət sənayesi – mədəniyyət məhsullarının və xidmətlərinin istehsalını və realizə edilməsini təmin edən fəaliyyət sahəsi;

1.0.9. bədii dəyər – bədii yaradıcılıq fəaliyyətinin nəticəsi olan mədəniyyət, ədəbiyyat və incəsənət əsərlərinin estetik əhəmiyyətini formalaşdıran xüsusiyyətlər;

1.0.10. milli mədəni irs – Azərbaycan xalqına məxsus, ümumazərbaycan əhəmiyyəti kəsb edən, universal dəyərlərə malik mədəniyyət nümunələrinin məcmusu;

1.0.11. qeyri-maddi mədəni irs – şəxslərin, qrupların və cəmiyyətin özünün mədəni irs nümunələri kimi qəbul etdikləri ənənələr, təsvir və ifadə formaları, bilik və bacarıqlar, onların yaradılmasında istifadə olunan alətlər, əşyalar, artefaktlar və mədəniyyət məkanları;

1.0.12. maddi mədəni irs – daşınmaz və daşınar mədəni irs;

1.0.13. daşınmaz mədəni irs – daşınmaz arxeoloji, memarlıq, bağ-park, monumental, xatirə abidələri, dekorativ-tətbiqi sənət nümunələri, o cümlədən mədəniyyət, memarlıq, bədii, etnoqrafiya, təbiət abidələri və tarixi qoruqlar, mədəniyyət məkanları, məqbərələr, arxeoloji komplekslər, memarlıq ansamblları, dini ocaqlar və etnoparklar;

1.0.14. daşınar mədəni irs – tarixi, təbii, arxeoloji, sənədli, etnoqrafik, kulinar, bədii, elmi-tədqiqat, rəsm, incəsənət, kinematografiya, numizmat, filatelist, heraldik, bibliografiya, epiqrafiya, estetik, etnoloji və antropoloji daşınar sərvətlərin məcmusu;

1.0.15. mədəni irs nümunələri – özündə bir xalqın, milli azlığın maddi və qeyri-maddi mədəni irs nümunələrini əks etdirən mədəni sərvətlərin məcmusu. Bura yeraltı, yerüstü və sualtı mədəni irs nümunələri aiddir;

1.0.16. sualtı mədəni irs – insan varlığının bütövlükdə və ya qismən, daimi və ya vaxtaşırı su altında qalan mədəni, tarixi və ya arxeoloji izləri;

1.0.17. təbii irs – universal dəyərə malik fiziki və bioloji birləşmələrdən ibarət təbiət abidələri, geoloji və fizioqrafik birləşmələr, heyvan və bitki arealı olan zonalar, təbii zonalar;

1.0.18. dekorativ-tətbiqi sənət – müxtəlif məmulatlar üzərində bədii əsərlərin yaradılmasına yönəlmiş maddi mədəni irs yaradıcılığı sahəsi;

1.0.19. mədəni özünüifadə müxtəlifliyi (mədəni müxtəliflik) – ayrı-ayrı qrupların və cəmiyyətlərin mədəniyyətlərinin öz ifadəsini tapdığı, qruplar və cəmiyyətlər arasında və onların daxilində ötürülən müxtəlif formalar. Mədəni müxtəliflik yalnız dünya mədəni irsinin ifadə olunduğu, artırıldığı və ötürüldüyü müxtəlif mədəni özünüifadə vasitələrinin tətbiqi ilə deyil, həmçinin hansı vəsaitlərdən və texnologiyalardan istifadə edilməsindən asılı olmayaraq, bədii yaradıcılığın müxtəlif növlərinin, mədəni özünüifadə məhsullarının istehsalının, yayılmasının və onlara yiyələnmənin köməyi ilə meydana gəlir;

1.0.20. mədəni özünüifadə – ayrı-ayrı şəxslərin, qrupların və ya cəmiyyətlərin yaradıcılığının nəticəsi olan və mədəni məzmun daşıyan ifadə forması;

1.0.21. mədəni sərvətlər – mənəvi və estetik ideallar, əxlaq normaları və nümunələri, dillər, dialektlər və ləhcələr, milli adət və ənənələr, tarixi toponimlər, folklor, bədii sənət və peşələr, mədəniyyət, o cümlədən ədəbiyyat və incəsənət əsərləri, nəşriyyat məhsulları, mədəniyyət sahəsində elmi tədqiqatların nəticələri və

metodları, tarixi-mədəni əhəmiyyətə malik binalar, tikililər, əşyalar, tarixi-mədəni əhəmiyyətli unikal təbii ərazilər və obyektlər, məqbərələr, qoruqlar, arxeoloji komplekslər, arxeoloji və numizmatik xarakterli əşyalar;

1.0.22. milli kulinariya nümunələri – bir millətin mədəniyyətinə məxsus texnoloji, forma, naxış, əşya, avadanlıq və resept komplekslərini özündə birləşdirən ərzaq, içki və qida məhsullarının hazırlanmasına yönəlmiş insan fəaliyyətinin nəticələri;

1.0.23. sosial əhəmiyyətli tədbirlər – mədəniyyət günləri, festivallar, baxış, müsabiqə, təqdimat, yubiley və xatirə tədbirləri, eləcə də mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin xatirəsinin əbədiləşdirilməsi məqsədilə keçirilən mədəniyyət tədbirləri;

1.0.24. yaradıcılıq fəaliyyəti – mədəni sərvətlərin yaradılmasına yönəlmiş fəaliyyət;

1.0.25. yaradıcı şəxs – mədəni sərvətlərin yaradılması, o cümlədən mədəniyyət sahəsində pedaqoji və ya elmi-tədqiqat fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki şəxs.

Maddə 2. Mədəniyyət haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi

Mədəniyyət haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasından, bu Qanundan, bu Qanunun 20.2-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikasının qanunlarından və Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrdən ibarətdir.

II FƏSİL

Mədəniyyət siyasətinin dövlət tənzimlənməsi

Maddə 3. Mədəniyyət sahəsində dövlət siyasətinin əsas istiqamətləri

3.1. Azərbaycan Respublikasında mədəniyyət sahəsində dövlət siyasəti Azərbaycan Respublikasının daxili və xarici siyasətinin ayrılmaz tərkib hissəsidir.

3.2. Azərbaycan Respublikasının dövlət mədəniyyət siyasətinin əsas istiqamətləri aşağıdakılardan ibarətdir:

3.2.1. dövlət mədəniyyət sisteminin idarə olunması və bu sahədə fəaliyyətin əlaqələndirilməsi;

3.2.2. mədəniyyət sahəsində fəaliyyət göstərən yaradıcı şəxslərin, dövlət, özəl və bələdiyyə mədəniyyət təsisatlarının hüquqlarının qorunması və yaradıcılıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsinin təmin edilməsi;

3.2.3. mədəniyyət sahəsində ixtisaslı kadrların hazırlanması və onların peşəkarlıq səviyyəsinin artırılması;

3.2.4. mədəni sərəvətlərin qorunması və artırılması;

3.2.5. mədəniyyət fəaliyyəti subyektlərinin sosial müdafiəsi və görkəmli mədəniyyət xadimlərinin xatirəsinin əbədiləşdirilməsi;

3.2.6. milli mədəniyyətin müasir dünya mədəniyyətindən bəhrələnməsinə, milli ənənələrin inkişafına, əhalinin mənəvi tələbatının ödənilməsinə xidmət edən mədəniyyət əsərlərinin yaradılmasının stimullaşdırılması;

3.2.7. milli mədəni irsin müəyyən edilməsi, sistemləşdirilməsi və inkişafı;

3.2.8. milli mədəni irs nümunələrinin və mədəniyyət obyektlərinin yaradılması, qorunması və təşviqi;

3.2.9. milli mədəni irsin inkişafının maliyyə mənbələri ilə təmin edilməsi;

3.2.10. dünya mədəni irsi sahəsində maarifləndirilmənin aparılması;

3.2.11. şəxslər, dövlət orqanları, bələdiyyələr və beynəlxalq təşkilatlar arasında əməkdaşlığın qurulmasının və inkişafının təmin edilməsi;

3.2.12. mədəni, ekoloji, bioloji və idman turizminin inkişaf etdirilməsi və təşviqi;

3.2.13. mədəniyyət sahəsində avtomatlaşdırmanın və ən qabaqcıl rabitə, informasiya, elektron idarəetmə və kommunikasiya texnologiyalarının tətbiq olunması və inkişafı;

3.2.14. mədəniyyətlərarası dialoqun qurulmasının təmin edilməsi və təşviqi;

3.2.15. mədəniyyət, o cümlədən əyləncə sənayesinin inkişaf etdirilməsi, mədəniyyətin müxtəlif formalarının rəqabətə davamlılığının dəstəklənməsi;

3.2.16. mədəniyyət sahəsində inhisarçılığın qarşısının alınması.

Maddə 4. Mədəniyyət sahəsində dövlət siyasətinin prinsipləri

4.0. Mədəniyyət sahəsində dövlət siyasəti aşağıdakı prinsiplər əsasında həyata keçirilir:

4.0.1. tarazlılıq – mədəniyyət sənayesi ilə mədəniyyət məhsullarının və xidmətlərinin bazarları arasında balansın yaradılması, mədəniyyət cəmiyyətlərinin fəaliyyətinin inkişafının təmin edilməsi;

4.0.2. bərabərlik – hər kəsin öz mədəniyyət və yaradıcılıq hüquqlarının və imkanlarının bərabər şərtlər əsasında həyata keçirilməsinin təmin olunması;

4.0.3. demokratiklik – əhalinin azad düşüncə ruhunda tərbiyələndirilməsi, mədəniyyət sahəsinin dövlət-ictimai əsaslarla təşkilində və idarə edilməsində hüquq və azadlıqların genişləndirilməsi, estetik düşüncə azadlığının təmin edilməsi, yeni mədəniyyət təşkilatlarının yaradılmasının stimullaşdırılması;

4.0.4. humanistlik – dünyəvi dəyərlərin, şəxsiyyətin azad inkişafının, insan hüquqları və azadlıqlarının, sağlamlığın və təhlükəsizliyin, ətraf mühitə və insanlara qayğı və hörmətin prioritet kimi qəbul olunması;

4.0.5. inteqrasiya – dünya mədəniyyətindən təcrid olunmaqla, dünya mədəniyyətinin universal dəyərlərini qəbul edərək, milli mədəniyyətin dünyada tanınması, zənginləşdirilməsi və inkişafının təmin edilməsi;

4.0.6. keyfiyyətlik – mədəniyyət sahəsində məhsulların və xidmətlərin ən qabaqcıl standartlara, normalara, sosial-iqtisadi

tələblərə, şəxsiyyətin, cəmiyyətin və dövlətin maraqlarına uyğunluğunun təmin olunması;

4.0.7. dünyəvilik – dünyəvi dəyərlərin yaradılması, qorunması və inkişafının təmin olunması;

4.0.8. səmərəlilik – mədəniyyət sahəsində yaradıcılığın daim inkişaf edən, faydalı və son nəticəyə istiqamətlənən müasir metodlarla təşkil edilməsi;

4.0.9. varislik – mədəni sərvətlərin, bu sahədə bilik və təcrübənin sonrakı nəsillərə ötürülməsi;

4.0.10. istedad amili – fitri istedadla malik şəxslərin yaradıcılıq nailiyyətlərinin artmasına xüsusi qayğının göstərilməsi.

Maddə 5. Mədəniyyət sahəsində dövlətin vəzifələri

5.1. Mədəniyyət sahəsində dövlətin vəzifələri aşağıdakılardan ibarətdir:

5.1.1. mədəniyyət sahəsində dövlət siyasətinin formalaşdırılması və həyata keçirilməsi, o cümlədən sahə üzrə normativ hüquqi aktların və standartların, dövlət proqramlarının, tədbirlər planlarının, strategiyaların və konsepsiyaların qəbul edilməsi;

5.1.2. milli mədəniyyətin bərpa edilməsi, qorunması, inkişafı və təşviqinə yönəlmiş tədbirlərin görülməsi;

5.1.3. insanların Azərbaycan və dünya mədəniyyət nümunələrinə və mədəni sərvətlərə sərbəst yiyələnmələri üçün sosial əhəmiyyətli tədbirlərin təşkili;

5.1.4. istedadlı şəxslərin peşəkar inkişafına dəstəyin göstərilməsi;

5.1.5. mədəniyyət sahəsində beynəlxalq əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi və təcrübə mübadiləsinə şərait yaradılması;

5.1.6. beynəlxalq tədbirlərdə Azərbaycan mədəniyyətinin təqdim edilməsi və təşviqini təmin edən tədbirlərin görülməsi;

5.1.7. mədəniyyət fəaliyyətində beynəlxalq təşkilatların, bələdiyyələrin, fiziki və hüquqi şəxslərin, o cümlədən qeyri-kommersiya qurumlarının iştirakının dəstəklənməsi;

5.1.8. milli mədəniyyət obyektlərinin təsnifatının təsdiqi;

5.1.9. mədəniyyət sahəsində dövlət reyestrinin aparılması;

5.1.10. mədəniyyət sahəsinin inkişafında xidmətlərə və töhfələrə görə mədəniyyət işçilərinə və yaradıcı şəxslərə həvəsləndirmə tədbirlərinin təşkili;

5.1.11. milli mədəniyyətin bütün sahələrində zəruri infrastrukturun, şəraitin, maddi-texniki bazanın yaradılması və inkişaf etdirilməsi;

5.1.12. xarici dövlətlərin mədəniyyət tədbirlərinin keçirilməsinə müvafiq dəstəyin göstərilməsi;

5.1.13. xarici dövlətlərdə Azərbaycan mədəniyyət mərkəzlərinin yaradılması, inkişafı və fəaliyyətlərinin əlaqələndirilməsi;

5.1.14. xarici dövlətlərdə Azərbaycan mədəniyyəti tədbirlərinin keçirilməsi;

5.1.15. mədəniyyətin inkişafı istiqamətində digər tədbirlərin həyata keçirilməsi.

5.2. Mədəniyyət sahəsində dövlət siyasətinin prioritet istiqamətlərinin müəyyən edilməsi və onun əsasında məqsədyönlü layihələrin, dövlət proqramlarının, strategiyaların və tədbirlər planlarının qəbul edilməsi və icrasına nəzarət müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən həyata keçirilir. Mədəniyyət sahəsində tədbirlərin hazırlanması və icrası işi mədəniyyət sahəsində fəaliyyət göstərən şəxslərlə əməkdaşlıq şəraitində həyata keçirilir.

5.3. Mədəniyyət sahəsində dövlətin vəzifələri aşağıdakı fəaliyyət sahələrini əhatə edir:

5.3.1. mədəni irs – maddi və qeyri-maddi mədəni irs;

5.3.2. incəsənət fəaliyyəti;

5.3.3. mədəniyyət sənayesi (kinematografiya, nəşriyyat, o cümlədən elektron nəşriyyat işi, memarlıq və dizayn, multimedia, kulinariya və reklam);

5.3.4. mədəniyyət xidmətləri (muzeylərin, tarix və mədəniyyət əhəmiyyətli parkların və qoruqların fəaliyyəti);

5.3.5. xalq yaradıcılığı.

III FƏSİL

Mədəniyyət sahəsində əsas insan və vətəndaş hüquq və azadlıqları

Maddə 6. Hüquq və azadlıqların təminatı

6.1. Azərbaycan Respublikasında hər kəsin mədəniyyət sahəsində hüquq və azadlıqları, beynəlxalq hüququn prinsip və normaları rəhbər tutulmaqla təmin edilir.

6.2. Dövlət cinsindən, irqindən, dilindən, dini və siyasi əqidəsindən, milliyyətindən, sosial vəziyyətindən, sosial mənsəyindən, sağlamlıq imkanlarından, ictimai birliklərə mənsubiyyətindən asılı olmayaraq, hər bir şəxsin mədəniyyət sahəsində öz hüquq və azadlıqlarını həyata keçirməsinə təminat verir.

6.3. Mədəniyyət sahəsində dövlət tərəfindən aşağıdakı bərabərliklər təmin edilir:

6.3.1. dövlətin ərazisində yaşayan xalqların, milli azlıqların mədəniyyətlərinin, hüquq və azadlıqlarının bərabərliyi;

6.3.2. dövlətin ərazisində yaşayan xalqların, milli azlıqların öz mədəniyyətlərini qorumaq, öz mədəniyyət kimliklərini müəyyən etmək, mədəni sərvətlərini bərpa etmək, gücləndirmək və inkişaf etdirmək bərabərliyi.

Maddə 7. Mədəni həyatda iştirak etmək hüququ

7.1. Azərbaycan Respublikasında mədəni həyatda iştirak etmək hüququ dövlət tərəfindən təmin edilir.

7.2. Hər kəs öz mədəniyyət kimliyini və ona uyğun həyat tərzini müəyyən etməkdə, yaradıcılıq fəaliyyətini seçməkdə, mədəni sərvətlərin yaradılmasında, mədəni nemətlərdən bərabər istifadə etməkdə tam sərbəstdir.

Maddə 8. Mədəni özünəməxsusluq hüququ

8.1. Hər kəsin öz milli mədəni özünəməxsusluğunu qoruyub saxlamaq, mədəniyyət kimliyini müəyyən etmək, mənəvi, estetik və digər dəyərlərini sərbəst seçmək hüququ vardır.

8.2. Mədəniyyət cəmiyyətləri öz mədəni özünəməxsusluğunu təbliğ etmək və inkişaf etdirmək və öz tarixi mədəniyyət məkanlarını bərpa etmək hüququna malikdir.

8.3. Dövlət istənilən mədəniyyət cəmiyyətinin özünəməxsusluğunun qorunmasına və inkişafına dəstək göstərir.

Maddə 9. Yaradıcılıq azadlığı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 51-ci maddəsinin I hissəsinə uyğun olaraq hər kəsin yaradıcılıq azadlığı vardır. Azərbaycan Respublikasında istənilən şəxs öz maraqlarına və bacarıqlarına uyğun peşəkar əsasda və azad yaradıcılıq (həvəskar) əsasında istənilən yaradıcılıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq, “Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq özünün yaradıcılıq fəaliyyətinin nəticələrini müəlliflik hüququ ilə qorumaq, mədəni sərvətləri nümayiş etdirmək, bu Qanunun tələbləri nəzərə alınmaqla, mülkiyyətində olan mədəni sərvətləri satmaq, bağışlamaq, habelə həmin məqsədlər üçün xarici ölkələrə aparmaq hüququna malikdir.

Maddə 10. Xaricdə mədəniyyət fəaliyyəti hüququ

10.1. Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları bu Qanuna və Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrə uyğun olaraq xaricdə mədəniyyət fəaliyyəti ilə məşğul ola bilərlər.

10.2. Azərbaycan Respublikası öz vətəndaşlarının xaricdə mədəniyyət fəaliyyəti ilə məşğul olmasına dəstək göstərir.

10.3. Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının xarici dövlətlərin ərazisində mədəniyyət fəaliyyəti həm fərdi qaydada, həm də təşkilat vasitəsilə, Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrdə digər hal nəzərdə tutulmamışdırsa, həmin dövlətlərin qanunvericiliyinə uyğun olaraq həyata keçirilir.

Maddə 11. Mədəniyyət sahəsində mülkiyyət hüququ

11.1. Hər kəsin mədəniyyət sahəsində mülkiyyət hüququ dövlət tərəfindən qorunur.

11.2. Hər kəsin öz yaradıcılıq fəaliyyətinin nəticələrinə və qanuni əldə etdiyi mədəniyyət məhsullarına mülkiyyət hüququ vardır.

11.3. Mədəniyyət məhsullarının və xidmətlərinin əldə edilməsi, istifadəsi və barəsində sərəncam verilməsi bu Qanunun 20.2-ci maddəsinə uyğun olaraq tənzimlənir.

Maddə 12. Mədəni sərvətlərlə xarici ticarət

Mədəni sərvətlərin idxalı, ixracı və Azərbaycan Respublikasının ərazisindən tranzitlə keçirilməsi müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi qaydada həyata keçirilir.

Maddə 13. Mədəniyyət sahəsində sahibkarlıq hüququ

Azərbaycan Respublikasında hər bir şəxs bu Qanunun 20.2-ci maddəsinə uyğun olaraq mədəniyyət sahəsində sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul ola bilər.

Maddə 14. Mədəniyyət müəssisələrindən və mədəni sərvətlərdən istifadə etmək hüququ

14.1. Azərbaycan Respublikasında mədəniyyət müəssisələrindən və mədəni sərvətlərdən istifadə etmək hüququ dövlət tərəfindən təmin edilir.

14.2. Bu Qanunun 14.1-ci maddəsinin icrasını təmin etmək məqsədilə dövlət tərəfindən:

14.2.1. milli mədəniyyətin dünya mədəniyyətinə inteqrasiyasını, mədəniyyətlərarası dialoqların inkişafını və vahid mədəniyyət məkanının qurulmasını təmin etmək məqsədilə milli mədəniyyət sahəsində müvafiq layihələr həyata keçirilir;

14.2.2. mədəniyyət sənayesinin inkişafına yönəlmiş investisiya layihələri həyata keçirilir və ya investisiya mühitinin yaxşılaşdırılması məqsədilə həmin investisiyaların qoyuluşuna əlverişli mühit yaradılır;

14.2.3. əhalinin mədəniyyət müəssisələrindən və mədəniyyət məkanlarından istifadə imkanlarının sadələşdirilməsinə yönəlmiş layihələr həyata keçirilir;

14.2.4. aztəminatlı əhalinin, əlillərin və sağlamlıq imkanları məhdud 18 yaşnadək uşaqların, müharibə iştirakçılarının müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən olunmuş qaydada mədəni sərvətlərdən güzəştli istifadəsi təmin edilir;

14.2.5. iqtisadi, sosial, hüquqi, elmi-texniki, müasir texnologiya və digər tədbirlər vasitəsilə uşaq və gənclərin mədəniyyət fəaliyyətini və mədəni sərvətlərdən bəhrələnmələrini stimullaşdıran layihələr həyata keçirilir;

14.2.6. mədəniyyət sahəsində ümumi estetik tərbiyənin, təhsilin, o cümlədən əlavə təhsilin gücləndirilməsi məqsədilə müvafiq layihələr həyata keçirilir;

14.2.7. bu Qanuna uyğun olaraq mədəniyyət sahəsində dövlət reyestri və monitorinqi aparılır, dövlət nəzarəti həyata keçirilir;

14.2.8. mədəniyyət sahəsində səyyar fəaliyyətin inkişafına dair layihələr həyata keçirilir;

14.2.9. mədəniyyət sahəsində müasir informasiya və kommunikasiya texnologiyaları tətbiq edilir;

14.2.10. mədəniyyət fəaliyyətinə dair standartlar qəbul edilir və tətbiqinə nəzarət həyata keçirilir;

14.2.11. mədəniyyət sahəsində sahibkarlığın inkişafına dair tədbirlər görülür;

14.2.12. dövlət mədəniyyət siyasətinin həyata keçirilməsinə dövlət nəzarəti təmin edilir;

14.2.13. əhali mədəniyyət sahəsi barədə məlumatlandırılır.

Maddə 15. Mədəniyyət sahəsində təhsil hüququ

15.1. Azərbaycan Respublikasında hər bir şəxs “Təhsil haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq mədəniyyət sahəsində təhsil almaq və elmi fəaliyyətlə məşğul olmaq hüququna malikdir.

15.2. Mədəniyyət sahəsində elmi tədqiqatların aparılmasına dövlət tərəfindən şərait yaradılır.

15.3. Dövlət mədəniyyət müəssisələrindən və mədəni sərvətlərdən elm və təhsil məqsədləri üçün istifadəyə şərait yaradılır.

15.4. Mədəniyyət sahəsində təhsil və elmi müəssisələrin yaradılması, onların maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi və mədəniyyət sahəsində beynəlxalq təcrübə və biliklərin tətbiq edilməsi dövlət tərəfindən dəstəklənir.

15.5. Azərbaycan Respublikasında mədəniyyət sahəsində pedaqoji və elmi tədqiqat fəaliyyəti yaradıcılıq fəaliyyətinə bərabər tutulur.

Maddə 16. Mədəniyyət sahəsində qeyri-hökumət təşkilatları

16.1. Azərbaycan Respublikasında mədəniyyət sahəsində qeyri-hökumət təşkilatlarının yaradılması “Qeyri-hökumət təşkilatları (ictimai birliklər və fondlar) haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa müvafiq həyata keçirilir.

16.2. Azərbaycan Respublikasında hər bir şəxs istənilən birliyə öz mənsubiyyətini müstəqil müəyyən edir və birliyin fəaliyyətində bərabər əsasda iştirak edir.

16.3. Dövlət, mədəniyyət sahəsində həyata keçirilən tədbirlərin təşkilində və icrasında mədəniyyət sahəsində fəaliyyət göstərən qeyri-hökumət təşkilatları, o cümlədən yaradıcılıq birlikləri ilə əməkdaşlıq edir.

Maddə 17. Mədəniyyət sahəsində məlumat azadlığı

17.1. “Məlumat azadlığı haqqında”, “İnformasiya, informasiyalaşdırma və informasiyanın mühafizəsi haqqında” və “İnformasiya əldə etmək haqqında” Azərbaycan Respublikası qanunlarının tələblərinə əməl olunmaqla, hər kəsin mədəniyyət sahəsində istədiyi məlumatı axtarmaq, əldə etmək, ötürmək, hazırlamaq və yaymaq azadlığı vardır.

17.2. Bu Qanunun 17.1-ci maddəsinin tələblərinə əməl olunmaqla, mədəniyyət sahəsində məlumat mübadiləsi kütləvi informasiya və digər yayım vasitələri ilə aparıla bilər.

17.3. Azərbaycan mədəni irsinin və mədəni sərəvətlərinin təbliğ edilməsinə “Kütləvi informasiya vasitələri haqqında” Azər-

baycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq kütləvi informasiya vasitələri tərəfindən informasiya dəstəyi göstərilir.

IV FƏSİL

Mədəniyyət sahəsində fəaliyyət və onun subyektləri

Maddə 18. Mədəniyyət fəaliyyətinin subyektləri

Azərbaycan Respublikasında mədəniyyət fəaliyyətinin subyektləri dövlət orqanları, fiziki, o cümlədən yaradıcı şəxslər, hüquqi şəxslər, həmçinin mədəniyyət müəssisələri və qeyri-hökumət təşkilatları ola bilərlər.

Maddə 19. Mədəniyyət müəssisələrinin təsis edilməsi və fəaliyyətinə xitam verilməsi

19.1. Mədəniyyət müəssisələrinin yaradılması və fəaliyyətinə xitam verilməsi bu Qanunun 20.2-ci maddəsinə uyğun olaraq həyata keçirilir.

19.2. Mədəniyyət müəssisələri Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş istənilən təşkilati-hüquqi formada yaradıla bilər.

19.3. Mədəniyyət müəssisəsinin təsis sənədlərində onun mədəniyyət fəaliyyətinin istiqamətləri göstərilməlidir.

Maddə 20. Mədəniyyət sahəsində fəaliyyət istiqamətləri

20.1. Mədəniyyət sahəsində fəaliyyət istiqamətlərinə aşağıdakılar aiddir:

20.1.1. milli mədəni irsin aşkarlanması, qorunması, təbliği və təşviqi;

20.1.2. maddi və qeyri-maddi mədəni irsin qorunması, təbliği və təşviqi;

20.1.3. tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması, təbliği və təşviqi;

20.1.4. tarixi memarlıq qoruqlarının fəaliyyəti;

20.1.5. təbii irsin qorunması, təbliği və təşviqi;

- 20.1.6. peşəkar və həvəskar yaradıcılıq fəaliyyəti;
- 20.1.7. audiovizual əsərlərin yaradılması və yayımlanması;
- 20.1.8. kinematografiya fəaliyyəti;
- 20.1.9. teatr-konsert fəaliyyəti;
- 20.1.10. poliqrafiya, nəşriyyat işi sahəsində fəaliyyət;
- 20.1.11. kulinariya fəaliyyəti;
- 20.1.12. mədəni-asudə vaxtın təşkili üzrə fəaliyyət;
- 20.1.13. estetik tərbiyə sahəsində fəaliyyət;
- 20.1.14. mədəniyyət və incəsənət sahəsində təhsil və pedaqoji fəaliyyət;
- 20.1.15. mədəniyyət sahəsində elmi tədqiqat fəaliyyəti;
- 20.1.16. muzey və qalereya fəaliyyəti;
- 20.1.17. mədəni maarifçilik və kitabxana fəaliyyəti;
- 20.1.18. mədəniyyət mərkəzlərinin, klublarının və parklarının fəaliyyəti;
- 20.1.19. mədəniyyət sahəsinin təşviqi məqsədilə məlumatlandırma fəaliyyəti;
- 20.1.20. folklor yaradıcılığının təbliği və təşviqi;
- 20.1.21. qastrolların təşkili fəaliyyəti;
- 20.1.22. dekorativ-tətbiqi yaradıcılıq fəaliyyəti;
- 20.1.23. ədəbi yaradıcılıq fəaliyyəti;
- 20.1.24. maarifləndirmə və təbliğat fəaliyyəti;
- 20.1.25. teleradio yayımı fəaliyyəti;
- 20.1.26. sirk fəaliyyəti.

20.2. Azərbaycan Respublikasında mədəniyyət sahəsində fəaliyyət istiqamətləri üzrə münasibətlər “Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması haqqında”, “Nəşriyyat işi haqqında”, “Kinematografiya haqqında”, “Teatr və teatr fəaliyyəti haqqında”, “Kitabxana işi haqqında”, “Muzeylər haqqında”, “Azərbaycan folkloru nümunələrinin hüquqi qorunması haqqında”, “Azərbaycan xalça sənətinin qorunması və inkişaf etdirilməsi haqqında”, “Televiziya və radio yayımı haqqında”, “Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar haqqında” və “Təhsil haqqında” Azərbaycan

Respublikasının qanunları və Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsi ilə tənzimlənir.

20.3. Mədəniyyət sahəsində fəaliyyət istiqamətlərinin bərabər əsasda inkişafına dövlət tərəfindən şərait yaradılır.

Maddə 21. Mədəniyyət sahəsində təşkilati fəaliyyət

21.1. Fiziki şəxslər, hüquqi şəxslər, o cümlədən qeyri-kommersiya qurumları, bu Qanunun 20.2-ci maddəsinin tələbləri nəzərə alınmaqla, mədəniyyət sahəsində aşağıdakı təşkilati fəaliyyətləri həyata keçirə bilərlər:

21.1.1. Azərbaycan mədəniyyətinin, milli mədəni irsin təbliği, təşviqi və inkişafı məqsədilə incəsənət və bədii tədbirlərin təşkili, yaradıcılıq müsabiqələrinin, sərğilərin, yaradıcılıq gecələrinin, mədəniyyət və incəsənət təqdimatlarının, festivalların, konfrans və simpoziumların təşkili;

21.1.2. uşaqların, gənclərin estetik, etik və mənəvi tərbiyələndirilməsi məqsədilə seminar, tədris, dəyirmi masa və digər aidiyyəti tədbirlərin təşkili;

21.1.3. əhalinin milli və dünya mədəniyyət nailiyyətlərindən bəhrələnməsini asanlaşdıran tədbirlərin təşkili;

21.1.4. mədəniyyət sahəsində istedadların müəyyən edilməsi, onların yaradıcılığının inkişaf etdirilməsi ilə bağlı tədbirlərin təşkili;

21.1.5. yaradıcı şəxslərin hüquqi, sosial və iqtisadi maraqlarının təmin edilməsi ilə bağlı tədbirlərin təşkili;

21.1.6. folklor nümunələrinin yaradılması, qorunması, təbliği və təşviqi ilə bağlı tədbirlərin təşkili;

21.1.7. xalq yaradıcılığının inkişafı və təbliği, mədəniyyətin inkişafında xalq ənənələrindən yaradıcı şəkildə istifadə edilməsi, tarixi abidələrin qorunub saxlanması və zənginləşdirilməsi ilə bağlı tədbirlərin təşkili;

21.1.8. bəşəri dəyərlərin təbliği ilə bağlı tədbirlərin təşkili;

21.1.9. pedaqoji kollektivlərlə birgə uşaq və gənclərin vətənpərvər, mədəni və intellektual inkişafı, mənəvi-etik və estetik tərbiyəsi ilə bağlı tədbirlərin təşkili;

21.1.10. Azərbaycan Respublikasında yaşayan xalqların adət-ənənələrinin tanınması, təbliği və qorunması tədbirlərinin təşkili.

21.2. Mədəniyyət sahəsində həyata keçirilən təşkilati fəaliyyət müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən koordinasiya edilir.

Maddə 22. Mədəniyyət sahəsində fəaliyyətin xüsusiyyətləri

22.1. Mədəniyyət təşkilatları mədəniyyət məhsullarının istehsalı və mədəniyyət xidmətlərinin göstərilməsi ilə məşğul ola bilərlər.

22.2. Azərbaycan Respublikasında mədəniyyət sahəsində əqli mülkiyyət, o cümlədən müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqların həyata keçirilməsi və qorunması “Əqli mülkiyyət hüquqlarının təminatı və piratçılığa qarşı mübarizə haqqında” və “Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunları ilə tənzimlənir.

22.3. Azərbaycan Respublikasında milli mədəni irsə, o cümlədən muzey, arxeologiya, etnoqrafiya, kitabxana, kino fondlarına və ya arxivlərinə aid mədəni sərvətlərin üzünün köçürülməsi, çoxaldılması, onların əsasında suvenirlərin, çap məhsullarının istehsalı müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi qaydada həyata keçirilir.

22.4. Azərbaycan Respublikasının milli mədəni irsinə aid sərvətlər bank zəmanəti kimi istifadə edilə bilməz.

22.5. Milli mədəni irsə aid, o cümlədən muzey, arxeologiya, etnoqrafiya, kitabxana, kino fondlarına və ya arxivlərinə məxsus mədəni sərvətlərin hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən kommertiya və qeyri-kommertiya məqsədləri üçün istifadə edilməsi müvafiq icra hakimiyyəti orqanının razılığı ilə həyata keçirilir.

Maddə 23. Dövlət mədəniyyət müəssisələrinə xüsusi statusların verilməsi

23.1. Dövlət mədəniyyət müəssisələrinə tarixi və mədəni roluna, yaradıcılıq fəaliyyətinin əhəmiyyətinə, fondlarının zəngin-

liyinə, nadirliyinə, milli dəyərlərin qorunması və təbliği sahəsində nailiyyətlərinə görə müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən milli, akademik, beynəlxalq və respublika əhəmiyyətini təsdiq edən status verilir.

23.2. Milli statusa malik mədəniyyət təsisatlarının fondları və əmlakı milli sərvət hesab olunur və xüsusi əhəmiyyətli obyektlər kimi dövlət tərəfindən qorunur.

23.3. Mədəniyyət təsisatlarına xüsusi statusların verilməsi qaydası müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilir.

V FƏSİL Yaradıcı şəxslər

Maddə 24. Yaradıcı şəxslər

24.1. Hər kəs peşəkar və ya həvəskar yaradıcılıq fəaliyyəti ilə məşğul ola bilər.

24.2. Azərbaycan Respublikasında yaradıcılıq fəaliyyəti dövlət tərəfindən dəstəklənir.

24.3. Peşəkar yaradıcılığın inkişafı məqsədi ilə dövlət tərəfindən iqtisadi tədbirlər həyata keçirilir.

24.4. Peşəkar yaradıcılığın meyarları müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilir.

Maddə 25. Yaradıcı şəxslərin dövlət təminatı

25.1. Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən mədəniyyətin inkişafında, təbliğində və təşviqində xüsusi xidmətləri olan yaradıcı şəxslərə, festival və müsabiqə qaliblərinə müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən olunmuş qaydada fəxri adlar, təqaüdlər, mükafatlar verilir.

25.2. Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafında müstəsna xidmətləri olan şəxslər Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndinə uyğun olaraq orden və medallarla təltif edirlər.

25.3. Mədəniyyətin inkişafında xidmətləri olan mədəniyyət işçilərinin, yaradıcı şəxslərin və kollektivlərin bioqrafiyası, peşə və yaradıcılıq fəaliyyətləri barədə məlumat bazası müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən yaradılır.

VI FƏSİL

Mədəniyyət sahəsində dövlət tənzimləməsi

Maddə 26. Mədəniyyət sahəsində dövlət reyestri sistemi

26.1. Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət sahəsində dövlət reyestri sistemi dedikdə bu sahədə reyestrlər, kataloqlar, uçot sistemləri, mədəniyyət əmlakının siyahıları və məlumat topluları nəzərdə tutulur.

26.2. Mədəniyyət sahəsində dövlət reyestri sistemi mədəniyyət obyektlərinin kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərindən ibarət məlumat toplusudur.

26.3. Azərbaycan Respublikasının milli mədəniyyət əmlakının Dövlət Siyahısı və mədəni sərvətlərin mühafizə siyahısı mədəniyyət sahəsində dövlət reyestri sisteminə daxildir.

26.4. Mədəni sərvətlərin Azərbaycan Respublikasının milli mədəniyyət əmlakının Dövlət Siyahısına və mədəni sərvətlərin mühafizə siyahısına daxil edilməsi müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi qaydada müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən həyata keçirilir.

Maddə 27. Mədəniyyət sahəsində dövlət monitorinqi

27.1. Azərbaycan Respublikasında mədəniyyət sahəsində dövlət monitorinqi müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilmiş qaydada müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən həyata keçirilir.

27.2. Mədəniyyət sahəsində dövlət monitorinqinin məqsədi mədəniyyət sahəsində dövlət siyasətinin həyata keçirilməsinin cari vəziyyətinin öyrənilməsi, çatışmazlıqların və həyata keçirilə-

cək dövlət mədəniyyət siyasəti istiqamətlərinin və mədəniyyət siyasəti tədbirlərinin müəyyən edilməsidir.

27.3. Mədəniyyət sahəsində dövlət monitorinqi mədəni sərvətlərin istifadəsinin və cari vəziyyətinin, mədəniyyət sənayesinin vəziyyətinin, mədəniyyət məhsullarının və xidmətlərinin kəmiyyətinin və keyfiyyətinin, maddi və qeyri-maddi mədəni irs obyektlərinin vəziyyətinə və istifadə qaydalarına riayət olunmasının, milli azlıqların mədəni müxtəlifliklərinin vəziyyətinin, mədəniyyət sahələrində kəmiyyət, maddi və texniki təchizatın cari vəziyyətinin, mədəniyyət sahəsində elm və təhsil müəssisələrində təhsil prosesinin və tədris proqramlarının müşahidələrindən ibarətdir.

Maddə 28. Mədəniyyət sahəsində rəsmi statistikanın aparılması

28.1. Mədəniyyət sahəsində məlumatların obyektivliyinin və müqayisəliliyinin təmin edilməsi məqsədi ilə rəsmi statistika aparılır.

28.2. Azərbaycan Respublikasında mədəniyyət sahəsində rəsmi statistikanın aparılması, o cümlədən məlumatların yığılması, işlənməsi, bazada yerləşdirilməsi, ötürülməsi və yayılması “Rəsmi statistika haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda müəyyən edilmiş qaydada həyata keçirilir.

Maddə 29. Mədəniyyət sahəsində elektron məlumat sistemi

29.1. Mədəniyyət sahəsində dövlət siyasətinin təmin edilməsi, dövlət reyestrinin və dövlət monitorinqinin aparılması, mədəniyyət sahəsində fəaliyyət göstərən subyektlər arasında münasibətlərin inkişafı məqsədilə müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən mədəniyyət sahəsində elektron məlumat sistemi yaradılır.

29.2. Mədəniyyət sahəsində elektron məlumat sistemi dövlət orqanları, bələdiyyələr, fiziki və hüquqi şəxslər, o cümlədən qeyri-hökumət təşkilatları arasında mədəniyyət sahəsində qarşılıqlı əlaqələrin qurulmasına, mədəniyyət fəaliyyəti subyektləri arasında məlumat mübadiləsinin aparılmasına və mədəniyyət sahəsində

səmərəli idarəetmənin təmin olunmasına xidmət edən kompleks proqram təminatıdır.

29.3. Mədəniyyət sahəsində elektron məlumat sistemi özündə yerli və mərkəzi elektron məlumat sistemlərini ehtiva edir.

29.4. “İnformasiya əldə etmək haqqında”, “İnformasiya, informasiyalaşdırma və informasiyanın mühafizəsi haqqında”, “Dövlət sirri haqqında” və “Fərdi məlumatlar haqqında” Azərbaycan Respublikası qanunlarının tələbləri nəzərə alınmaqla, mədəniyyət sahəsində elektron məlumat sistemi ümumi istifadə üçün açıq və alınması məhdudlaşdırılan məlumatlardan ibarətdir.

29.5. Mədəniyyət sahəsində elektron məlumat sisteminin tərkibi, təşkili və idarə olunma qaydası müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilir.

VII FƏSİL

Mədəni sərvətlər və Azərbaycan Respublikasının mədəni irsi

Maddə 30. Mədəni sərvətlər

30.1. Mədəni sərvət dedikdə aşağıdakılar başa düşülür:

30.1.1. hər bir xalqın mədəni irsi üçün əhəmiyyəti olan daşınar və ya daşınmaz sərvətlər (memarlıq, incəsənət və ya tarixi, dini və ya dünyəvi abidələr; arxeoloji qazıntı yerləri; tarixi və ya bədii əhəmiyyət kəsb edən memarlıq ansamblları; incəsənət əsərləri; bədii, tarixi və ya arxeoloji əhəmiyyəti olan əlyazmalar, kitablar və digər əşyalar; elmi kolleksiyalar; kitab və arxiv materiallarının, yaxud yuxarıda göstərilən sərvətlərin reproduksiyalarının mühüm kolleksiyaları);

30.1.2. Bu Qanunun 30.1.1-ci maddəsində göstərilmiş, əsas məqsədi daşınar mədəni sərvətlərin saxlanması və ya sərgilənməsi olan binalar (muzeylər, kitabxanalar, arxivlər, habelə daşınar mədəni sərvətləri silahlı münaqişə zamanı saxlamaq üçün istifadə olunan sığınacaqlar);

30.1.3. Bu Qanunun 30.1.1-ci və 30.1.2-ci maddələrdə qeyd olunmuş mədəni sərvətlərin cəmləşdiyi mərkəzlər.

30.2. Mədəni sərvətlərə aşağıdakılar aiddir:

30.2.1. təsviri sənət əsərləri, o cümlədən lövhələr, şəkillər, rəsmlər, qravürlər, estamplar, litoqrafiyalar, naxışlar, heykəltəraşlıq əsərləri, orijinal bədii toplular və montajlar;

30.2.2. kino, xüsusi əhəmiyyətli televiziya, radio, video materialları, fotoəsərlər və fotomateriallar, dizayn işləmələri və memarlıq layihələri;

30.2.3. əlyazmalar, xüsusi əhəmiyyətə malik kitablar və kitabçalar, dövrü mətbuat materialları, avtoqraflar, markalar, açıqcalar, mədəniyyət və tarix profilli arxivlər və arxiv sənədləri, not yazıları, məktublar, elmi-tarixi yadigarlar, nadir nəşrlər;

30.2.4. tətbiqi-sənət əsərləri - xalılar və xalça məmulatları, qızıl, platin, gümüş, qiymətli daşlar, mis və gildən hazırlanmış əşyalar, keramika məmulatı;

30.2.5. səhnə və ekran əlbisələri, dekorları, butaforiya və rekvizitləri;

30.2.6. qədim nadir kolleksiyalar və otuz ildən çox tarixi olan muzey əhəmiyyətli əşyalar (o cümlədən mebel, musiqi alətləri və s.);

30.2.7. şifahi xalq yaradıcılığı nümunələri;

30.2.8. arxeoloji komplekslər, arxeoloji və numizmatik xarakterli əşyalar;

30.2.9. memarlıq abidələri, tikili nümunələri, xatirə yerləri və məqbərələr;

30.2.10. park və təbii landşaft obyektləri;

30.2.11. flora və fauna, mineralogiya, anatomiya nümunələri və paleontologiya baxımından maraqlı muzey əşyaları.

30.3. Mədəni sərvətlər dövlətin, bələdiyyələrin, hüquqi və fiziki şəxslərin, qeyri-hökumət təşkilatlarının, o cümlədən ictimai və yaradıcılıq birliklərinin mülkiyyətində ola bilər.

30.4. Mədəniyyət nümunələrinin Azərbaycan Respublikasında milli mədəni sərvətlərə aid edilməsi müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən ekspertiza yolu ilə müəyyən edilir. Milli mədəni

sərvətin mülkiyyətçisi onun lazımı saxlanılmasını və mühafizəsini təmin etməyə borcludur.

30.5. Azərbaycan Respublikasında yaşayan milli azlıqların mədəniyyət nümunələri Azərbaycan Respublikasının milli mədəni sərvətlərinin tərkib hissəsidir.

30.6. Azərbaycan Respublikasında yaşayan milli azlıqların mədəni sərvətləri dövlət tərəfindən qorunur.

Maddə 31. Milli mədəni arxivlər

31.1. Kitabxana, muzey, foto, kino və digər arxiv və fondların yaradılması və mühafizəsi bu Qanunun 20.2-ci maddəsinə və “Milli arxiv fondu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq həyata keçirilir.

31.2. Milli kitabxana, muzey, foto, kino arxiv və fondlarının vahidliyi və toxunulmazlığı dövlət tərəfindən təmin edilir.

31.3. Dövlət mülkiyyətinə aid, bu Qanunun 31-ci maddəsinə nəzərdə tutulmuş arxivlərin (fondların) özgəninkiləşdirilməsi qadağandır.

Maddə 32. Mədəni irs nümunələri

32.1. Milli mədəni irsə muzey, incəsənət, audiovizual, (o cümlədən kino), teatr, kitabxana, əlyazma, arxiv, folklor, arxeologiya, etnoqrafiya, memarlıq, dekorativ-tətbiqi sənət nümunələri və tarix-mədəniyyət qoruqları aiddir.

32.2. Azərbaycan Respublikasında mədəni irs nümunələrinin qorunması, bərpası və istifadəsi bu Qanunun 20.2-ci maddəsinə uyğun olaraq, müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilmiş qaydada həyata keçirilir.

Maddə 33. Daşınmaz mədəni irs

33.1. Azərbaycan Respublikasında daşınmaz mədəni irs abidələri yerləşdirildiyi və ya inşa olunduğu məkanlarda qorunur.

33.2. Azərbaycan Respublikasında daşınmaz mədəni irsə aşağıdakılar aiddir:

33.2.1. milli mədəni irs üçün önəmli olan memarlıq, arxeoloji, mədəniyyət və tarixi, dini və dünyəvi abidələr, o cümlədən tarixi və bədii maraq kəsb edən arxeoloji, təbii ərazilər və arxitektura kompleksləri, incəsənət əsərləri;

33.2.2. daşınar mədəni sərvətlərin qorunması və ya nümayişini həyata keçirən bina və tikililər, muzeylər, kitabxanalar və arxivlər, müharibə şəraitində mədəni sərvətlərin mühafizəsini təmin edən sığınacaqlar;

33.2.3. mədəni sərvətlərin toplandığı yerlər.

33.3. Daşınmaz mədəni irs abidələrinin Azərbaycan Respublikasının milli mədəniyyət əmlakının Dövlət Siyahısına və mədəni sərvətlərin mühafizə siyahısına daxil edilməsi müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən həyata keçirilir. Həmin siyahılara daxil edilən mədəni irs abidələrinin və qoruqların mühafizə zonaları və qoruqların sərhədləri müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilir.

Maddə 34. Sualtı mədəni irs

34.1. Azərbaycan Respublikasının ərazi sularında sualtı mədəni sərvətlərin sualtı mədəni irs nümunələrinə aid edilməsi qaydası müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilir.

34.2. Sualtı mədəni irsə öz təbii və arxeoloji mühiti ilə birgə suyun altında olan aşağıdakılar aiddir:

34.2.1. obyektlər, tikililər və onların qalıqları, artefaktlar və paleontoloji qalıqlar;

34.2.2. gəmilər, uçuş və nəqliyyat vasitələri və ya onların hissələri, onların yükü və içindəki digər əşyalar;

34.2.3. qədim tarixi əşyalar.

34.3. Sualtı mədəni irs nümunələrindən istifadə qaydası müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilir.

Maddə 35. Milli mədəni irs obyektləri

35.1. Nadir tarixi, arxeoloji, bədii, elmi, estetik dəyərlərə malik olan və Azərbaycan xalqı üçün xüsusi əhəmiyyət daşıyan

mədəni irs obyektlərinin müəyyən edilməsi və qorunması bu Qanunun 20.2-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikasının qanunlarına uyğun olaraq tənzimlənir.

35.2. Xüsusi əhəmiyyət daşıyan mədəniyyət obyektlərinin milli mədəni irs obyektlərinə aid edilməsi müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən həyata keçirilir.

35.3. Azərbaycan Respublikasının milli mədəni irs obyektləri başqa dövlətlər tərəfindən mənimsənilə bilməz.

Maddə 36. Qeyri-maddi mədəni irs

36.1. Azərbaycan Respublikasında qeyri-maddi mədəni irs nümunələri dövlət tərəfindən qorunur.

36.2. Qeyri-maddi mədəni irs nümunələrinin qorunması özündə eyniləşdirmə, sistemləşdirmə, saxlanma, mühafizə, yaxşılaşdırma, nəsil-dən-nəslə ötürülmə daxil olmaqla mədəni irsin müxtəlif aspektlərinin bərpası istiqamətində keçirilən fəaliyyətlərlə təmin edilir.

36.3. Qeyri-maddi mədəni irsin müəyyən edilməsi, sistemləşdirilməsi və təşviqi məqsədilə müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən mədəniyyət sahəsində dövlət reyestri sistemində daxil olan, qeyri-maddi mədəni irs nümunələrinin dövlət reyestri aparılır.

36.4. Qeyri-maddi mədəni irs özündə aşağıdakıları ehtiva edir:

36.4.1. diyarşünaslıq (adət və ənənələr, bayram və mərasimlər, tarixi rəmz nümunələri və sirlər);

36.4.2. folklor (ifaçılıq, musiqi və rəqslər, şifahi yaradıcılıq, oyun və tamaşalar);

36.4.3. sənətkarlıq (tətbiqi sənət, ənənəvi dekorativ sənət, milli təsviri yaradıcılıq).

Maddə 37. Milli kulinariya nümunələri

37.1. Azərbaycan Respublikasında milli kulinariya nümunələrinin sistemləşdirilməsi, qorunması, təbliği müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən həyata keçirilir.

37.2. Kulinariya nümunələrinin milli mədəni irsə aid edilməsi müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən həyata keçirilir.

Maddə 38. Milli mədəni irsin mühafizəsinə dair öhdəliklər

38.1. Azərbaycan Respublikasında milli tarixi, təbii və mədəni irs obyektlərini, o cümlədən tarix, təbiət və mədəniyyət abidələrini qorumaq hər kəsin borcudur.

38.2. Azərbaycan Respublikasında təbiət komplekslərinin, tarixi ərazilər və mədəni irs abidələrinin qoruyq elan edilməsi müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən həyata keçirilir.

38.3. Milli mədəni irsin mühafizəsi sistemi dövlət orqanları və bələdiyyələr tərəfindən həyata keçirilən qanuni hüquqi, maddi-texniki və təşkilati tədbirlərdən ibarətdir.

38.4. Milli mədəni irs obyektlərinin sahiblərinə həmin obyektlərin mühafizəsini təmin etmək məqsədi ilə müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilən təminatlar verilir.

38.5. Milli mədəni irs obyektlərinin mühafizəsi mədəniyyət sahəsində dövlət reyestri sistemi vasitəsilə təmin edilir.

Maddə 39. Mədəni sərvətlərin mühafizəsi

39.1. Mühafizə məqsədilə mədəni sərvətlərə müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən olunmuş qaydada qabaqlayıcı, konservasiya, bərpa və xüsusi mühafizə dərəcələri tətbiq edilir.

39.2. Mühafizənin qabaqlayıcı dərəcəsi tətbiq edilmiş mədəni sərvətlərin müvafiq icra hakimiyyəti orqanı ilə razılaşdırılmadan sökülməsi, məhv edilməsi, parçalanması, yeni quruluşa salınması, başqa yerə köçürülməsi və zahiri görkəminin dəyişdirilməsi qadağandır.

39.3. Mühafizənin konservasiya dərəcəsi, istifadədən tamamilə çıxarılmalı və ya müvafiq icra hakimiyyəti orqanının nəzarəti altında məhdud dərəcədə istifadə edilməli olan mədəni sərvətlərə aid edilir.

39.4.Mühafizənin bərpa dərəcəsi, ilkin mədəniyyət təyinatına qaytarılması üçün bərpa işlərinə ehtiyacı olan mədəni sərvətlərə şamil edilir. Mühafizənin bərpa dərəcəsi tətbiq olunana qədər obyekt barədə konservasiya dərəcəsi müəyyən edilə bilər.

39.5.Xüsusi mühafizə dərəcəsi Azərbaycan Respublikasının milli mədəniyyət əmlakının Dövlət Siyahısına daxil olan mədəni sərvətlərə şamil edilir.

39.6.Mühafizə dərəcəsi olan mədəni sərvətlərin mülkiyyətçisi və ya istifadəçisinin müvafiq icra hakimiyyəti orqanı ilə münasibətləri mühafizə müqaviləsi ilə müəyyən olunur.

VIII FƏSİL

Mədəni sərvətlərdən istifadənin tənziqlənməsi

Maddə 40. Mədəniyyət obyektlərindən istifadə rejimi

40.1.Dövlət və bələdiyyə mülkiyyətində olan mədəniyyət obyektlərinin istifadəsi öz tarixi və bədii təyinatına uyğun və bu Qanunda müəyyən edilmiş qaydada həyata keçirilir.

40.2.Dövlət və bələdiyyə mülkiyyətində olan mədəniyyət obyektləri digər şəxslərin istifadəsinə və ya idarəçiliyinə verildiyi halda, mədəniyyət obyektlərinin təyinatına uyğun istifadə edilməsi təmin olunmalıdır.

40.3.Tarixi, arxeoloji, şəhərsalma, arxitektura və monumental sənət abidələrinin, təbii-landşaft obyektlərinin mühafizəsini təmin etmək məqsədilə müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən həmin obyektlərin mühafizə zonaları müəyyən edilir.

40.4.Azərbaycan Respublikasının ərazisində arxeoloji qazıntıların aparılmasına və arxeoloji mədəni sərvətlərin tədqiqi məqsədi ilə onlarla təmasda elmi tədqiqat işlərinin yerinə yetirilməsinə icazə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası tərəfindən verilir və müvafiq icra hakimiyyəti orqanında qeydə alınır. Bu maddədə qeyd olunan işləri aparın (yerinə yetirən) şəxs müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi qaydada Azərbaycan

Milli Elmlər Akademiyasına və müvafiq icra hakimiyyəti orqanına aparılmış tədqiqat işləri barədə hesabat verir.

40.5. Dövlət mühafizəsində olan mədəniyyət obyektlərində aparılan bərpa, təmir-tikinti, rekonstruksiya və konservasiya işlərinin layihələri müvafiq icra hakimiyyəti orqanı ilə razılaşdırılmalıdır. Layihə üzrə işlər müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən təyin edilmiş mütəxəssisin iştirakı ilə həyata keçirilir.

40.6.Daşınmaz tarix və mədəniyyət abidələrinin bərpası, konservasiyası, təmir-tikintisi, rekonstruksiyası, ərazilərinin abadlaşdırılması “Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq aparılır.

40.7. Dövlət və bələdiyyə mülkiyyətində olan mədəniyyət obyektlərinin istifadəsi nəticəsində əldə edilən gəlir mədəniyyət obyektinin qorunmasına, bərpasına və saxlanılmasına sərf edilə bilər.

Maddə 41. Mühafizə olunan mədəni sərvətlərin siyahısı

41.1. Mühafizə olunan mədəni sərvətlərin siyahısının aparılması müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən həyata keçirilir.

41.2. Mühafizə olunan mədəni sərvətlərin siyahısına daxil edilən hər bir mədəni sərvətə müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən şəhadətnamə verilir.

Maddə 42. Mədəni sərvətlərin ixracı

42.1.Mədəni sərvətlərin ixracının mümkünlüyü müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən verilmiş mədəni sərvətin mühafizə şəhadətnaməsi ilə müəyyən edilir.

42.2. Sərgi, qastrol səfərləri, bərpa işləri, prezentasiya, beynəlxalq mədəniyyət tədbirlərinin keçirilməsi halları istisna olmaqla, Azərbaycan Respublikasının milli mədəniyyət əmlakının Dövlət Siyahısına daxil edilmiş mədəni sərvətlərin Azərbaycan Respublikasının ərazisindən aparılması qadağandır.

42.3. Sərgi, qastrol səfərləri, bərpa işləri, təqdimat, beynəlxalq mədəniyyət tədbirlərinin keçirilməsi ilə əlaqədar mədəni sərvətlərin ixracı üçün müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən şəhadətnamə verilir.

vətlərin müvəqqəti ixracı qaydası müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilir.

Maddə 43. Mədəniyyət sahəsində qadağalar

43.0. Mədəniyyət sahəsində aşağıdakı hərəkətlərə yol verilmir:

43.0.1. Azərbaycan Respublikasının müstəqilliyinə, suverenliyinə, ərazi bütövlüyünə, konstitusiya quruluşuna, iqtisadi, müdafiə, elmi-texniki potensialına və milli maraqlarına zərər vura biləcək təbliğatın aparılmasına;

43.0.2. müharibənin, sosial, irqi, milli, dini, təbəqə, nəsil üstünlüyünün təbliğinə və təşviqinə yönəlmiş çağırışların səsləndirilməsini nəzərdə tutan mədəniyyət tədbirlərinin keçirilməsini;

43.0.3. zorakılığın, pornoqrafiyanın, narkomanianın təbliğinə və təşviqinə yönəlmiş çağırışların səsləndirilməsini nəzərdə tutan mədəniyyət tədbirlərinin keçirilməsini;

43.0.4. milli mədəni irs nümunələrinin Azərbaycan Respublikasının ərazisindən qanunsuz aparılmasına;

43.0.5. irqindən, milliyyətindən, dinindən, dilindən, sosial mənşəyindən, qulluq mövqeyindən, əqidəsindən, ictimai birliklərə mənsubiyyətindən asılı olmayaraq mədəniyyət sahəsində əsas insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının məhdudlaşdırılmasına;

43.0.6. mədəni və təbii irsin tarixi və bədii təyinatı ilə bir araya sığmayan tərzdə istifadə edilməsini;

43.0.7. “Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tələblərinə əməl edilməklə, mülkiyyətçisinin və ya istifadəçisinin razılığı olmadan mədəni sərvətlərin nüsxələndirilməsi, habelə onlardan turizm, ekskursiya və reklam məqsədilə istifadə edilməsini;

43.0.8. mədəni sərvətlərin sökülməsi, məhv edilməsi, parçalanması, yeni quruluşa salınması, başqa yerə köçürülməsi və zahiiri görkəminin dəyişdirilməsini.

IX FƏSİL

Mədəniyyət sahəsinin maliyyə-iqtisadi tənzimlənməsi

Maddə 44. Mədəniyyət sahəsinin maliyyə-iqtisadi təminatı

44.1. Azərbaycan Respublikasında mədəniyyət sahəsinin aşağıdakı maliyyə mənbələri vardır:

44.1.1. dövlət büdcəsindən ayırmalar;

44.1.2. yerli büdcədən ayırmalar;

44.1.3. mədəniyyət sahəsində fəaliyyətdən əldə olunan gəlir;

44.1.4. digər qanuni maliyyə mənbələri.

44.2. Mədəniyyət sahəsinin dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilməsi mədəni irsin qorunması və inkişafının əsas təminatıdır. Həmin maliyyə təminatı “Büdcə sistemi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq həyata keçirilir.

44.3. Mədəniyyət sahəsinin inkişafı məqsədilə, mədəniyyət sahəsində fəaliyyət göstərən subyektlərə Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsinə uyğun olaraq vergi güzəştləri tətbiq edilir.

Maddə 45. Mədəniyyət sahəsində layihələrin maliyyələşdirilməsi

45.1. Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı mədəniyyət müəssisələrinin bərpası, maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi, kadr potensialının bilik və bacarıqlarının artırılması məqsədilə “Dövlət satınalmaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq layihələrin maliyyələşdirilməsini həyata keçirir.

45.2. Qeyri-hökumət təşkilatları tərəfindən mədəniyyət sahəsində keçirilən tədbirlərin dövlət maliyyələşdirilməsi qaydası müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilir.

45.3. Mədəniyyət sahəsində ədəbiyyat, incəsənət, dizayn, arxitektura, musiqi, xoreografiya, teatr və sirk, kino, muzey və kitabxana, rəssamlıq və heykəltəraşlıq, xalq yaradıcılığı, folklor istiqamətlərinin inkişafında və mədəniyyət sahəsində təhsil və elmi araşdırmalar üzrə layihələrin həyata keçirilməsində dövlət maliyyələşdirilməsi məqsəduyğun xarakter daşıyır.

Maddə 46. Mədəniyyət sahəsində xeyriyyəçilik fəaliyyəti

Mədəniyyət sahəsində xeyriyyəçilik və sponsorluq fəaliyyəti “Qeyri-hökumət təşkilatları (ictimai birliklər və fondlar) haqqında”, “Qrant haqqında”, “Televiziya və radio yayımı haqqında” və “Reklam haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarına uyğun olaraq həyata keçirilir.

Maddə 47. Mədəniyyət sahəsində özəlləşdirmə məsələləri

47.1.Dünya təbii və mədəni irs siyahısına daxil edilmiş, həmçinin milli mədəni və təbii irsə aid dövlət əmlakının özəlləşdirilməsi qadağandır. Həmin əmlakın siyahısı müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən təsdiq edilir.

47.2.Bu Qanunun 47.1-ci maddəsində qeyd olunan əmlakın bələdiyyələr tərəfindən özgəninkiləşdirilməsinə yol verilmir.

47.3. Dövlət mədəniyyət müəssisələrinin və onlara məxsus mədəni sərvətlərin, o cümlədən dövlət mülkiyyətində olan kitabxana, klub, arxiv, muzey, incəsənət fond və arxivlərinə aid mədəniyyət obyektlərinin, tarix və mədəniyyət abidələrinin, mədəniyyət müəssisələrinin yerləşdiyi binaların və ərazilərin özəlləşdirilməsi “Dövlət əmlakının özəlləşdirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə tənzimlənir.

47.4.“Dövlət əmlakının özəlləşdirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq, mədəniyyət obyektlərinin özəlləşdirilməsinə aşağıdakı şərtlərdən birinə riayət olunmaqla, icazə verilir:

47.4.1.mədəni sərvətlərin bərpası, qorunması və təbliği əsas fəaliyyət kimi müəyyən olunduqda;

47.4.2.mədəniyyət məhsullarının istehsalı və ya xidmətlərinin göstərilməsi əsas fəaliyyət kimi müəyyən olunduqda;

47.4.3.əhaliyə mədəniyyət məhsullarının və xidmətlərinin müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilmiş güzəştlərlə təqdim olunması əsas fəaliyyət kimi müəyyən olunduqda.

Maddə 48. Mədəniyyəti maliyyələşdirmə fondları

48.1.Mədəniyyət sahəsinin maliyyələşdirilməsinə əlavə vəsaitin cəlb edilməsi məqsədilə mədəniyyəti maliyyələşdirmə fondları müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən “Büdcə sistemi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq yaradılır.

48.2.Bu Qanunun 48.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş məqsədlə hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən mədəniyyəti maliyyələşdirmə fondları yaradıla bilər.

48.3.Mədəniyyəti maliyyələşdirmə fondları öz fəaliyyətlərini şəffaflıq, aşkarlıq, bərabərlik və səmərəlilik prinsiplərinə uyğun həyata keçirirlər.

X FƏSİL

Beynəlxalq əməkdaşlıq

Maddə 49. Mədəniyyət sahəsində beynəlxalq əməkdaşlıq

49.1.Mədəniyyət sahəsində beynəlxalq əməkdaşlıq Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət sahəsində həyata keçirilən dövlət siyasətinin prioritet istiqamətidir.

49.2.Mədəniyyət sahəsində beynəlxalq təşkilatlarla və dövlətlərarası əməkdaşlıq Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrə uyğun olaraq həyata keçirilir.

49.3.Mədəniyyət sahəsində beynəlxalq əməkdaşlığın məqsədi beynəlxalq mədəni sərvətlər bazarında Azərbaycan Respublikasının mövqeyinin möhkəmlənməsi və genişləndirilməsidir.

49.4.Mədəniyyət sahəsində beynəlxalq əməkdaşlıq şəxslərin bilik və bacarıqlarının, təcrübə və nailiyyətlərinin beynəlxalq səviyyədə mübadiləsinin stimullaşdırılması prinsipi əsasında həyata keçirilir.

Maddə 50. Beynəlxalq əməkdaşlıq sahəsində dövlət mədəniyyət siyasətinin prioritetləri

50.1. Azərbaycan Respublikası mədəniyyət sahəsində beynəlxalq əməkdaşlığın genişləndirilməsini prioritet istiqamət kimi qəbul edir.

50.2. Mədəniyyət sahəsində beynəlxalq əməkdaşlığın əsas istiqamətləri aşağıdakılardır:

50.2.1. beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq vasitəsilə milli mədəniyyətin xarici ölkələrdə təbliği;

50.2.2. mədəni sərvətlərin birgə istehsalının stimullaşdırılması;

50.2.3. mədəniyyətlərarası dialoqun dəstəklənməsi;

50.2.4. xarici dövlətlərin mədəni irslərinin qorunması, bərpası və inkişafının dəstəklənməsi;

50.2.5. dünya mədəni irs obyektlərinin qorunması, bərpası və inkişafının dəstəklənməsi;

50.2.6. yeni texnologiyaların beynəlxalq mübadiləsi;

50.2.7. ən qabaqcıl təcrübələrin beynəlxalq mübadiləsi;

50.2.8. beynəlxalq informasiya sistemlərinin tətbiqi.

Maddə 51. Xarici dövlətlərdə mədəniyyət fəaliyyəti

51.1. Azərbaycan Respublikası xarici dövlətlərdə Azərbaycan mədəniyyətinin qorunması, təbliği və inkişafı məqsədilə tədbirlərin görülməsini təmin edir.

51.2. Azərbaycan Respublikası xaricdə yaşayan azərbaycanlılarla mədəni əlaqələr yaradır və inkişaf etdirir, onların mədəniyyət mərkəzlərinin, fondlarının və mədəniyyət sahəsində digər təsisatlarının məqsədyönlü fəaliyyətinə köməklik göstərir.

51.3. Azərbaycan mədəniyyətinin qorunması və inkişafı məqsədilə hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən xarici dövlətin ərazisində təsis edilən mədəniyyət mərkəzləri öz fəaliyyətini Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrdə digər hal nəzərdə tutulmamışdırsa, həmin dövlətin qanunvericiliyinə uyğun olaraq həyata keçirirlər.

Maddə 52. Azərbaycan xalqının xarici dövlətlərdə milli mədəni və təbii irsi

52.1. Azərbaycan Respublikası Azərbaycan xalqının xarici dövlətlərin ərazisində yerləşən (olan) milli mədəni və təbii irsinin aşkarlanması, bərpası və qorunması istiqamətində məqsədyönlü siyasət həyata keçirir.

52.2. Azərbaycan Respublikası tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələr əsasında digər dövlətlərin ərazisində Azərbaycan Respublikasından qeyri-qanuni yolla çıxarılmış milli mədəni irs nümunələrinin geri qaytarılmasına dair məqsədyönlü siyasət həyata keçirir.

52.3. Azərbaycan Respublikasının ərazisindən qeyri-qanuni yolla çıxarılmış milli mədəni irs nümunələri yerləşdiyi ölkədən, yerdən, çıxarıldığı vaxtdan və şəraitdən asılı olmayaraq Azərbaycan Respublikasına qaytarılmalıdır.

Maddə 53. Azərbaycan xalqının milli mədəni və təbii irsinin beynəlxalq mühafizəsi

Azərbaycan Respublikası Azərbaycan xalqının milli mədəni və təbii irsinə zərərin vurulmasının və ya zərərin vurulması təhlükəsinin qarşısını almaq məqsədilə, tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrə uyğun olaraq, beynəlxalq yardımın göstərilməsini və ya beynəlxalq gücləndirilmiş mühafizə statusunun verilməsini tələb edir.

Maddə 54. Azərbaycan Respublikasına məxsus mədəniyyət təsisatlarına xarici dövlətlər tərəfindən maliyyə vəsaitinin ayrılması

Azərbaycan Respublikasına məxsus mədəniyyət təsisatlarına xarici dövlətlər və beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən maliyyə vəsaitinin ayrılması Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələr əsasında həyata keçirilir.

Maddə 55. Beynəlxalq mədəniyyət təşkilatlarının Azərbaycan Respublikasının ərazisində fəaliyyəti

Beynəlxalq mədəniyyət təşkilatlarının Azərbaycan Respublikasının ərazisində fəaliyyəti Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələr və bu Qanunla tənzimlənir.

XI FƏSİL
Yekun müddəalar

Maddə 56. Qanunun pozulmasına görə məsuliyyət

Bu Qanunun tələblərini pozan şəxslər Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsinə və Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinə uyğun məsuliyyət daşıyırlar.

Maddə 57. Keçid müddəalar

Bu Qanun qüvvəyə mindiyi gündən “Mədəniyyət haqqında” Azərbaycan Respublikasının 1998-ci il 6 fevral tarixli 430-IQ nömrəli Qanunu (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1998, № 4, maddə 223; 2001, № 11, maddə 688; 2002, № 5, maddə 245, № 12, maddə 706; 2006, № 12, maddə 1016; 2011, № 2, maddə 71) ləğv edilir.

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 21 dekabr 2012-ci il

“Kitabxana işi haqqında”
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Bu Qanun Azərbaycan Respublikasında kitabxana işi sahəsində dövlət siyasətinin əsas prinsiplərini, kitabxana işinin və kitabxana sisteminin ümumi əsaslarını, kitabxana fondlarının formalaşdırılması və mühafizəsi tələblərini, kitabxanaların maliyyələşdirilmə mənbələrini, kitabxanalardan istifadə sahəsində vətəndaşların hüquq və vəzifələrini, kitabxana işi sahəsində beynəlxalq əməkdaşlığın prinsiplərini müəyyən edir.

I FƏSİL
Ümumi müddəalar

Maddə 1. Əsas anlayışlar

Bu Qanunda istifadə edilən anlayışlar aşağıdakı mənaları ifadə edir:

Kitabxana - elm, informasiya, mədəniyyət, təhsil və tərbiyə müəssisəsi kimi çap əsərlərini və digər informasiya daşıyıcılarını toplayıb mühafizə edən, onların sistemli ictimai istifadəsini təşkil edən, cəmiyyətin intellektual və mənəvi potensialının inkişafına xidmət göstərən sosial institut;

kitabxana işi - elm, informasiya, mədəniyyət, təhsil və tərbiyə fəaliyyəti sahəsi kimi kitabxana sisteminin təşkili və inkişafını, kitabxana fondlarının formalaşdırılmasını, hüquqi və fiziki şəxslərə kitabxana, informasiya və biblioqrafiya xidməti qaydalarını, kitabxanaçı-biblioqraf kadrların hazırlanmasını, kitabxanaların inkişafının elmi-metodik təminatını əhatə edən fəaliyyət sahəsi;

kitabxanaçı - kitabxana işi sahəsində fəaliyyət göstərən müvafiq ixtisaslı mütəxəssis;

sənəd - informasiyanın mətn, səsyazma və təsvir formasında qeydə alınan, müəyyən zaman və məkan daxilində informasi-

yanın verilməsi və ya qorunması məqsədini daşıyan maddi obyekt;

kitabxana fəaliyyəti - oxucuların sərbəst surətdə informasiya almaq hüququnu təmin etmək, onların kitablara, dövrü nəşrlərə və kitabxana fondunu təşkil edən digər sənədlərə olan tələbatını ödəmək məqsədilə həyata keçirilən fəaliyyət;

mərkəzləşdirilmiş kitabxana sistemləri - eyni sistemə aid olan kitabxanaların vahid strukturda könüllü birləşməsi;

kitabxana fondu - ictimai istifadə məqsədilə kitabxananın vəzifələrinə uyğun şəkildə formalaşmış çap əsərləri və digər məlumat daşıyıcılarının məcmusu.

Maddə 2. Kitabxana işi sahəsində Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi

Kitabxana işi sahəsində Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi bu Qanundan, Azərbaycan Respublikasının digər müvafiq qanunvericilik aktlarından və Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı dövlətlərarası müqavilələrdən ibarətdir.

Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı dövlətlərarası müqavilələrlə bu Qanun arasında ziddiyyət yaranarsa, həmin beynəlxalq müqavilələr tətbiq edilir.

Maddə 3. Kitabxana işi sahəsində dövlət siyasətinin əsas prinsipləri və dövlətin vəzifələri

Kitabxana işi sahəsində dövlət siyasətinin əsas prinsipləri aşağıdakılardır:

kitabxanalarda mühafizə olunan mədəni sərvətlərdən və informasiya vasitələrindən istifadənin hamı üçün açıq olması;

milli sərvət olan kitabxanalara dövlət qayğısı, onların fondlarının toxunulmazlığı və üstün maliyyələşdirilməsi.

Kitabxana işi sahəsində dövlətin vəzifələri aşağıdakılardır:

kitabxana işinin inkişafına dair Dövlət Proqramının hazırlanması və həyata keçirilməsi;

kitabxana fəaliyyətini tənzimləyən qanunvericilik aktlarının qəbul və tətbiq edilməsi;

kitabxana işinin avtomatlaşdırılması və kitabxana fondlarının tədricən müasir informasiya daşıyıcılarına köçürülməsi, elektron mübadilə sistemlərindən (internetdən və s.) istifadə və milli fondların həmin sistemlərdə əks olunması;

milli və dünya mədəniyyəti sərvətlərinə yiyələnməyə yönəldilən informasiya sisteminin yaradılması;

dövlət kitabxana fondlarının mühafizəsi və inkişafı, dövlət kitabxanalarının milli və xarici ədəbiyyatla ardıcıl təchizatı sisteminin yaradılması;

xarici ölkə kitabxanalarında saxlanılan milli sərvət hesab olunan nadir kitabların və əlyazmaların (imkan olmadıqda surətlərinin) Azərbaycan Respublikasına qaytarılmasının təmin olunması;

dövlət kitabxana binalarının tikilməsi, əsaslı təmiri, dövlət kitabxanalarının müasir avadanlıq və texniki vasitələrlə təchiz edilməsi;

kitabxana işinə dair elmi tədqiqatların və metodik tədbirlərin həyata keçirilməsinə köməklik göstərilməsi;

kitabxana kadrları hazırlayan və ya onların ixtisasının artırılmasını həyata keçirən təhsil müəssisələrinin yaradılması və fəaliyyətinin təşkili;

təbii fəlakət, silahlı münaqişə və müharibə zamanı kitabxana fondlarının mühafizəsinin təmin olunması;

qeyri-dövlət kitabxanalarının inkişafına şərait yaradılması;

kitabxana işinə dair dövlət standartlarının müəyyən olunması;

kitabxana fondlarının statistik uçotunun aparılması.

Maddə 4. Kitabxana fəaliyyətinin əsas istiqamətləri

Kitabxana fəaliyyətinin əsas istiqamətləri sənəd-informasiya fondlarının formalaşmasından, mühafizəsindən və bu materialların hüquqi və fiziki şəxslərə istifadəyə verilməsindən, kitabxanalarda toplanıb saxlanılan informasiya vasitələrinin mübadiləsinə imkan verən vahid informasiya məkanının yaradılmasından ibarətdir.

II FƏSİL

Kitabxana sistemi

Maddə 5. Kitabxana sisteminin təşkilinin əsasları

Azərbaycan Respublikasında kitabxana sistemini ərazi, idarə, idarələrarası, sahəvi, sahələrarası və kompleks xidmət prinsiplərinə əsaslanan universal, ixtisaslaşdırılmış dövlət və qeyri-dövlət kitabxanaları təşkil edir.

Maddə 6. Kitabxana sisteminin tərkibi

Azərbaycan Respublikasında kitabxana sisteminin tərkibinə dövlət və qeyri-dövlət kitabxanaları daxildir.

Dövlət kitabxanalarına aşağıdakılar daxildir:

Milli Kitabxana;

Naxçıvan Muxtar Respublikasının dövlət kitabxanası;

şəhər, rayon, qəsəbə, kənd kitabxanaları (kütləvi, elmi, xüsusi kitabxanalar, gənclər, uşaqlar, korlar üçün və sair kitabxanalar) və onların filialları, mərkəzləşdirilmiş kitabxana sistemləri;

respublika əhəmiyyətli elmi-sahəvi kitabxanalar;

dövlət idarə, müəssisə və təşkilatlarının kitabxanaları;

Azərbaycan Elmlər Akademiyasının Mərkəzi Elmi Kitabxanası və onun filialları;

dövlət təhsil müəssisələrinin kitabxanaları.

Qeyri-dövlət kitabxanalarına aşağıdakılar daxildir:

bələdiyyə kitabxanaları;

ictimai birliklərin kitabxanaları;

özəl və digər kitabxanalar;

xarici hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq təsis edilmiş kitabxanalar.

Maddə 7. Milli Kitabxana

Milli Kitabxana Azərbaycan Respublikasında kitabxana işi sahəsində dövlət siyasətini həyata keçirən, milli nəşrləri, xarici

ölkələrdə nəşr olunmuş Azərbaycan haqqında və Azərbaycan müəlliflərinin əsərlərini, dünya əhəmiyyətli nəşrləri, o cümlədən xarici dillərdə qiymətli və digər məlumat daşıyıcılarını toplayıb mühafizə edən milli mədəniyyət xəzinəsi və dövlət kitabsaxlayıcısıdır.

Milli Kitabxana kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiya və kitabşünaslıq sahəsində elmi-tədqiqat işləri üzrə aparıcı müəssisə və əlaqələndirici, ölkənin bütün kitabxanaları üçün metodik mərkəz, oxuculara kompleks kitabxana-biblioqrafiya və informasiya xidməti göstərmək, kitabxanalararası abonement, milli və tövsiyə biblioqrafiyası, beynəlxalq və ölkədaxili depozitar mərkəz funksiyalarını yerinə yetirir.

Milli Kitabxana müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti) tərəfindən təsdiq olunan əsasnaməyə uyğun fəaliyyət göstərir.

Milli Kitabxananın fondu və əmlakı milli sərvət hesab olunan və xüsusi əhəmiyyətli obyekt kimi dövlət tərəfindən qorunur.

Milli Kitabxana statusuna malik olan kitabxanaların işçilərinin əməkhaqlarına müvafiq əlavələr müəyyən edilir.

Milli Kitabxananı ləğv etmək, mülkiyyət formasını dəyişmək qadağandır.

Milli Kitabxanaya əvəzsiz və müddətsiz istifadə üçün qanunvericilikdə müəyyən olunmuş torpaq sahəsi verilə bilər.

Maddə 8. Respublika əhəmiyyətli elmi-sahəvi kitabxanalar

Respublika əhəmiyyətli elmi-sahəvi kitabxanalar elm sahəsinə görə ixtisaslaşdırılan, milli və xarici ədəbiyyat fondlarına malik olan baş kitabxana-biblioqrafiya və informasiya müəssisələridir.

Respublika əhəmiyyətli elmi-sahəvi kitabxanalar müvafiq sahədə fəaliyyət göstərən digər kitabxanalar üçün informasiya, kitabxanalararası abonement və metodik mərkəz funksiyasını yerinə yetirir.

Respublika əhəmiyyətli elmi-sahəvi kitabxanaların fəaliyyəti bu Qanunla və digər müvafiq qanunvericilik aktları ilə tənzimlənir.

Respublika əhəmiyyətli elmi-sahəvi kitabxanaların, Azərbaycan Elmlər Akademiyası Mərkəzi Elmi Kitabxanasının və onun filiallarının, Bakı Dövlət Universitetinin kitabxanasının işçilərinin əməkhaqlarına müvafiq əlavələr müəyyən edilir.

Respublika əhəmiyyətli elmi-sahəvi kitabxanaların statusu müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti) tərəfindən müəyyən edilir.

Maddə 9. Kitabxanaların digər informasiya orqanları ilə əlaqələri

Kitabxanalar sənəd-informasiya ehtiyatlarından səmərəli istifadə məqsədilə elmi-texniki və digər informasiya orqanları, arxivlər, başqa idarə və müəssisələrlə qarşılıqlı əlaqə yaradır. Bu əlaqələr birgə fəaliyyət proqramları və müqavilələr əsasında həyata keçirilir.

Maddə 10. Kitabxanaların yaradılması və yenidən təşkili

Dövlət və qeyri-dövlət kitabxanaları Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində müəyyən olunmuş qaydada yaradılır və yenidən təşkil olunur.

Dövlət kitabxanalarının müvəqqəti olaraq köçürülməsinə müstəsna hallarda (təbii fəlakət, silahlı münaqişə, müharibə təhlükəsi və s.) müvafiq icra hakimiyyəti orqanının razılığı ilə yol verilir.

Maddə 11. Kitabxanaların özəlləşdirilməsi və icarəyə verilməsi

Tipindən, tabeçiliyindən asılı olmayaraq Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən kitabxanaların (kitabxanalarda saxlanılan sərvətlərin, onların yerləşdiyi binaların və sahələrin) özəlləşdirilməsi və icarəyə verilməsi profilinə müvafiq olaraq qanunvericiliyə uyğun həyata keçirilir.

III FƏSİL Kitabxana fondu

Maddə 12. Kitabxana fondunun tərkibi

Kitabxana fondunun tərkibinə kitab, jurnal, qəzet, digər çap məhsulları, audiovizual və texniki vasitələrlə oxunan materiallar, əlyazmalar və başqa informasiya daşıyıcıları daxildir.

Kitabxana fondları universal, sahəvi, çoxsahəli, ixtisaslaşdırılmış ola bilər.

Maddə 13. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Kitabxana Fondu

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Kitabxana Fondu kitabxanalararası əlaqələndirilmiş komplektləşdirmə, qarşılıqlı istifadə, depozitar mühafizə və mübadilə prinsipləri əsasında təşkil edilən, məlumat-axtarış sistemində malik olan kitabxana fondlarından ibarətdir.

Kitabxanalarda olan nadir və qiymətli nəşrlər, xüsusi kolleksiyalar qanunvericilikdə müəyyən olunmuş qaydada Azərbaycan Respublikasının milli-mədəni sərvətlər reyestrinə daxil edilir və xüsusi rejimdə mühafizə olunur. Onların mühafizəsi lazımı qaydada təmin edilmədikdə, müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti) tərəfindən digər kitabxanaya verilə bilər.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Kitabxana Fondu dövlət mülkiyyətidir.

Maddə 14. Kitabxana fondlarının təchizi

Kitabxanalar dövlət və qeyri-dövlət nəşriyyatları tərəfindən buraxılan, profilinə uyğun çap məhsullarını və digər informasiya daşıyıcılarını birinci növbədə almaq hüququna malikdir.

Bu hüquq müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti) tərəfindən müəyyənləşdirilmiş qaydada kitabxana kollektoru, kitab ticarəti müəssisələri, nəşriyyat orqanları, ayrı-ayrı şəxslərlə aparılan müvafiq əməliyyatlar,

məcburi nüsxələrin alınması, abunə, bağışlama və vərəsəlik əsasında miras qalmış nəşrlərin verilməsi, habelə beynəlxalq və ölkədaxili kitab mübadiləsi yolu ilə təmin edilir.

Təhsil müəssisələrinin kitabxanalarının dərsliklərlə komplektləşdirilməsi, müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi) tərəfindən müəyyən olunmuş qaydalarla tənzimlənir.

Müvafiq icra hakimiyyəti orqanları tabeçiliyində olan kitabxana fondlarının yeni nəşrlərlə komplektləşdirilməsinə vəsait ayırırlar.

Maddə 15. Kitabxanaların pulsuz məcburi nüsxələrlə təchizatı

Milli Kitabxana, qanunvericilik və müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının (Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İcra Aparatının və Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin kitabxanaları) kitabxanaları, respublika əhəmiyyətli elmi-sahəvi kitabxanalar və Bakı Dövlət Universitetinin kitabxanası müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti) tərəfindən müəyyən edilmiş qaydada ölkədə nəşr edilən çap məhsullarının məcburi nüsxələrini almaq hüququna malikdir.

Dövlət və qeyri-dövlət nəşriyyatları, nəşriyyat fəaliyyəti ilə məşğul olan poliqrafiya müəssisələri və digər hüquqi şəxslər tərəfindən buraxılan çap məhsullarından Milli Kitabxanaya 4 pulsuz məcburi nüsxə, qanunvericilik və müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının kitabxanalarına, respublika əhəmiyyətli elmi sahəvi kitabxanalara, Azərbaycan Elmlər Akademiyasının Mərkəzi Elmi Kitabxanasına və Bakı Dövlət Universitetinin kitabxanasına profilinə uyğun olaraq 2 pulsuz məcburi nüsxə, Azərbaycan Respublikasında nəşr olunan bütün qəzet və jurnal redaksiyaları isə 2 pulsuz məcburi nüsxə göndərməlidirlər.

Maddə 16. Kitabxanaların mübadilə fondları

Azərbaycan Respublikasının milli-mədəni sərvətlər reyestrinə daxil olmayan çap məhsulları və digər materiallar müəyyən olunmuş qaydada bir kitabxanadan digərinə əvəzsiz verilə bilər.

Qeyri-profil, dublet, nisbətən az istifadə edilən, habelə mübadilə fondu üçün ayrılan çap əsərləri və kitabxananın digər sənədləri həmin fonda verilir.

Müvafiq icra hakimiyyəti orqanları beynəlxalq və ölkədaxili kitab mübadiləsini həyata keçirən kitabxanaların mübadilə fondları üçün əlavə kitab alınmasına vəsait ayırırlar.

Maddə 17. Depozitar kitabxanalar

Dövlət kitabxanalarında oxucular tərəfindən nadir hallarda istifadə edilən, lakin elmi, tarixi və bədii əhəmiyyətini saxlayan nəşrlər müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilmiş qaydada depozitar fondlara verilir.

Maddə 18. Dövlət kitabxana fondlarının uçotu, mühafizəsi və onlardan istifadə edilməsi

Dövlət kitabxana fondlarında saxlanılan çap əsərlərinin və digər materialların uçotu, mühafizəsi və istifadəsi müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən olunmuş qaydalara uyğun həyata keçirilir.

Maddə 19. Dövlət kitabxana fonduna vurulmuş ziyana görə məsuliyyət

Dövlət kitabxana fonduna vurulmuş ziyana görə hüquqi və fiziki şəxslər yeni qiymətləndirmə əmsalları nəzərə alınmaqla vurulmuş ziyanın 10 misli həcmində maddi məsuliyyət daşıyırlar.

İtirilmiş və yararsız vəziyyətə salınmış çap əsərləri və digər materiallar kitabxana ilə razılıq əsasında başqa müvafiq çap əsərləri və materiallarla əvəz edilə bilər. Bu qayda Azərbaycan Respublikasının milli mədəni sərvətlər reyestrinə daxil edilən nadir nüsxələrə şamil edilmir.

Nadir nüsxələr fonduna vurulan zərəmə görə məsuliyyət mövcud qanunvericiliklə tənzimlənir.

Dövlət kitabxana fondlarının uçotu, mühafizəsi və istifadə qaydalarının pozulmasına görə kitabxana işçiləri qanunvericilikdə müəyyən edilmiş qaydada məsuliyyət daşıyırlar.

IV FƏSİL

Kitabxana xidmətinin təşkili

Maddə 20. Kitabxana xidməti və onun vəzifəsi

Kitabxanalar çap əsərlərindən və digər informasiya daşıyıcılarından səmərəli istifadə etmək məqsədilə kompleks kitabxana, bibliografiya və informasiya xidmətləri göstərir.

Bu xidmətlər abonentləri ədəbiyyat və informasiya ilə təmin etmək, informasiya daşıyıcılarının seçilməsində kömək göstərmək məqsədi daşıyır.

Kitabxana xidməti abonement, qiraət zalı, kitabxanalararası və beynəlxalq abonement, bibliografiya, elmi-texniki informasiya, fərdi və kütləvi, yazılı və şifahi, stasionar və qeyri-stasionar, qiyabi, kompleks vasitələrlə təşkil edilir.

Kitabxana xidmətinin vəzifəsi kitabxana sərvətlərinin, dünya ədəbiyyatı nümunələrinin etibarlı şəkildə toplanması, qorunması və gələcək nəsillərə çatdırılmasından, onların əhali arasında geniş təbliğindən, bəşəri dəyərlərə yiyələnmək, müstəqil və yaradıcı düşünən vətəndaş yetişdirilməsinə fəal yardım etməkdən ibarətdir.

Maddə 21. Kitabxanaların hüquqları

Kitabxanaların hüquqları aşağıdakılardır:
nizamnamələrində göstərilən məqsəd və vəzifələrin həyata keçirilməsi üsullarını və formalarını müəyyənləşdirmək;

kitabxana fondunun komplektləşdirmə mənbələrini müəyyənləşdirmək;

köhnəlmiş və ya yararsız hala düşmüş kitabları qanunvericilikdə müəyyən olunmuş qaydada kitabxananın fondundan çıxarmaq;

fiziki və hüquqi şəxslər tərəfindən kitabxanaya dəymiş ziyanın ödənilməsinə qanunvericilikdə müəyyən olunmuş qaydada tələb etmək;

kitabxana birliklərinin yaradılmasında iştirak etmək;

beynəlxalq kitabxana təşkilatları ilə əlaqə yaratmaq, kitabxana, bibliografiya və informasiya sahəsinə keçirilən tədbirlərdə iştirak etmək.

Maddə 22. Kitabxanaların vəzifələri

Kitabxanalar oxucuların mədəniyyət təsisatları və mədəni sərvətlərdən istifadə etmək hüquqlarını, habelə məlumat əldə etmək azadlığını təmin etməli, onların kitabxana fondlarından tam istifadə etməsi üçün hər cür şərait yaratmalıdırlar.

Maddə 23. Kitabxanalardan istifadə sahəsində oxucuların hüquq və vəzifələri

Azərbaycan Respublikasında hər kəsin kitabxanalardan istifadə etmək hüququ vardır.

Kitabxanalardan istifadə qaydaları və göstərilən xidmətlər kitabxanaların nizamnamələri və müvafiq normativ hüquqi aktları ilə müəyyənləşdirilir.

Oxucuların kitabxanalardan istifadə hüquqlarını məhdudlaşdırmaq qadağandır.

Oxucular kitabxanalardan istifadə qaydalarına əməl etməli, kitab fonduna qayğı ilə yanaşmalı, çap materiallarının və digər vasitələrin itirilməsinə və ya yararsız hala salınmasına yol verməməlidirlər.

V FƏSİL

Kitabxana işinin idarə olunması

Maddə 24. Kitabxana işinə dövlət idarəetməsi

Azərbaycan Respublikasında kitabxana işinə dövlət idarəetməsi müvafiq icra hakimiyyəti orqanları tərəfindən həyata keçirilir.

Maddə 25. Kitabxana işində ictimaiyyətin iştirakı

Dövlət və qeyri-dövlət orqanları, kitabxana işi sahəsində ictimai birliklər, hüquqi və fiziki şəxslər, kitabxana fondlarının zənginləşdirilməsi, oxuculara xidmət işinin təkmilləşdirilməsi, kitabxanaçılıq proqramlarının və tədbirlərinin hazırlanması və həyata keçirilməsində iştirak edirlər.

Maddə 26. Kitabxana işinin elmi-metodik və kadr təminatı

Mülkiyyət formasından asılı olmayaraq kitabxanaların elmi-metodik təminatı Milli Kitabxana və elmi-metodik mərkəz statusuna malik olan kitabxanalar tərəfindən həyata keçirilir.

Elmi-metodik mərkəz statusuna malik olan kitabxanalar kitabxanaşünaslığa, bibliografiyaya və informasiyaya dair metodik materiallar nəşr edir, kitabxanaçılıq nəzəriyyəsi və təcrübəsində mütərəqqi iş üsullarını ümumiləşdirib tətbiq edir, kadrların ixtisasının artırılmasını təmin edir.

Kitabxanaların kadr təminatında müvafiq peşə-ixtisas təhsili olan şəxslərə üstünlük verilir. Müstəsna hallarda müvafiq peşə-ixtisas təhsili olmayan, ancaq yüksək təcrübəyə və kitabxanada çoxillik iş stajına malik olan mütəxəssislər də kitabxanada işləyə bilərlər.

Maddə 27. Kitabxanaların maliyyələşdirilməsi

Dövlət kitabxanaları və büdcədən maliyyələşdirilən təşkilatların tabeçiliyində olan kitabxanalar dövlət büdcəsi vəsaitləri, hüquqi və fiziki şəxslərin könüllü ayırmaları və qanunvericilikdə qadağan olunmayan digər mənbələr hesabına maliyyələşdirilir.

Dövlət kitabxanaları maliyyələşdirilərkən büdcədən kitab fondlarının komplektləşdirilməsinə yönəldilən vəsait ayrıca maddədə göstərməli və bu vəsait müntəzəm olaraq artırılmalıdır. Ayrılmış vəsait kitabxanaların sərəncamında qalır və onların nizamnamə fəaliyyətini həyata keçirmək üçün istifadə edilir.

İdarə, müəssisə və təşkilatların, habelə ictimai birliklərin kitabxanaları təsisçilərinin vəsaitləri hesabına maliyyələşdirilir.

Maddə 28. Dövlət kitabxanalarının büdcədən kənar vəsaitləri

Dövlət kitabxanalarının işinin genişləndirilməsi, maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi və əməyin stimullaşdırılması məqsədilə nizamnamələrində göstərilən qaydada təsərrüfat fəaliyyəti və pullu xidmət əsasında büdcədən kənar fondlar formalaşdırılır.

Dövlət kitabxanalarında pullu xidmət yalnız əlavə əmək sərfi tələb edən və müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyənləşdirilən xüsusi xidmət növlərinə aid edilir.

Maddə 29. Kitabxanaların inkişaf fondu

Kitabxanaların maddi-texniki bazasını möhkəmləndirmək məqsədilə dövlət və qeyri-dövlət inkişaf fondları təsis edilə bilər. Bu fondlar təsisçilərin payları, hüquqi və fiziki şəxslərin könüllü ayırmaları, qanunvericilikdə müəyyən olunmuş qaydada keçirilən lotereya və digər məqsədli kommersion tədbirlərindən daxil olan vəsaitlər hesabına yaradılır.

Maddə 30. Kitabxanaların maddi-texniki təchizatı

Kitabxanalar kitab fondunun saxlanılması və oxuculara xidmət etmək üçün xüsusi layihə ilə tikilmiş binalarla və kitabxana işini avtomatlaşdırmaq üçün zəruri vasitələrlə təmin edilməlidirlər.

Maddə 31. Kitabxanaların əmlakı və təsərrüfat fəaliyyəti

Kitabxana onun mülkiyyətində olan və ya idarəçiliyinə verilmiş əmlakdan Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq istifadə edir.

Xidmət fəaliyyətini genişləndirmək məqsədilə dövlət kitabxanalarına torpaq sahələri və əlavə binalar ayrıla bilər. Kitabxanalar qanunvericilikdə müəyyən olunmuş qaydada nizamnamələrinə uyğun olaraq təsərrüfat fəaliyyəti ilə məşğul ola bilərlər. Bu fəaliyyətdən əldə edilən vəsait bütövlükdə kitabxananın sərəncamında qalır.

Maddə 32. Kitabxana işçilərinin sosial müdafiəsi

Dövlət kitabxana işçilərinin sosial müdafiəsinə təminat verilir.

Kitabxana işçilərinin əməkhaqları elm və təhsil sahələri işçilərinin əməkhaqlarından aşağı olmamalıdır.

Kitabxanaların statusu, spesifik xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla işçilərə əməkhaqqından əlavə digər ödənişlər tətbiq edilə bilər.

Müvafiq icra hakimiyyəti orqanları, müəssisə, idarə və təşkilatlar öz tabeçiliyində olan kitabxanaların işçilərinə əlavə kompensasiyalar müəyyən edə bilərlər.

Kitabxana işçiləri öz peşə və sosial hüquqlarını təmin etmək məqsədilə qanunvericilikdə müəyyən olunmuş qaydada ictimai birliklər yarada bilərlər.

VI FƏSİL

Yekun müddəaları

Maddə 33. Kitabxana işi sahəsində beynəlxalq əməkdaşlıq

Kitabxana işi sahəsində beynəlxalq əməkdaşlıq Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı dövlətlərarası müqavilələr əsasında həyata keçirilir.

Kitabxanalar və kitabxana işi sahəsində ictimai birliklər beynəlxalq kitabxana təşkilatları, xarici ölkələrin kitabxanaları və kitabxana işi sahəsində ictimai birlikləri ilə əməkdaşlıq edə bilərlər.

Maddə 34. Qanunun pozulmasına görə məsuliyyət

Bu Qanunun pozulmasında təqsirli olan hüquqi və fiziki şəxslər Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq məsuliyyət daşıyırlar.

Heydər Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 29 dekabr 1998-ci il

“Nəşriyyat işi haqqında”

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Bu Qanun nəşriyyat işinin ümumi prinsiplərini müəyyən edir, nəşriyyat fəaliyyətinin təşkili və həyata keçirilməsi ilə əlaqədar nəşriyyat işinin subyektləri arasında münasibətləri tənzimləyir, onların hüquq və vəzifələrini müəyyən edir.

I FƏSİL

Ümumi müddəalar

Maddə 1. Əsas anlayışlar

Bu Qanunda istifadə edilən əsas anlayışlar aşağıdakı mənaları istifadə edir:

nəşriyyat - əsas fəaliyyət sahəsi müəllifə sifariş verməklə və ya müəllifin (müəlliflik hüququ sahibinin) sifarişi ilə nəşriyyat məhsullarının hazırlanması, istehsalı və (və ya) yayımından ibarət olan ixtisaslaşmış mədəniyyət müəssisəsi;

dövlət nəşriyyatı - dövlət təşkilatlarının təsis etdiyi və yaxud onların təşkilat strukturlarına daxil olan nəşriyyatlar və nəşriyyat bölmələri;

qeyri-dövlət nəşriyyatları - xüsusi mülkiyyət və ya bələdiyyə mülkiyyəti əsasında yaradılmış nəşriyyatlar;

nəşriyyat işi - nəşriyyat məhsullarının hazırlanması, istehsalı və yayımı ilə məşğul olan hüquqi və fiziki şəxslərin təşkilati-yaradıcılıq və istehsalat-təsərrüfat fəaliyyətini əhatə edən ictimai münasibətlər sahəsi;

naşir - nəşriyyat məhsulunun istehsalını maddi-texniki cəhətdən təmin edən (maliyyələşdirən) nəşriyyat və yaxud əsas fəaliyyəti bu sahə ilə əlaqədar olmayan fiziki və ya hüquqi şəxs;

nəşriyyat məhsulu - çap üsulundan və formasından asılı olmayaraq nəşriyyatların (naşirlərin) sifarişi ilə istehlakçı üçün

nəzərdə tutulan kitab, broşür, albom, plakat, buklet, açıqca, elektron nəşrlər və digər nəşriyyat məhsullarının məcmusu;

çap məhsulu - poliqrafiya müəssisələrində çap texnikası vasitəsilə hazırlanan dövrü mətbu nəşrlər, nəşriyyat məhsulları (elektron nəşrlərdən başqa) və bütün növlərdən olan poliqrafiya məhsullarının məcmusu;

nəşriyyat məhsulunu istehsal edən - nəşriyyatın (naşirin) sifarişi əsasında nəşriyyat məhsulunun tirajının, yaxud tirajın bir hissəsinin istehsalını və buraxılışını təmin edən fiziki və ya hüquqi şəxs;

yayıcı - nəşriyyatla (naşirlə) müqavilə bağlamaqla, yaxud digər qanuni əsaslarla nəşriyyat məhsullarının yayılmasını və satışını həyata keçirilən fiziki və ya hüquqi şəxs;

sifarişçi - maliyyə obyektlərini üzərinə götürməklə nəşriyyat məhsulunun hazırlanmasını, istehsalını və yayımını sifariş edən fiziki və ya hüquqi şəxs;

tiraj - nəşr nüsxələrinin miqdarı;

kitabın beynəlxalq standart nömrəsi (İSBN) - hər hansı nəşriyyatın kitabının və ya broşürünün beynəlxalq standart eyniliyini müəyyən edən nömrə;

nəşr - nəşriyyat prosesindən keçirilərək texniki vasitələrin köməyiylə sayı çoxaldılan yazılı və audiovizual formada bir dəfə, yaxud dəfələrlə yayılan nəşriyyat məhsulu;

redaktə - nəşriyyat (naşir) tərəfindən müəllifə (müəlliflərə və tərtibçilərə) verilmiş sifariş əsasında, yaxud müəlliflərin özünün təqdimatı ilə nəşriyyata daxil olmuş əsərin müəllifin razılığı ilə elmi, ədəbi, texniki və bədii cəhətdən təkmilləşdirilməsi, ixtisar, dəyişiklik, əlavə və düzəlişlər etməklə nəşrə hazırlanması;

nəşriyyat redaksiyası - nəşriyyat məhsullarının hazırlanması ilə məşğul olan, əsərləri çap üçün hazırlayan əsas struktur bölmə;

redaktor - nəşriyyatlarda çalışan, yaxud müqavilə əsasında kənardan cəlb olunan, nəşriyyat əlyazmasının mətnini elmi, ədəbi, texniki və bədii cəhətdən işləyib nəşrə hazırlayan aparıcı mütəxəssis;

nəşriyyat proqramı - nəşriyyatın nizamnaməsinə, istiqamətinə uyğun olaraq nəşriyyatın (naşirin) tərtib və təsdiq etdiyi rüblük, illik və çoxillik tematik layihə;

zəruri nəşrlər - siyahısı müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilən və dövlət ehtiyaclarını təmin etmək üçün nəzərdə tutulan üstün nəşrlər;

nəşriyyat işinin subyektləri - nəşriyyatlar (naşirlər), müəlliflər, poliqrafiya müəssisələri, nəşriyyat məhsullarının sifarişçiləri və yayıcıları.

Maddə 2. Nəşriyyat işi haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi

Nəşriyyat işi haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasından, bu Qanundan, digər normativ hüquqi aktlardan və Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı dövlətlərarası müqavilələrdən ibarətdir.

Maddə 3. Nəşriyyat işi sahəsində dövlət siyasətinin əsas prinsipləri və dövlətin vəzifələri

Nəşriyyat işi sahəsində dövlət siyasətinin əsas prinsipləri aşağıdakılardır:

nəşriyyat işi sahəsində sərbəstliyin təmin edilməsi;

nəşriyyat işinin maddi-texniki bazasının, təşkilati, hüquqi və elmi əsaslarının möhkəmləndirilməsinə, milli kitab nəşrinin inkişafına yardım edilməsi.

Nəşriyyat işi sahəsində dövlətin əsas vəzifələri aşağıdakılardır: nəşriyyat işinin inkişafına dair dövlət proqramının hazırlanması və həyata keçirilməsi;

nəşriyyat işi sahəsində inhisarçılığın qarşısının alınması;

əhalini, təhsil müəssisələrini və kitabxanaları latın əlifbası ilə nəşr olunmuş kitablara təmin etmək məqsədilə xüsusi dövlət proqramının hazırlanması və həyata keçirilməsi;

Azərbaycan xalqının klassik irsi və milli-mənəvi sərvətləri sayılan əsərlərin dövlət sifarişi əsasında nəşrinin həyata keçiril-

məsi, bu məqsədlə güzəştli kreditlər və dövlət tərəfindən qrantların ayrılması;

nəşriyyatların maddi-texniki bazasının genişləndirilməsinin, poliqrafiya sənayesinin inkişafının, nəşriyyat məhsullarının satışının stimullaşdırılması və kənd yerlərində kitab yayımının təmin edilməsi;

idarə, müəssisə və təşkilatların dövlət dilində olan zəruri nəşrlərlə təmin edilməsi;

milli-mədəni sərvətləri əks etdirən kitabların dünya miqyasında təbliği məqsədilə onların tərcüməsi, nəşri və yayılmasının stimullaşdırılması;

mətbuatın dövlət statistikasını aparmaqla, əhalinin və bazarın nəşriyyat məhsullarına olan tələbatını, ehtiyaclarını və təkliflərini öyrənməklə nəşriyyatların işinin istiqamətləndirilməsi;

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq nəşriyyatlar arasında dövlət satınalmaları keçirtməklə dövlət sifarişli dərsliklərin nəşrinin təmin edilməsi;

uşaq ədəbiyyatı, dərslik, elmi-texniki ədəbiyyat, tərcümə ədəbiyyatı, lüğət və ensiklopediyaların, yazılı və şifahi mədəniyyət abidələrinin nəşrinə əlavə güzəştlərin müəyyən edilməsi;

milli universal ensiklopediya nəşrinin dövlət vəsaiti hesabına həyata keçirilməsi;

qanunvericilik, icra və məhkəmə hakimiyyəti orqanlarının fəaliyyəti, habelə səhiyyə, elm və əhalinin sosial müdafiəsi ilə bağlı nəşriyyat məhsullarının istehsalının dövlət sifarişi əsasında həyata keçirilməsi;

Azərbaycan Respublikasını xarici ölkələrdə təbliğ etmək məqsədilə xarici dillərdə buraxılan zəruri nəşrlərin dövlət tərəfindən maliyyələşdirilməsi.

Nəşriyyat işi sahəsində dövlət siyasətini müvafiq icra hakimiyyəti orqanı həyata keçirir.

Maddə 4. Nəşriyyat işinin sərbəstliyi

Nəşr üçün nəzərdə tutulmuş əsərlərin, əlyazmaların və digər materialların senzurasına yol verilmir.

Nəşriyyat materiallarının müəllif deyilsə, dövlət orqanlarının, müəssisə və təşkilatların, ictimai birliklərin, siyasi partiyaların, habelə vəzifəli şəxslərin nəşrə hazırlanan materialların qabaqcadan onlarla razılaşdırılmasını tələb etmək və yayılmasını qadağan etmək hüququ yoxdur.

Nəşriyyatlar, poliqrafiya müəssisələri, yayıcılar tematik plan və proqram hazırlamaqda, mövzu və müəlliflər seçməkdə, nəşrlərin tirajını, qiymətini və ticarət əlavələrini (güzəştlərini) müəyyən etməkdə (dövlət proqramları əsasında hazırlanan, maliyyələşdirilən nəşrlərdən başqa), öz aralarında və digər hüquqi və fiziki şəxslərlə əlaqə formalarını müəyyənləşdirməkdə tam sərbəstdirlər.

Materialların hazırlanması zamanı tərcümə və müəllif mətnlərində müəlliflik hüququnu qorumaq şərtilə ixtisarlara və redaktəyə yol verilə bilər.

Maddə 5. Nəşriyyat işinin sərbəstliyindən sui-istifadənin yolverilməzliyi

Nəşriyyat işinin subyektlərinin hazırladıqları, istehsal etdikləri və yaydıqları nəşriyyat məhsullarında dövlət sirlərini yaymağa, mövcud konstitusiyalı dövlət quruluşunu zorakılıqla devirməyə, yaxud dəyişməyə, ölkənin təhlükəsizliyinə, dövlətin bütövlüyünə qəsd etməyə, müharibəni, zorakılığı, milli, irqi, dini müstəsnalığı, dözülməzliyi, sosial ədavəti təbliğ etməyə, habelə pornoqrafik xarakterli materialları nəşr etməyə və yaymağa, böhtan atmağa və digər qanun pozuntularına çağırışlara yol verilmir.

II FƏSİL

Nəşriyyat işinin təşkili və həyata keçirilməsi

Maddə 6. Nəşriyyat işi sahəsində fəaliyyətin təşkilati hüquqi formaları

Nəşriyyat işi sahəsində fəaliyyət mülkiyyətin bütün növlərinə əsaslanan müxtəlif təşkilati-hüquqi formalarda həyata keçirilə bilər.

Maddə 7. Nəşriyyat işi subyektlərinin dövlət qeydiyyatı

Nəşriyyat (naşir), çap məhsullarını hazırlayan və yayıcı Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq dövlət qeydiyyatına alınır. (Çıxarılıb)

Maddə 8. Təsisçi (həmtəsisçi)

Hüquqi və fiziki şəxslər nəşriyyatların, poliqrafiya və kitab ticarəti müəssisələrinin təsisçiləri (həmtəsisçiləri) ola bilərlər. Xarici hüquqi və fiziki şəxslər Azərbaycan Respublikasının bağladığı dövlətlərarası müqavilələrdə müəyyən edilmiş hallarda təsisçi (həmtəsisçi) ola bilərlər.

Təsisçi ilə onun təsis etdiyi nəşriyyat, poliqrafiya, yaxud kitab ticarəti və təchizat müəssisəsi arasındakı münasibətlər nizamnamə, təsis müqaviləsi və mövcud qanunvericiliklə tənzimlənir.

Təsisçi nəşriyyatın tematikasını və (və ya) ixtisaslaşmasını müəyyən edir, onun nizamnaməsini təsdiq edir, qanunvericilikdə nəzərdə tutulan hallarda məhkəmədə iddiaçı və ya cavabdeh kimi iştirak edir.

Təsisçi eyni zamanda nəşriyyat məhsulunun naşiri, istehsalçısı və yayıcısı ola bilər.

Maddə 9. Nəşriyyatın (naşirin) hüquq və vəzifələri

Nəşriyyatın (naşirin) aşağıdakı hüquqları vardır:

nəşriyyat məhsulu buraxılışının proqramını tərtib və təsdiq etmək;

nəşriyyat proqramını və müqavilə öhdəliklərinin yerinə yetirilməsini təmin edəcək göstəriciləri müəyyən edərək öz redaksiyaları və digər struktur bölmələri arasında paylaşdırmaq;

nizamnaməsində göstərilən fəaliyyət istiqamətlərinə (ixtisas yönünə) uyğun olaraq hər hansı bir mövzuda bədii, bədii-publisistik, ictimai-siyasi və elmi xarakterli əsərlərin yaradılması ilə bağlı sifariş almaq və vermək;

müəlliflərlə müəllif müqavilələri bağlamaq;

müəlliflərin əsərlərindən başqa ölkələrdə və xarici müəlliflərin əsərlərindən Azərbaycan Respublikasında istifadə edilməsi üçün müəlliflərin icazəsi ilə xarici hüquqi və fiziki şəxslərlə müəllif müqavilələrinin bağlanması vasitəçi kimi iştirak etmək;

xarici ölkələrin hüquqi və fiziki şəxsləri ilə qanunvericiliyə uyğun olaraq müqavilələr bağlamaq;

çap məhsulunun hazırlayarı və yayıcısı qismində çıxış etmək;

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə və öz nizamnaməsinə müvafiq olaraq digər istehsalat-təsərrüfat fəaliyyətini həyata keçirmək;

nəşriyyat tərəfindən hazırlanmış elmi, bədii və incəsənət əsərlərini müəyyən edilmiş qaydada dövlət mükafatlarına, ictimai və beynəlxalq mükafatlara təqdim etmək;

müəyyən edilmiş qaydada beynəlxalq təşkilatların işində iştirak etmək, öz nəşrlərini milli və beynəlxalq müsabiqələrə, sərgilərə, yarımkağızlara təqdim etmək.

Nəşriyyatın (naşirin) aşağıdakı vəzifələri vardır:

istehlak ehtiyaclarının ödənilməsinə təmin etmək;

öz məhsullarını dövlət standartlarına müvafiq tərtib etmək;

müəlliflik hüququna, dövlət standartlarının və beynəlxalq standartların tələblərinə, nəşriyyat işini tənzimləyən normativ hüquqi aktlara əməl etmək;

nəşriyyat məhsulları haqqında dövlət hesabatını və məlumatı müəyyən olunmuş qaydada təqdim etmək.

Nəşriyyat (naşir) qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş digər hüquqlardan da istifadə edir və vəzifələr daşıyır.

Poliqrafiya müəssisələri nəşriyyat məhsulu sayılmayan digər çap məhsullarının istehsalını qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada həyata keçirirlər.

Müqavilədə başqa hal nəzərdə tutulmayıbsa, nəşriyyat öz məhsullarının buraxılışına görə tam məsuliyyət daşıyır.

Nəşriyyat dövrü mətbu orqanın təsisçisi kimi çıxış etdikdə “Kütləvi informasiya vasitələri haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun normalarına əməl etməlidir.

Maddə 10. Nəşriyyat məhsullarının istehsal edənin hüquq və vəzifələri

Poliqrafiya müəssisələri, istifadəsində poliqrifik, sürətçixarma və ya müvafiq texniki vasitələr olan digər hüquqi və fiziki şəxslər nəşriyyat məhsullarını istehsal edə bilirlər.

Nəşriyyat məhsullarını istehsal edən poliqrifiya müəssisələri nəşriyyatdan və nəşirlərdən daxil olan sifarişlər əsasında nəşriyyat məhsullarının istehsalını və buraxılışını həyata keçirə bilirlər.

Sifarişlərin yerinə yetirilməsinin şərtləri və müddəti tərəflər arasındakı müqavilə ilə müəyyən edilir.

Nəşriyyat məhsullarını istehsal edən poliqrifiya müəssisəsi poliqrifiya sahəsində dövlət standartlarına və beynəlxalq standartlara, texniki şərtlərə və normativ hüquqi aktlara əməl etməlidir.

Qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş hallardan başqa nəşriyyat məhsulunu istehsal edən poliqrifiya müəssisəsi nəşrin hazırlanmış tirajını və ya onun bir hissəsini, nəşrin orijinal nüsxəsini, maket və fotoları və ya çap formalarını sifarişçinin icazəsi olmadan başqasına verə, habelə nəşrin əlavə və təkrar tirajını çap edə bilməz.

Maddə 11. Sifarişçinin hüquq və vəzifələri

Hər bir hüquqi və fiziki şəxs qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada nəşriyyat məhsulunun sifarişçisi ola bilər.

Sifarişçi qismində müəlliflər (həmmüəlliflər), tərtibçilər (həmtərtibçilər) və tərcüməçilər redaksiya-nəşriyyat işlənməsi, hazırlanması və buraxılışı üçün aşağıdakı materialları nəşriyyata (naşirə) təqdim edə bilər:

belletristik, ictimai-siyasi, reklam, məlumat, tədris, elmi, tətbiqi və texniki səciyyəli əsərlər;

çıxışlar, mühazirələr, nitqlər, məruzələr, moizələr;

mətnli və mətnsiz musiqi əsərləri;

dram, musiqili dram əsərləri;

tətbiqi sənət əsərləri;

fotolar, illüstrasiyalar, xəritələr, planlar, eskizlər;

tərcümələr, işləmələr, annotasiyalar, icmallar, xülasələr, əsərlərin digər işləmələri və əsasında törəmə əsərlər yaradılan, orijinalın məzmununa ziyan vurmayan folklor işləmələri;

almanaxlar, antologiyalar, ensiklopediyalar və digər toplular; digər əsərlər.

Sifarişçi nəşrin dilini, həcmi, tirajını müəyyən edir və onun istifadə və yayımı qaydasını müstəqil həll edir.

Naşir nəşriyyat məhsulunu hazırlayana (poliqrifiya müəssisəsinə) öz məhsulunun hazırlanmasını, yayıcıya isə həmin məhsulun yayılmasını sifariş edə bilər.

Verilmiş sifarişlərin icra şərtləri, tərəflərin hüquq və vəzifələri müəllif (həmmüəllif) və ya sifariş obyektinin mülkiyyətçisi olan şəxs, sifarişçi, naşir, çap məhsulunu hazırlayan və yayıcı arasında qanunvericiliyə uyğun bağlanmış müqavilə ilə müəyyən edilir.

Maddə 12. Xüsusi şərtlər

Naşir, müəllif, çap məhsulunu hazırlayan poliqrifiya müəssisəsi və onun yayıcısı olan kitab ticarəti təşkilatları öz müqavilə öhdəliklərində Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə zidd olmayan xüsusi şərtlər də müəyyən edə bilirlər.

Maddə 13. Mühafizə prinsipli sənədlərin nəşri

Dövlət əhəmiyyətli sənədlərin, qiymətli kağızların, nömrəli çap məhsullarının nəşrinin qaydaları və şərtləri müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilir.

Maddə 14. Nəşrdən imtina

Müqavilə öhdəliklərinin pozulma faktının məhkəmə tərəfindən müəyyənləşdirildiyi hallardan başqa, heç kəs nəşriyyatı (naşiri) çapından imtina olunmuş əlyazmaları, yaxud digər materialları çap etməyə məcbur edə bilməz.

Maddə 15. Müəllif nəşrləri

Vətəndaşlar və təşkilatlar öz əlyazmalarını və digər materialları öz hesablarına və müəllif redaktəsi ilə çap etdirə bilərlər.

Maddə 16. Nəşriyyat məhsulunun buraxılışı

Nəşriyyat məhsulunu istehsal edənlər (poliqrafiya müəssisəsi, digər hüquqi və fiziki şəxslər) nəşriyyatın (naşirin), yaxud onun nümayəndəsinin razılığı olmadan nəşriyyat məhsulunu buraxa bilməzlər.

Maddə 17. Nəşriyyat işi sahəsində reklam

Nəşriyyat məhsullarında reklamın verilməsi qaydası Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilir.

Uşaq ədəbiyyatı, dərslilər, dövlət əhəmiyyətli zəruri nəşrlər, ensiklopediyalar pulsuz və yaxud güzəştli şərtlərlə reklam oluna bilər.

Maddə 18. Buraxılış məlumatı

Hazır məhsulun hər nüsxəsində aşağıdakı məlumatlar olmalıdır:

- nəşriyyatın və çap məhsulunu hazırlayanın adı, ünvanı, xüsusi razılığın nömrəsi və verilmə tarixi;
- buraxılış yeri və ili;
- əlyazmanın yığıma verdiyi və çapa imzalandığı tarix;
- hesab-nəşriyyat həcmi;
- fiziki həcmi;
- formatı;
- səhifələrin sayı;

- kağızın tipi;
- şriftin növü (qarnituru);
- çap üsulu;
- tiraj;
- qiyməti, yaxud “müqavilə qiyməti ilə” və ya “pulsuz” qeydi.

Nəşriyyat məhsullarında beynəlxalq kitab kodu, müəlliflik hüququnu göstərən nişan (işarə), standarta uyğun annotasiya, kitab təsnifatı göstəriciləri də qeyd olunmalıdır.

Buraxılış məlumatı olmayan nəşrlərin çap olunmasına yol verilmir.

Maddə 19. Nəşriyyat işi sahəsində əqli mülkiyyət hüququ

Nəşriyyat məhsulunun hazırlanması və istehsalı prosesində bədii və texniki tərtibatla əlaqədar yaradılmış məhsul üzərində əqli mülkiyyət hüququ nəşriyyata (naşirə) məxsusdur.

Maddə 20. Naşirlərin, çap məhsullarını hazırlayanların və yayıcıların məsuliyyəti

Nəşriyyat və nəşriyyat işinin subyektləri:

- müəlliflik hüququ ilə qorunan əsərlərin müəlliflik müqaviləsi olmadan istehsalına;
- naşirlik fəaliyyətinin dayandırılması haqqında qərar qəbul olunduqdan sonra işin davam etdirilməsinə;
- dövlət standartlarını pozmaqla məhsul istehsal edilməsinə görə inzibati və maddi məsuliyyət daşıyır.

Nəşr olunmuş, müəlliflik hüququ ilə qorunan obyektin hüquq sahibinin icazəsi olmadan həmin obyektlərin tam, yaxud qismən surətinin çıxarıldığı (çap edildiyi) hallarda zərər çəkən hüquq sahibinin hüquqlarının bərpası Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq təmin edilir.

Nəşriyyat hüququ olmayan təşkilatlardan qəbul edilmiş nəşrlərin poliqrafiya müəssisələri tərəfindən çapına, kitab ticarəti müəssisələri tərəfindən yayımına, həmçinin dövlət standartlarını pozaraq buraxılış məlumatları olmadan nəşrinə yol vermiş fiziki

və hüquqi şəxslər Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq məsuliyyət daşıyırlar.

Maddə 21. Nəşriyyat fəaliyyətinə xitam verilməsi

Nəşriyyat fəaliyyətinə:

təsisçinin qərarı ilə;

bu Qanunun 5-ci maddəsinin tələbləri pozulduqda, habelə qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş digər hallarda məhkəmənin qərarı ilə xitam verilə bilər.

Maddə 22. Məcburi nüsxələr

Nəşriyyat məhsulunu və digər çap məhsullarını hazırlayan müəssisə sifarişçinin hesabına buraxılmış hər bir nəşrin pulsuz məcburi nüsxələrini Azərbaycan Respublikasının Milli Kitabxanasına, Kitab Palatasına, Azərbaycan Mətbuat Şurasına, qanunvericilik və müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının və qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş digər orqanların kitabxanalarına, ödənişli nüsxələri isə müəyyən edilmiş qaydada müvafiq idarə, müəssisə və təşkilatlara göndərir.

Məcburi nüsxələr nəşrin ümumi tirajına daxildir.

Maddə 23. Nəşriyyat məhsullarının yayım qaydası

Müəlliflik müqaviləsində başqa hal nəzərdə tutulmayıbsa, çap məhsulunun yayımı nəşir, yaxud onun nümayəndəsi buraxılışa icazə verdikdən sonra mümkündür.

Nəşriyyat məhsulunun yayımı aralarındakı razılaşmaya əsasən təsisçi, nəşir, nəşriyyat məhsulunu hazırlayan və müəllif tərəfindən, yaxud müqavilə və ya digər qanuni əsaslarla hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən həyata keçirilə bilər.

Maddə 24. Nəşriyyat işinin maliyyələşdirilməsi

Nəşriyyat işinin subyektləri:

dövlət büdcəsindən qanunvericilikdə müəyyən edilmiş ayrımlar;

təsisçinin vəsaiti;
sponsorun vəsaiti;
hüquqi və fiziki şəxslərin ianələri;
dövlət və ictimai təşkilatlardan ayrılmış qrantlar;
nəşriyyatların (naşirlərin) sahibkarlıq fəaliyyətindən əldə etdikləri gəlirlər;
qanunvericiliklə qadağan olunmayan digər vəsaitlər hesabına maliyyələşdirilə bilirlər.

Maddə 25. Dövlət Kitab Palatası

Azərbaycan Respublikasında buraxılmış bütün çap məhsulları növlərinin toplanmasını, onların biblioqrafik qeydiyyatını və kataloqlaşdırılmasını, nəşriyyat fəaliyyəti sahəsində inkişafın dinamikasını göstərən statistik materialların hazırlanmasını və mətbuatın dövlət statistikasının aparılmasını Kitab Palatası həyata keçirir. Kitab Palatası öz nizamnaməsi əsasında fəaliyyət göstərir və dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilir.

Kitab Palatası özəlləşdirilə bilməz.

Maddə 26. Azərbaycan Milli Ensiklopediyası

Azərbaycan Milli Ensiklopediyası Azərbaycan xalqının tarixi inkişaf mərhələlərini, milli-mənəvi sərvətlərini, həmçinin dünya elmi və mədəniyyəti nailiyyətlərini özündə əks etdirməklə yaradılan, büdcədən maliyyələşdirilən universal, milli, elmi nəşriyyat müəssisəsidir.

Azərbaycanın elmi və mədəni sərvətlərini özündə əks etdirən Azərbaycanın Milli Ensiklopediyası Azərbaycan xalqının milli sərvətidir.

Azərbaycan Milli Ensiklopediyası:

dövlət proqramına uyğun olaraq milli-universal və sahə ensiklopediyalarının, ensiklopedik məlumat və sorğu kitablarının, müxtəlif lüğətlərin nəşrini həyata keçirir;

öz fəaliyyətini genişləndirmək və inkişaf etdirmək üçün qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada hüquqi və fiziki şəxslərlə müqavilələr bağlayır;

ölkədə universal və sahə ensiklopediyalarının, ensiklopedik məlumat ədəbiyyatının nəşrini koordinasiya edir;

Azərbaycanı təbliğ edən informasiyaları toplayır, hazırlayır və onların ölkə daxilində və xaricdə yayılmasını təmin edir, informasiya mübadiləsi ilə məşğul olur;

ensiklopedik nəşrlərdə bağlı beynəlxalq tədbirlərdə, sərgi və yarmarkalarda iştirak edir.

Dövlət təşkilatları, elmi müəssisələr Azərbaycan Milli Ensiklopediyasının, digər ensiklopedik nəşrlərin hazırlanması üçün zəruri olan sənəd və məlumatları, başqa informasiyaları təqdim etməlidirlər.

Maddə 27. Kitabxana Kollektoru

Kitabxana Kollektoru aşağıdakı vəzifələri həyata keçirir:

dövlət proqramına uyğun olaraq nəşr olunmuş kitab məhsulları ilə dövlət və qeyri-dövlət kitabxanalarının fondlarını zənginləşdirir;

elm və təhsil müəssisələrinin, dövlət təşkilatlarının, idarə və müəssisələrin, özəl qurumların, icra hakimiyyəti orqanlarının, bələdiyyələrin sifarişləri əsasında nəşriyyat məhsullarını əldə edərək onların kitabxanalarının təchiz olunmasına köməklik göstərir;

kitabxanaların və oxucuların nəşriyyat məhsullarına olan tələbatını öyrənir, bu sahədə sosioloji sorğular aparır və onun nəticələri barədə əlaqədar təşkilatlara məlumat verir;

öz fəaliyyətini genişləndirmək və inkişaf etdirmək üçün mülkiyyət formasından asılı olmayaraq qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada hüquqi və fiziki şəxslərlə müqavilələr bağlayır;

xarici ölkələrin kitabxana kollektorları ilə əməkdaşlıq edir, qanunvericilikdə müəyyən olunmuş qaydada nəşriyyat məhsullarının ölkəyə gətirilməsini və xaricə göndərilməsini təmin edir.

III FƏSİL

Yekun müddəaları

Maddə 28. Beynəlxalq əməkdaşlıq

Nəşriyyat işi sahəsində beynəlxalq əməkdaşlıq Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı dövlətlərarası müqavilələrə əsasən həyata keçirilir.

Bu Qanunla Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı dövlətlərarası müqavilələr arasında ziddiyyət olarsa, həmin beynəlxalq müqavilələr tətbiq edilir.

Maddə 29. Bu Qanunun pozulmasına görə məsuliyyət

Qanunu pozan hüquqi və fiziki şəxslər Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində müəyyən edilmiş qaydada məsuliyyət daşıyırlar.

Heydər Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 30 may 2000-ci il

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
FƏRMAN VƏ SƏRƏNCAMLARI**

**“Kitabxana işi haqqında” Azərbaycan Respublikası
Qanununun tətbiq edilməsi barədə
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı**

“Kitabxana işi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiq edilməsini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə tapşırılsın ki, iki ay müddətində:

- Qüvvədə olan qanunvericilik aktlarının “Kitabxana işi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılması barədə təkliflərini Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

- həmin Qanunun 18-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş dövlət kitabxana fondlarında saxlanılan çap əsərlərinin və digər materialların uçotu, mühafizəsi və istifadəsi qaydalarını təsdiq etsin;

- bu Fərmanın 2-ci bəndində Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin səlahiyyətlərinə aid edilmiş məsələlərə dair digər müvafiq normativ-hüquqi aktların işlənilib hazırlanmasını və təsdiq edilməsini təmin etsin;

- Nazirlər Kabinetinin və müvafiq mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ-hüquqi aktlarının “Kitabxana işi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılmasını təmin etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

- “Kitabxana işi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun pozulmasına görə məsuliyyət növlərini müəyyən edən qanunvericilik aktının layihəsini hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

- öz səlahiyyətləri daxilində “Kitabxana işi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

2. Müəyyən edilsin ki:

- “Kitabxana işi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 7-ci maddəsinin üçüncü hissəsində, 8-ci maddəsinin beşinci hissəsində, 10-cu maddəsinin ikinci hissəsində, 13-cü maddəsinin ikinci hissəsində, 14-cü maddəsinin ikinci hissəsində, 15-ci maddəsinin birinci hissəsində (ikinci halda), 17-ci maddəsində, 18-ci maddəsində, 28-ci maddəsinin ikinci hissəsində nəzərdə tutulmuş “müvafiq icra hakimiyyəti orqanı”nın səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti həyata keçirir;

- həmin Qanunun 15-ci maddəsinin birinci (birinci halda) və ikinci hissələrində göstərilən “müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının kitabxanaları” dedikdə, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İcra Aparatının və Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin kitabxanaları nəzərdə tutulur;

- həmin Qanunun 24-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş “müvafiq icra hakimiyyəti orqanları”nın səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti və Mədəniyyət Nazirliyi öz səlahiyyətləri daxilində həyata keçirirlər;

- həmin Qanunun 14-cü maddəsinin üçüncü hissəsində nəzərdə tutulmuş “müvafiq icra hakimiyyəti orqanı”nın səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi həyata keçirir.

**Heydər Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 12 mart 1999-cu il №115**

**“Nəşriyyat işi haqqında” Azərbaycan Respublikası
Qanununun tətbiq edilməsi barədə
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı**

“Nəşriyyat işi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiq edilməsini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə tapşırılsın ki, iki ay müddətində:

qüvvədə olan qanunvericilik aktlarının “Nəşriyyat işi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılması barədə təkliflərini Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

Nazirlər Kabinetinin və müvafiq mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının həmin Qanuna uyğunlaşdırılmasını təmin etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

“Nəşriyyat işi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun pozulmasına görə məsuliyyət növlərini müəyyən edən qanunvericilik aktının layihəsini hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

öz səlahiyyətləri daxilində “Nəşriyyat işi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

2. Müəyyən edilsin ki:

“Nəşriyyat işi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 13-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş “müvafiq icra hakimiyyəti orqanı”nın səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti və Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti öz səlahiyyətləri daxilində həyata keçirirlər;

həmin Qanunun 1-ci maddəsinin on doqquzuncu abzasında nəzərdə tutulmuş “müvafiq icra hakimiyyəti orqanı”nın səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Mətbuat və İnformasiya Nazirliyi həyata keçirir;

həmin Qanunun 18-ci maddəsinin birinci hissəsinin ikinci abzasında “xüsusi razılıq” dedikdə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1997-ci il 4 oktyabr tarixli 637 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq olunmuş “Xüsusi razılıq (lisenziya) tələb olunan fəaliyyət növlərinin və onları verən icra hakimiyyəti orqanlarının siyahısı”nın 27-ci bəndinə müvafiq surətdə verilmiş xüsusi razılıq (lisenziya) nəzərdə tutulur; (Çıxarılmışdır)

həmin Qanunun 22-ci maddəsinin birinci hissəsində “müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının kitabxanaları” dedikdə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İcra Aparatının, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin və Azərbaycan Respublikası Mətbuat və İnformasiya Nazirliyinin kitabxanaları nəzərdə tutulur.

**Heydər Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 15 avqust 2000-ci il
№ 384**

Azərbaycan dilində latın qrafikası ilə kütləvi nəşrlərin həyata keçirilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Müstəqil Azərbaycan Respublikasında həyatın müxtəlif sahələrində aparılan islahatlar içərisində latın qrafikalı Azərbaycan əlifbasının bərpa edilməsi böyük tarixi əhəmiyyət kəsb edir. Azərbaycan Respublikasının prezidenti Heydər Əliyevin “Dövlət dilinin tətbiqi işinin təkmilləşdirilməsi haqqında” 18 iyun 2001-ci il tarixli və “Azərbaycan əlifbası və Azərbaycan dili gününün qeyd edilməsi haqqında” 9 avqust 2001-ci il tarixli fərmanları ölkənin ictimai-siyasi həyatında mühüm hadisə olmuş və latın qrafikalı Azərbaycan əlifbasına keçidi bütövlükdə təmin etmişdir. Latın qrafikalı Azərbaycan əlifbası artıq həyatımızın bütün sahələrində tam yerini tutmuşdur. Bununla yanaşı Azərbaycan ədəbiyyatı, mədəniyyəti və elminin vaxtilə kiril qrafikası ilə çap olunmuş qiymətli nümunələrinin latın qrafikasında yenidən kütləvi şəkildə nəşr olunması günün ən vacib məsələlərindən biri olaraq qalır.

Dövlət müstəqilliyinin başlıca rəmzlərindən biri sayılan ana dilinə dövlət qayğısının daha da artırılmasını təmin etmək, Azərbaycan ədəbiyyatı, mədəniyyəti və elminin ən gözəl nümunələrini müasir dövrdə təbliğ etmək və gələcək nəsillərə çatdırmaq məqsədilə Azərbaycan dilində əvvəllər kiril qrafikasında çap olunmuş əsərlərin latın qrafikası ilə yenidən nəşrinin kütləvi şəkildə həyata keçirilməsi zərurətini nəzərə alaraq qərara alıram:

1. 2004-cü ildə latın qrafikası ilə ilk mərhələdə çapı nəzərdə tutulan əsərlərin siyahısı təsdiq olunsun (siyahı əlavə olunur).

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti 2004-cü ildə Azərbaycan Respublikasının bütün kütləvi kitabxanalarına və orta tədris müəssisələrindəki kitabxanalara latın qrafikası ilə yenidən çap olunmuş kitabların alınması üçün zəruri vəsaitin ayrılmasını təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikası prezidentinin İcra Aparatına tapşırılsın ki,

- Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi, Azərbaycan Yazıçılar Birliyi və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası ilə birlikdə 2005-2008-ci illərdə latın qrafikası ilə yenidən çapı nəzərdə tutulan əsərlərin siyahısını bir ay müddətində hazırlayıb təsdiq olunmaq üçün Azərbaycan Respublikasının prezidentinə təqdim etsin;

- Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti və respublikanın maliyyə qurumları ilə birlikdə müvafiq plan-qrafik tərtib edib latın qrafikası ilə yenidən nəşr olunması nəzərdə tutulan kitabların çapını təmin etsin;

- Azərbaycan Respublikasının aidiyyəti qurumları ilə birlikdə yenidən çapı nəzərdə tutulan kitabların mətnlərinin elektron daşıyıcıları və internet vasitələri ilə yayılmasını, latın qrafikasında Azərbaycan ədəbiyyatının virtual kitabxanasının yaradılmasını təmin etsin.

4. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 12 yanvar 2004-cü il

Azərbaycan dilində latın qrafikası ilə ilk növbədə yenidən nəşri nəzərdə tutulan kitabların siyahısı

**Azərbaycan Respublikası Prezidentinin
12 yanvar 2004-cü il tarixli 56 nömrəli
Sərəncamı ilə təsdiq olunmuşdur**

Lüğət və ensiklopediyalar

Azərbaycan dilinin izahlı lüğəti
Azərbaycan dilinin orfoqrafiya lüğəti
“Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti” ensiklopediyası
Azərbaycanca-İngiliscə lüğət
Azərbaycanca-rusca lüğət
“Ədəbiyyat və incəsənət” ensiklopediyası
İngiliscə-azərbaycanca lüğət
Klassik Azərbaycan ədəbiyyatında işlənən ərəb və fars sözləri lüğəti
Rusca-azərbaycanca lüğət

Azərbaycan xalq ədəbiyyatı

Aşıq ədəbiyyatından seçmələr, 3 cildə
Atalar sözü və məsəllər
Azərbaycan dastanları, 5 cildə
Azərbaycan folkloru (məktəblilər üçün seçmələr)
Azərbaycan xalq ədəbiyyatından seçmələr (qaravəllilər, xalq tamaşaları və oyunlar)
Azərbaycan xalq mahnıları (not yazıları ilə), 3 cildə
Azərbaycan nağılları, 5 cildə
Bayatılar
Bunu əzbərləməyə dəyər (folklor poeziyasından seçmələr)
“Əfsanə, əsatir və rəvayətlər”

“Kitabi-Dədə Qorqud”, 3 cildə
“Koroğlu” dastanı, 2 cildə
“Qaçaq Nəbi” dastanı
Molla Nəsrəddin lətifələri
Tapmacalar

Klassik və müasir Azərbaycan ədəbiyyatı

Abbas Səhhət. Əsərlər, 2 cildə
Abdulla Şaiq. Əsərlər, 3 cildə
Axundov Süleyman Sani. Seçilmiş əsərlər
Axundzadə Mirzə Fətəli. Əsərlər, 3 cildə
Almas İldırım. Əsərlər
Anar. Seçilmiş əsərlər
Aşıq Ələsgər. Əsərlər, 2 cildə
Azərbaycan şeiri antologiyası (XIX əsr)
Azərbaycan şeiri antologiyası (XX əsr)
Azərbaycan uşaq ədəbiyyatı antologiyası, 3 cildə
Azərbaycanın qadın şairləri antologiyası
Azəroğlu Balaş. Əsərlər
Bakıxanov Abbasqulu ağa. Seçilmiş əsərlər
Cabbarzadə Zeynal. Əsərlər
Cabir Novruz. Əsərlər
Cəfər Cabbarlı. Əsərlər, 4 cildə
Çəmənəminli Yusif Vəzir. Əsərlər, 3 cildə “Dastani-Əhməd Hərəmi”
Dilbazi Mirvarid. Əsərlər
Elçin. Seçilmiş əsərlər
Əfəndiyev İlyas. Əsərlər, 3 cildə
Əhməd Cavad. Əsərlər
Əkrəm Əylisli. Seçilmiş əsərlər
Əlağa Vahid. Əsərlər
Əli Kərim. Əsərlər
Əlibəyli Ənvər. Əsərlər

Əvhədi Marağalı. “Cami-Cəm”
Fə dai. “Bəxtiyarnamə”
Fikrət Qoca. Əsərlər
Hacıbəyov Üzeyir. Əsərlər, 2 cildə
Hadi Məhəmməd. Əsərlər, 2 cildə
Haqverdiyev Əbdürrəhim bəy. Əsərlər, 2 cildə
Həbib Sahir. Əsərlər
Həmid Nitqi. Əsərlər
Həsənzadə Nəriman. Seçilmiş əsərlər
Hökumə Billuri. Əsərlər
Hüseyn Arif. Əsərlər
Hüseyn Cavid. Əsərlər, 4 cildə
Hüseyn Mehdi. Əsərlər, 3 cildə
Hüseynov İsa. Seçilmiş əsərlər
Xaqani Şirvani. Əsərlər
Xəlil Rza. Əsərlər, 2 cildə
Xətai Şah İsmayıl. Əsərlər, 2 cildə
İbrahimov Hüseyn. Seçilmiş əsərlər
İbrahimov Mirzə. Əsərlər, 3 cildə
İmadəddin Nəsimi. Əsərlər, 2 cildə
Kəsəmənli Nüsrət. Əsərlər
Kişvəri. Əsərlər
Klassik Azərbaycan ədəbiyyatından seçmələr, 3 cildə
Köçərli Firidun bəy. Əsərlər, 2 cildə
Kürçaylı Əlağa. Əsərlər
Qabil. Əsərlər
Qasımzadə Qasım. Əsərlər
Qazi Bürhanəddin. “Divan”
Qövsi Təbrizi. Əsərlər
Qul Əli. “Qisseyi-Yusif”
Qutqaşınlı İsmayıl bəy. Əsərlər
Mədinə Gülgün. Əsərlər
Məhəmməd Əmani. Əsərlər
Məhəmməd Füzuli. Əsərlər, 6 cildə

Məhsəti Gəncəvi. Əsərlər
Məlikzadə İsi. Əsərlər
Məmməd Araz. Əsərlər, 2 cildə
Məmmədخانli Ənvər. Seçilmiş əsərlər
Məmmədquluzadə Cəlil. Əsərlər, 4 cildə
Məsihi. “Vərqa və Gülşə”
Mikayıl Müşfiq. Əsərlər
Mir Cəlal. Əsərlər
Mirzə Ələkbər Sabir. “Hophopnamə”
Natəvan Xurşidbanu. Əsərlər
Nəbati Seyid Əbülqasim. Əsərlər
Nəbi Xəzri. Əsərlər, 2 cildə
Nərimanov Nəriman. Seçilmiş əsərlər
Nəsirəddin Tusi. “Əxlaqi-Nasiri”
Nizami Gəncəvi. Əsərlər, 7 cildə
Ordubadi Məmməd Səid. Seçilmiş əsərlər, 2 cildə
Osman Sarıvəlli. Əsərlər
Rəfibəyli Nigar. Əsərlər
Rəfiq Zəka. Əsərlər
Rəhimov Süleyman. Seçilmiş əsərlər.
Rəsul Rza. Əsərlər, 5 cildə
Rüstəmxanlı Sabir. Seçilmiş əsərlər
Sabit Rəhman. Əsərlər, 2 cildə
Saib Təbrizi. Əsərlər
Səfərli İslam. Əsərlər
Səməd Vurğun. Əsərlər, 5 cildə
Səmədoğlu Vaqif. Seçilmiş əsərlər
Səmədoğlu Yusif. Əsərlər
Söhrab Tahir. Seçilmiş əsərlər
Süleyman Rüstəm. Əsərlər, 5 cildə
Şəhriyar Məhəmmədhusəyn. Əsərlər, 2 cildə
Şıxlı İsmayıl. Əsərlər, 2 cildə
Şirvani Seyid Əzim. Seçilmiş əsərlər, 3 cildə
Tofiq Bayram. Əsərlər

Vahabzadə Bəxtiyar. Əsərlər, 2 cildə
Vaqif Molla Pənah. Əsərlər
Vazeh Mirzə Şəfi. Əsərlər
Vəliyev Əli. Seçilmiş əsərlər
Vəzirov Nəcəf bəy. Seçilmiş əsərlər
Vidadi Molla Vəli. Əsərlər
Zakir Qasım bəy. Əsərlər
Zeynal Xəlil. Əsərlər
Zərdabi Həsən bəy. “Əkinçi”

Puşkin Aleksandr. Seçilmiş əsərlər
Servantes Saavedra. “Don Kixot”
Sədi Şirazi. “Bustan”, “Gülüstan”
Stivenson Robert. Seçilmiş əsərlər
Swift Conatan. “Qulliverin səyahəti”
Şekspir Uilyam. Seçilmiş əsərlər
Şiller Fridrix. Seçilmiş əsərlər
Tolstoy Lev. Seçilmiş əsərlər
Yunus İmrə. Əsərlər

Dünya ədəbiyyatı

Andersen Hans Kristian. “Nağıllar”
Aytmatov Çingiz. Əsərlər
Cami Əbdürrəhman. Seçilmiş əsərlər
Çexov Anton. Seçilmiş əsərlər
Dante Aligyeri. “İlahi komediya”
Defo Daniel. “Robinzon Kruzo”
Dostoyevski Fyodor. Seçilmiş əsərlər
Düma Aleksandr. Seçilmiş əsərlər
Dünya uşaq ədəbiyyatından seçmələr, 10 cildə
Ellada qəhrəmanları
Əlişir Nəvai. Seçilmiş əsərlər
Firdovsi Əbülqasım. “Şahnamə”
Hafiz Şirazi. Əsərlər
Homer. “İliada”, “Odisseyə”
Höte İohann Volfqanq. “Faust”
Hüqo Viktor. Seçilmiş əsərlər
Jül Vern. Seçilmiş əsərlər
“Kəlilə və Dimnə”
Lermontov Mixail. Seçilmiş əsərlər
London Cek. Seçilmiş əsərlər
Mark Tven. Seçilmiş əsərlər
Ömər Xəyyam. Rübailər

Azərbaycan Milli Ensiklopediyasının nəşri haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

1976-1987-ci illərdə çap olunmuş “Azərbaycan Sovet Ensiklopediyası” Azərbaycan tarixində bilik və məlumatların bütün sahələrini əhatə edən ilk universal xarakterli fundamental əsər olmuşdur. Böyük elmi potensialın cəlb olunması ilə hazırlanan bu on cildli ensiklopediyanın nəşri Azərbaycanın elmi və mədəni həyatında mühüm hadisəyə çevrilmişdir.

Azərbaycanın öz dövlət müstəqilliyini bərpa etməsi ilə yeni dövrün tələblərinə cavab verən, xalqımızın həyatında baş vermiş mühüm ictimai-siyasi, tarixi, elmi və mədəni hadisələri obyektiv şəkildə əks etdirən yeni ensiklopediyanın hazırlanıb latın qrafikasında nəşr edilməsi zərurəti meydana çıxmışdır. Dövlət əhəmiyyətli bu mühüm işin həyata keçirilməsini təmin etmək məqsədilə qərara alıram:

1. 2004-2008-ci illərdə çoxcildli Azərbaycan Milli Ensiklopediyası nəşr edilsin.

2. “Azərbaycan Ensiklopediyası” nəşriyyat-poliqrafiya birliyi Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının təbəçiliyinə verilsin.

3. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının prezidenti Mahmud Kərim oğlu Kərimov Azərbaycan Milli Ensiklopediyasının baş redaktoru təyin edilsin.

4. Azərbaycan Milli Ensiklopediyasının baş redaktoru

- bir ay ərzində ensiklopediyanın redaksiya heyətinin tərkibini və əsasnaməsini Azərbaycan Respublikasının prezidentinə təqdim etsin;

- ensiklopediyanın hazırlanması və nəşri ilə bağlı maliyyə xərclərinin smetasını iki ay ərzində tərtib edib Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim etsin;

- üç ay ərzində Azərbaycan Milli Ensiklopediyasının sözlük layihələrinin hazırlanıb geniş müzakirəyə çıxarılmasını təmin etsin;

- redaksiya heyəti ilə birlikdə Azərbaycan Milli Ensiklopediyasının yüksək elmi səviyyədə çapa hazırlanmasını təmin etsin;

- 2004-cü ilin sonuna qədər ensiklopediyanın “Azərbaycan Respublikası” adlanan birinci cildinin hazırlanıb latın qrafikasında nəşr olunmasını, onun mətninin elektron daşıyıcıları və internet vasitələri ilə yayılmasını təmin etsin;

- Azərbaycan Milli Ensiklopediyasının hazırlanması işlərinin gedişi haqqında Azərbaycan Respublikasının prezidentinə muntəzəm məlumat versin.

5. Azərbaycan Respublikasının icra hakimiyyəti orqanlarına, bütün elmi təşkilatlarına və yaradıcılıq birliklərinə Azərbaycan Milli Ensiklopediyasının çapa hazırlanmasında iştirak etmək tövsiyə olunsun.

6. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

7. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 12 yanvar 2004-cü il

2005-2006-cı illərdə Azərbaycan dilində latın qrafikası ilə çapı nəzərdə tutulan əsərlərin siyahısının təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Azərbaycan dilində latın qrafikası ilə kütləvi nəşrlərin həyata keçirilməsi haqqında” 12 yanvar 2004-cü il tarixli, 56 nömrəli sərəncamına uyğun olaraq qərara alıram:

1. 2005-2006-cı illərdə Azərbaycan dilində latın qrafikası ilə çapı nəzərdə tutulan əsərlərin siyahısı təsdiq edilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə tapşırılsın ki, Təhsil Nazirliyi, habelə təbəçiliyində ali və orta ixtisas məktəbləri olan digər nazirliklərlə birlikdə ali və orta məktəblər üçün latın qrafikası ilə nəşri zəruri olan dərslərlərin çapını nəzərdə tutan “Dərslər” Proqramını üç ay ərzində hazırlayıb təsdiq olunmaq üçün Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin.

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 27 dekabr 2004-cü il

2005-2006-cı illərdə Azərbaycan dilində latın qrafikası ilə kütləvi nəşri nəzərdə tutulan əsərlərin siyahısı

**Azərbaycan Respublikası Prezidentinin
27 dekabr 2004-cü il tarixli, 362 nömrəli
sərəncamı ilə təsdiq edilmişdir**

Lüğət və ensiklopediyalar

Azərbaycan dilinin antonimlər lüğəti

Azərbaycan dilinin omonimlər lüğəti

Azərbaycan dilinin sinonimlər lüğəti

Azərbaycan dilinin dialektoloji lüğəti

Azərbaycan dilinin tarixi lüğəti

Azərbaycanca-almanca lüğət

Almanca-azərbaycanca lüğət

Azərbaycanca-ərəbcə lüğət

Ərəbcə-azərbaycanca lüğət

Azərbaycanca-farsca lüğət

Farsca-azərbaycanca lüğət

Azərbaycanca-fransızca lüğət

Fransızca-azərbaycanca lüğət

Məktəblər üçün azərbaycanca-ingiliscə, ingiliscə-azərbaycanca lüğət

Azərbaycan kulinariyası ensiklopediyası

Azərbaycan toponimləri ensiklopedik lüğəti

Kütləvi tibb ensiklopediyası

“Mirzə Cəlil Məmmədquluzadə” ensiklopediyası

“Novruz” ensiklopediyası

Politologiya ensiklopediyası

Uşaq ensiklopediyası, 10 cildə

“Üzeyir Hacıbəyli” ensiklopediyası

Azərbaycan dili və tarixi

Azərbaycan arxeologiyası
Azərbaycan dilinin dialektoloji atlası
Azərbaycan etnoqrafiyası
Azərbaycan ədəbi dili tarixi
Azərbaycan xanlıqları
Azərbaycan incəsənəti
Azərbaycan tarixi, 7 cildə
Azərbaycanın memarlıq abidələri
Azərbaycanın neft sənayesi tarixi
Azərbaycanın tarixi coğrafiyası
“Qarabağnamə”lər
Müasir Azərbaycan dili, 4 cildə
Axundov Ağamusa. “Ümumi dilçilik”
Aşurbəyli Sara. “Bakı şəhərinin tarixi”
Aşurbəyli Sara. “Şirvanşahlar dövləti”
Balasaqunlu Yusif. “Qutadqu biliq”
Bünyadov Ziya. Əsərləri, 3 cildə
Əfəndiyev Oqtay. “Azərbaycan Səfəvilər dövləti”
Əliyev Fuad, Əliyev Mirabdulla. “Naxçıvan xanlığı”
Əliyev Fuad, Həsənov İrfan. “İrəvan xanlığı”
Hüseynov Heydər. “Azərbaycanda XIX əsr ictimai və fəlsəfi fikir tarixindən”
Kalankatuyly Musa. “Alban tarixi”
Mahmudov Malik. “Ərəb dilində yazmış azərbaycanlı şair və ədiblər”
Məmmədov Zakir. “Azərbaycan fəlsəfəsi tarixi”
Məmmədova Fəridə. “Azərbaycanın siyasi tarixi və tarixi coğrafiyası”
Salman Mümtaz. “Azərbaycan ədəbiyyatının qaynaqları”
Səfərova Zemfira. “Azərbaycanın musiqi elmi”
Şirəliyev Məmmədağa. “Azərbaycan dili dialektologiyasının əsasları”
Yusifov Yusif. “Qədim Şərqi tarixi”

Klassik və müasir Azərbaycan ədəbiyyatı

Abbaszadə Hüseyn. Seçilmiş əsərlər
Ağaoğlu Əhməd. Bədii-publisistik əsərlər
Aşıq Alı. Əsərlər
Aşıq Şəmşir. Əsərlər
Bərdəi Şeyx İbrahim Gülşəni. Divan
Cəfərzadə Əzizə. Seçilmiş əsərlər
Çobanzadə Bəkir. Seçilmiş əsərlər
Divanbəyoğlu Abdulla bəy. Əsərlər
Əfəndiyev Rəşid bəy. Əsərlər
Əmin Abid. Seçilmiş əsərlər
Əssar Təbrizi. “Məhr və Müştəri”
Heyran xanım. Əsərlər
Həbib. Əsərlər
Həqiqi Cahan şah. Qəzəllər və rübailər
Hidayət. Əsərlər
Hüseynzadə Əli bəy. Əsərlər
İbrahimbəyov Maqsud. Seçilmiş əsərlər
İbrahimbəyov Rüstəm. Seçilmiş əsərlər
Qaracaoğlan. Şeirlər
Qəmküsar Əliqulu. Əsərlər
Qənizadə Soltan Məcid. Əsərlər
Qılman İlkin. Əsərlər
Qurban Səid. “Əli və Nino”
Qurbani. Şeirlər
Marağayi Zeynalabdin. “İbrahim bəyin səyahətnaməsi”
Məmməd Aslan. Seçilmiş əsərlər
Məmməd Rahim. Seçilmiş əsərlər
Molla Cüma. Əsərlər
Möcüz Mirzəli. Seçilmiş əsərlər
Musabəyov İbrahimbəy. “Neft və milyonlar səltənətində”
Mustafa Zərir. “Yusif və Züleyxa”
Müznib Əliabbas. Əsərlər
Nəmanzadə Ömər Faiq. Əsərlər

Nəvvab Mir Möhsün. Divan
Nəzmi Əli. Seçilmiş əsərlər
“Oğuznamə”
Rzaquluzadə Mikayıl. Seçilmiş əsərlər
Sarabski Hüseyinqulu. “Köhnə Bakı”
Seyid Hüseyin. Seçilmiş əsərlər
Seyidzadə Mir Mehdi. Seçilmiş əsərlər
Səhənd. Seçilmiş əsərlər
Səməd Mənsur. Əsərlər
Süleymanlı Mövlud. Seçilmiş əsərlər
“Şəhriyar” dastanı
Tağı Şahbazi (Simurğ). Əsərlər
Zəlimxan Yaqub. Əsərlər
XIX-XX əsərlər Azərbaycan dramaturgiyası (antologiya), 4 cildə
XIX-XX əsərlər Azərbaycan nəsr antologiyası, 5 cildə
XX əsrin əvvəllərində Azərbaycan publisistikası (antologiya)

Dünya ədəbiyyatı

Alman ədəbiyyatı antologiyası
Antik ədəbiyyat antologiyası
Aristotel. “Poetika”
Balzak Onore. Seçilmiş əsərlər
Barto Aqniya. Əsərlər
Bayron Corc. Seçilmiş əsərlər
Blok Aleksandr. Seçilmiş əsərlər
Bualo “Poeziya sənəti”
Bulqakov Mixail. Əsərlər
Bunin İvan. Əsərlər
Covanyoli Rafaello. “Spartak”
Çapek Karel. Əsərlər
Çexov Anton. Seçilmiş əsərlər
Çukovski Korney. Əsərlər
Dəhləvi Əmir Xosrov. Seçilmiş əsərlər
Dostoyevski Fyodor. Seçilmiş əsərlər

Drayzer Teodor. Əsərlər
Dünya fantastikasını antologiyası
Esxil. Əsərlər
Əziz Nesin. Seçilmiş əsərlər
Fonvizin Dmitri. Əsərlər
Fransız ədəbiyyatı antologiyası
Güntəkin Rəşad Nuri. Seçilmiş əsərlər
Heminquey Ernest. Seçilmiş əsərlər
İbsen Henrix. Seçilmiş əsərlər
İngilis ədəbiyyatı antologiyası
İrvinq Stoun. Seçilmiş əsərlər
İspan ədəbiyyatı antologiyası
Jül Vern. Seçilmiş əsərlər
Kafka Frans. Seçilmiş əsərlər
Korolenko Vladimir. Povest və hekayələr
Krılov İvan. Əsərlər
Kuper Fenimor. Seçilmiş əsərlər
Kuprin Aleksandr. Əsərlər
“Qabusnamə”
Qarin-Mixaylovski Nikolay. Əsərlər
Qaşek Yaroslav. Əsərlər
Qədim Şərq ədəbiyyatı müntəxəbatı
Qoqol Nikolay. Seçilmiş əsərlər
Qonçarov İvan. Əsərlər
Qorki Maksim. Seçilmiş əsərlər
Qriboyedov Aleksandr. Əsərlər
Merime Prosper. Seçilmiş əsərlər
Mixalkov Sergey. Əsərlər
“Min bir gecə” nağılları
Mitskeviç Adam. Əsərlər
Mopassan. Novellalar
Nazim Hikmət. Seçilmiş əsərlər
Nehru Cəvahirəl. “Ümumdünya tarixinə nəzər”
Oleşa Yuri. Əsərlər

Ostrovski Aleksandr. Əsərlər
Paustovski Konstantin. Seçilmiş əsərlər
Prişvin Mixail. Əsərlər
Puşkin Aleksandr. Seçilmiş əsərlər
Rable Fransua. “Qarqantua və Pantaqrue”
Radişşev Aleksandr. “Peterburqdan Moskvaya səyahət”
Rus ədəbiyyatı antologiyası
Rustavelli Şota. “Pələng dərisi geymiş pəhləvan”
Saltıkov-Şedrin Mixail. Əsərlər
Sent-Ekzüperi Antuan. Seçilmiş əsərlər
Seton-Tompson Ernest. Seçilmiş əsərlər
Skandinav dastanları
Süleymenov Oljas. Seçilmiş əsərlər
Şoloxov Mixail. Seçilmiş əsərlər
Taqor Rabindranat. Seçilmiş əsərlər
Tofiq Fikrət. Seçilmiş əsərlər
Tolstoy Aleksey. Seçilmiş əsərlər
Tolstoy Lev. Seçilmiş əsərlər
Turgenev İvan. Seçilmiş əsərlər
Voyniç Etel. “Ovod”
Yan Vasili. Əsərlər
Yesenin Sergey. Seçilmiş əsərlər.

Fərdi təqaüdlərin verilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

(Çıxarış)

“Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdünün təsis edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 11 iyun 2002-ci il tarixli 715 nömrəli Fərmanına (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2002-ci il, №6, maddə 329, №10, maddə 587; Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 16 mart 2005-ci il tarixli 209 nömrəli Fərmanı) uyğun olaraq qərara alıram:

1. Azərbaycanın mədəniyyət və incəsənət sahələrində böyük xidmətləri olan aşağıdakı şəxslərə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdləri verilsin:

Qafurova Leyla Yusif qızı

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

3. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 1 aprel 2005-ci il
№732

Azərbaycanda kitabxanaların fəaliyyətinin yaxşılaşdırılması haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan kitabxanaları Azərbaycan xalqının milli sərvətidir. Xalqımızın yaratdığı qiymətli tarixi-mədəni, ədəbi-bədii və elmi-fəlsəfi irsin toplanıb saxlanması, bəşər mədəniyyətinin qazandığı nailiyyətlərin nəsildən-nəslə çatdırılmasında və cəmiyyətimizin intellektual-mənəvi potensialının artırılmasında kitabxanalarımız əvəzsiz rol oynayır.

Ölkəmiz qədim dövrlərdən başlayaraq, öz yüksək kitab mədəniyyəti ilə seçilmiş və zəngin kitabxanaları ilə tanınmışdır. Azərbaycanın müxtəlif kitabxanalarında saxlanılan və xalqımızın ədəbi-estetik, elmi-mədəni fikir dünyasını əks etdirən çox sayda əlyazma XIX əsrin əvvəllərindən regionda cərəyan edən hadisələr nəticəsində ölkə xaricinə aparılmış və bu gün də dünya kitabxanalarında Şərq fondlarının əsasını təşkil edərək mühafizə olunur.

XIX əsrdə Azərbaycanda maarifçilik hərəkatının güclənməsi, neft sənayesinin görünməmiş yüksəlişi və ictimai-siyasi həyatda baş verən dəyişikliklər ölkəmizin elm-mədəniyyət mərkəzi kimi tanınan şəhərlərində kitabxanalar şəbəkəsinin yaradılması və genişləndirilməsinə gətirib çıxarmışdır.

XX əsrdə milli kitabxana mədəniyyəti tarixinin yaddaqalan hadisələri baş vermiş və respublikanın ən böyük kitab xəzinələri yaradılmış, bütün bölgələri əhatə edən geniş kitabxanalar şəbəkəsi qurulmuş və mərkəzləşdirilmiş, kitabxanaların maddi-texniki bazası möhkəmləndirilmiş və Kitab palatası təşkil edilmişdir.

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi nəticəsində erməni silahlı dəstələri işğala məruz qoyduqları ərazilərimizdə vandalizm aktı törətmiş, illərlə fondlarında 4 milyondan artıq kitabın mühafizə olunduğu 1000-ə yaxın kitabxanaları və

kitabxana filiallarını birləşdirən mərkəzləşdirilmiş kitabxana sistemlərini bütünlüklə dağıtmışlar.

Bu gün geniş kitabxana-informasiya şəbəkəsinə malik Azərbaycanda 12 mindən çox müxtəlif tipli kitabxana mövcuddur. 1996-cı ildə Azərbaycan hökuməti “Azərbaycan Respublikasında kitabxana işinin vəziyyəti və onu yaxşılaşdırmaq tədbirləri haqqında” qərar qəbul etmişdir. 1999-cu ildə “Kitabxana işi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu qüvvəyə minmişdir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Azərbaycan dilində latın qrafikası ilə kütləvi nəşrlərin həyata keçirilməsi haqqında” 2004-cü il 12 yanvar və “2005-2006-cı illərdə Azərbaycan dilində latın qrafikası ilə çapı nəzərdə tutulan əsərlərin siyahısının təsdiq edilməsi haqqında” 2004-cü il 27 dekabr tarixli sərəncamlarına əsasən, son üç il ərzində ümumi sayı doqquz milyona yaxın ədəbiyyat nəşr olunmuş və ölkə kitabxanalarına hədiyyə edilmişdir. Yeni nəşrlər kitabxana fondlarını və onlardan istifadə imkanlarını xeyli genişləndirməklə yanaşı, həmin kitabların yerləşdirilməsi baxımından çətinliklər yaratmışdır.

Müasir Azərbaycan cəmiyyətinin informasiya təminatının həyata keçirilməsində ölkə kitabxanalarının tutduğu mühüm yer mədəniyyətin bu sahəsində informasiya cəmiyyətinin tələblərinə uyğun olaraq, müasir texnologiyaların tətbiqini zəruri edir.

Kitabxanaların fəaliyyətinin yaxşılaşdırılmasının ölkəmizin ictimai-mənəvi həyatının daha da canlanmasına təsiri baxımından böyük əhəmiyyətini və Azərbaycanın informasiya cəmiyyətinə doğru əhatəli inkişaf perspektivlərini nəzərə alaraq, elmi-mədəni sərvətlərdən hərtərəfli istifadə imkanlarının genişləndirilməsi və eləcə də Azərbaycan kitabxanalarının dünya informasiya məkanına daxil olmasının təmin edilməsi məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi Azərbaycan Respublikasının Rəhbər və İnformasiya Texnologiyaları Nazirliyi ilə birlikdə:

1.1. Azərbaycan Milli Kitabxanasının modernləşdirilməsi, müasir informasiya texnologiyaları ilə təmin edilməsi və maddi-

texniki bazasının möhkəmləndirilməsi ilə bağlı tədbirlər planı hazırlayıb iki ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.2. Yerli icra hakimiyyəti orqanlarının təkliflərini nəzərə alaraq, Azərbaycanın regionlarında fəaliyyət göstərən kitabxanaların təmirinə, maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsinə və müasir informasiya daşıyıcılarına ehtiyacının ödənilməsinə dair xüsusi tədbirlər planını hazırlayıb iki ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.3. Ölkənin iri kitabxanalarının elektron kataloqu və elektron kitabxanasının müasir standartlar səviyyəsinə qaldırılması və onun bazasında “Azərbaycan ədəbiyyatının virtual kitabxanası”-nın oxucuların tam istifadəsinə verilməsini təmin etsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi müvafiq qurumlarla birlikdə “Azərbaycan Respublikasında kitabxana-informasiya sahəsinin 2008-2013-cü illərdə inkişafı üzrə Dövlət Proqramı”-nı hazırlayıb üç ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi məktəb kitabxanalarının maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsinə və müasir informasiya texnologiyaları ilə təchizatına dair tədbirlər planını hazırlayıb iki ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin.

4. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası “Akademiya şəhərciyi”-nin ərazisində Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Mərkəzi Kitabxanası üçün yeni binanın tikilməsi ilə bağlı təkliflərini bir ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin.

5. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

6. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 20 aprel 2007-ci il

Dünya ədəbiyyatının görkəmli nümayəndələrinin əsərlərinin Azərbaycan dilində nəşr edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Azərbaycan dilində latın qrafikası ilə kütləvi nəşrlərin həyata keçirilməsi haqqında” 2004-cü il 12 yanvar tarixli və “2005-2006-cı illərdə Azərbaycan dilində latın qrafikası ilə çapı nəzərdə tutulan əsərlərin siyahısının təsdiq edilməsi haqqında” 2004-cü il 27 dekabr tarixli sərəncamlarına uyğun olaraq Azərbaycan və dünya ədəbiyyatının görkəmli nümayəndələrinin əsərləri kütləvi tirajla nəşr olunaraq ölkənin bütün kitabxana şəbəkəsinə hədiyyə edilmişdir. Hər iki sərəncam üzrə Azərbaycan və dünya ədəbiyyatı, eləcə də lüğət və ensiklopediyalar silsiləsindən ümumi tirajı 9 milyondan artıq kitab kitabxanalara göndərilərək oxucuların ixtiyarına verilmişdir. Proses indi də davam etməkdədir. Bu nəşrlər sayəsində gənc nəslin latın qrafikası ilə çap olunmuş bədii və elmi ədəbiyyata ehtiyacının ödənilməsi istiqamətində mühüm işlər görülmüşdür. Lakin həmin kitabların satışının nəzərdə tutulmaması və kitab həvəskarlarının öz şəxsi kitabxanalarını latın qrafikasında nəfis şəkildə çap olunmuş ədəbiyyat nümunələri ilə zənginləşdirmək tələbatı onların ayrıca olaraq nəşri zərurətini meydana çıxarmışdır.

Müasir Azərbaycan oxucularının dünya ədəbiyyatına olan mənəvi tələbatını təmin etmək məqsədilə qərara alıram:

1. Azərbaycan və dünya ədəbiyyatı nümayəndələrinin əsərlərindən ibarət 150 cildlik “Dünya ədəbiyyatı kitabxanası” nəfis tərtibatla nəşr edilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin, Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının və Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin tövsiyələrini nəzərə almaqla bu Sərəncamın 1-ci bəndində qeyd olunan “Dünya

ədəbiyyatı kitabxanası”nın nəşri ilə bağlı təkliflərini bir ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin.

3. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

**İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 24 avqust 2007-ci il**

**Dünya ədəbiyyatının görkəmli nümayəndələrinin
Azərbaycan dilində nəşri nəzərdə tutulan əsərlərinin
siyahısının təsdiq edilməsi haqqında
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı**

“Dünya ədəbiyyatının görkəmli nümayəndələrinin əsərlərinin Azərbaycan dilində nəşr edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2007-ci il 24 avqust tarixli 2354 nömrəli sərəncamına uyğun olaraq qərara alıram:

1. Dünya ədəbiyyatının görkəmli nümayəndələrinin əsərlərindən ibarət 150 cildlik “Dünya ədəbiyyatı kitabxanası”na daxil olunmuş əsərlərin siyahısı təsdiq edilsin (siyahı əlavə olunur).

2. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası bu sərəncamın 1-ci bəndi ilə təsdiq olunmuş siyahıya daxil edilmiş əsərlərin tərcüməsi, tərtibatı və çapa hazırlanması barədə təkliflərini bir ay müddətində Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İcra Aparatına təqdim etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

4. Bu sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

**İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 30 dekabr 2007-ci il**

*Azərbaycan Respublikası Prezidentinin
2007-ci il 30 dekabr tarixli Sərəncamı ilə
təsdiq edilmişdir*

“Dünya ədəbiyyatı kitabxanası”na daxil olmuş əsərlərin siyahısı

I. Klassik dünya ədəbiyyatı

1. Aleksandr Puşkin. Seçilmiş əsərləri
2. Anton Çexov. Seçilmiş əsərləri
3. Artur Konan Doyl. Əsərləri
4. Cek London. “Martin İden”
5. Con Milton. Seçilmiş əsərləri
6. Conatan Svift. “Qulliverin səyahəti”
7. Çarlz Dikkens. “Oliver Tvistin macəraları”
8. Daniel Defo. “Robinzon Kruzo”
9. Edqar Allan Po. Seçilmiş əsərləri
10. Emil Zolya. Seçilmiş əsərləri
11. Fenimor Kuper. Əsərləri
12. Fransua Rable. “Qarqantua və Pantaquiel”
13. Fridrix Şiller. Seçilmiş əsərləri
14. Fyodor Dostoyevski. Seçilmiş əsərləri, I cild
15. Fyodor Dostoyevski. Seçilmiş əsərləri, II cild
16. Fyodor Dostoyevski. Seçilmiş əsərləri, III cild
17. Gi de Mopassan. Seçilmiş əsərləri
18. Henrix Heyne. Seçilmiş əsərləri
19. Herman Melvil. Seçilmiş əsərləri
20. Homer. “İliada”
21. Homer. “Odisseyə”
22. Jül Vern. Seçilmiş əsərləri
23. İohan Volfqanq Gete. Əsərləri
24. Qustav Flober. Əsərləri
25. Lev Tolstoy. Seçilmiş əsərləri, I cild

26. Lev Tolstoy. Seçilmiş əsərləri, II cild
27. Lev Tolstoy. Seçilmiş əsərləri, III cild
28. Mark Tven. Seçilmiş əsərləri
29. Mayn Rid. Seçilmiş əsərləri
30. Migel de Servantes. “Lamançlı Don Kixot”
31. Nikolay Qoqol. Seçilmiş əsərləri
32. O’Henri. Seçilmiş əsərləri
33. Onore de Balzak. Seçilmiş əsərləri
34. Oskar Uayld. Seçilmiş əsərləri
35. Prosper Merime. Seçilmiş əsərləri
36. Redyard Kiplinq. Seçilmiş əsərləri
37. Robert Stivenzon. Seçilmiş əsərləri
38. Sədi Şirazi. “Gülüstan”, “Bustan”
39. Stendal. Seçilmiş əsərləri
40. Valter Skott. Seçilmiş əsərləri
41. Viktor Hüqo. Seçilmiş əsərləri, I cild
42. Viktor Hüqo. Seçilmiş əsərləri, II cild
43. Viktor Hüqo. Seçilmiş əsərləri, III cild
44. Vilyam Şekspir. Seçilmiş əsərləri
45. Yunus Əmrə. Əsərləri

II. Müasir dünya ədəbiyyatı

46. Akutaqava Rünoske. Seçilmiş əsərləri
47. Aqata Kristi. Seçilmiş əsərləri
48. Andre Morua. Seçilmiş əsərləri
49. Andrey Platonov. Seçilmiş əsərləri
50. Antuan Ekzüperi. Seçilmiş əsərləri
51. Artur Miller. Seçilmiş əsərləri
52. Ayzek Azimov. Seçilmiş əsərləri
53. Bertolt Brext. Seçilmiş əsərləri
54. Cerom Selincer. Seçilmiş əsərləri
55. Con Apdayk. Seçilmiş əsərləri
56. Con Faulz. Seçilmiş əsərləri

57. Corc Oruel. Seçilmiş əsərləri
58. Çingiz Aytmatov. Seçilmiş əsərləri
59. Erix Mariya Remark. Seçilmiş əsərləri
60. Ernest Seton-Tompson. Seçilmiş əsərləri
61. Frans Kafka. Seçilmiş əsərləri
62. Fransuaza Saqan. Seçilmiş əsərləri
63. Frensis Skott Fitscerald. Seçilmiş əsərləri
64. Fridrix Dürrenmatt. Seçilmiş əsərləri
65. Henrix Mann. Seçilmiş əsərləri
66. Herbert Uells. Seçilmiş əsərləri
67. Xorxe Luis Borxes. Seçilmiş əsərləri
68. Xulio Kortasar. Seçilmiş əsərləri
69. Jorj Simenon. Seçilmiş əsərləri
70. Jorji Amadu. Seçilmiş əsərləri
71. Karlos Kastaneda. Seçilmiş əsərləri
72. Leon Feyxtvanger. Seçilmiş əsərləri
73. Marqaret Mitçell. “Küləklə sovruulanlar”
74. Marsel Prust. Seçilmiş əsərləri
75. Mixail Bulqakov. Seçilmiş əsərləri
76. Nazim Hikmət. Seçilmiş əsərləri
77. Nəcib Fazil Qısakürək. Seçilmiş əsərləri
78. Paulo Koelye. Seçilmiş əsərləri
79. Somersət Moem. Seçilmiş əsərləri
80. Stanislav Lem. Seçilmiş əsərləri
81. Stefan Sveyq. Seçilmiş əsərləri
82. Stiven Kinq. Seçilmiş əsərləri
83. Tomas Vulf. Seçilmiş əsərləri
84. Umberto Eko. “Qızılgülün adı”
85. Vladimir Nabokov. Seçilmiş əsərləri

III. Nobel mükafatına layiq görülmüş müəlliflərin əsərləri

86. Alber Kamyu. Seçilmiş əsərləri

87. Aleksandr Soljenitsin. Seçilmiş əsərləri
88. Bernard Şou. Seçilmiş əsərləri
89. Boris Pasternak. Seçilmiş əsərləri
90. Con Qolsuorsi. Seçilmiş əsərləri
91. Con Maksvell Kutzee. Seçilmiş əsərləri
92. Con Steynbek. Seçilmiş əsərləri
93. Elfrida Yelinek. Seçilmiş əsərləri
94. Elias Kanetti. Seçilmiş əsərləri
95. Ernest Heminquey. Seçilmiş əsərləri
96. Eyvind Yonson. Seçilmiş əsərləri
97. Fransua Moriak. Seçilmiş əsərləri
98. Günter Qrass. Seçilmiş əsərləri
99. Harold Pinter. Əsərləri
100. Henrix Böll. Seçilmiş əsərləri
101. Herman Hesse. Seçilmiş əsərləri
102. Jan-Pol Sartr. Seçilmiş əsərləri
103. Joze Saramaço. Seçilmiş əsərləri
104. İvan Bunin. Seçilmiş əsərləri
105. Kenzaburo Oe. Seçilmiş əsərləri
106. Knut Hamsun. Seçilmiş əsərləri
107. Qabriel Qarsia Markes. Seçilmiş əsərləri
108. Luis Sinkler. Seçilmiş əsərləri
109. Migel Asturias. Seçilmiş əsərləri
110. Mixail Şoloxov. Seçilmiş əsərləri
111. Moris Meterlink. Seçilmiş əsərləri
112. Nadin Qordimer. Seçilmiş əsərləri
113. Nəcib Məhfuz. Seçilmiş əsərləri
114. Orxan Pamuk. Seçilmiş əsərləri
115. Per Lagerkvist. Seçilmiş əsərləri
116. Rabindranat Taqor. Seçilmiş əsərləri
117. Romen Rollan. Seçilmiş əsərləri
118. Samuel Bekket. Seçilmiş əsərləri
119. Sol Bellou. Seçilmiş əsərləri
120. Tomas Eliot. Seçilmiş əsərləri

121. Tomas Mann. “İosif və qardaşları”
122. Toni Morrison. Seçilmiş əsərləri
123. Uilyam Folkner. Seçilmiş əsərləri
124. Uilyam Qoldinq. Seçilmiş əsərləri
125. Yasunari Kavabata. Əsərləri

IV. Dünya ədəbiyyatı üzrə antologiyalar

126. Alman ədəbiyyatı antologiyası
127. Amerika ədəbiyyatı antologiyası
128. Antik ədəbiyyat antologiyası
129. Dünya dramaturgiyası (antologiya), I cild
130. Dünya dramaturgiyası (antologiya), II cild
131. Dünya elmi-fantastik ədəbiyyatı antologiyası, I cild
132. Dünya elmi-fantastik ədəbiyyatı antologiyası, II cild
133. Fransız ədəbiyyatı antologiyası
134. İngilis ədəbiyyatı antologiyası
135. İspan ədəbiyyatı antologiyası
136. İtalyan ədəbiyyatı antologiyası
137. Qədim yunan-roma əfsanələri
138. Latin Amerikasına ədəbiyyatı antologiyası
139. Dünya yazıçılarının nağılları
140. Ərəb ədəbiyyatı antologiyası
141. Rus nəsr antologiyası
142. Rus şeiri antologiyası
143. Skandinav ədəbiyyatı antologiyası
144. Türk xalqları ədəbiyyatı antologiyası, I cild
145. Türk xalqları ədəbiyyatı antologiyası, II cild
146. Türk xalqları ədəbiyyatı antologiyası, III cild
147. Yapon ədəbiyyatı antologiyası
148. XX əsr dünya ədəbiyyatı antologiyası, I cild
149. XX əsr dünya ədəbiyyatı antologiyası, II cild
150. XX əsr dünya ədəbiyyatı antologiyası, III cild

“Azərbaycan Respublikasında kitabxana-informasiya sahəsinin 2008-2013-cü illərdə inkişafı üzrə Dövlət Proqramı”nın təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikasında kitabxanaların fəaliyyətinin yaxşılaşdırılması, elmi-mədəni sərvətlərdən hərtərəfli istifadə imkanlarının genişləndirilməsi, cəmiyyətin informasiya təminatının artırılması, eləcə də Azərbaycan kitabxanalarının dünya informasiya məkanına daxil olmasının təmin edilməsi məqsədi ilə qərara alıram:

1. “Azərbaycan Respublikasında kitabxana-informasiya sahəsinin 2008-2013-cü illərdə inkişafı üzrə Dövlət Proqramı” təsdiq edilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

3. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 6 oktyabr 2008-ci il

*Azərbaycan Respublikası Prezidentinin
2008-ci il 6 oktyabr tarixli 3072 nömrəli
Sərəncamı ilə təsdiq edilmişdir*

Azərbaycan Respublikasında kitabxana-informasiya sahəsinin 2008-2013-cü illərdə inkişafı üzrə DÖVLƏT PROQRAMI

1. Ümumi əsaslar

1.1. Mövcud vəziyyət

Tarixi-mədəni, ədəbi-bədii və elmi-fəlsəfi irsin toplanıb saxlanılmasında, nəsil-dən-nəslə çatdırılmasında və cəmiyyətin intellektual, mənəvi potensialının inkişafında əvəzsiz rol oynayan kitabxanaların fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi bu sahədə əsaslı islahatların aparılmasını, fondların müasir informasiya daşıyıcıları ilə zənginləşdirilməsini, dünyanın qabaqcıl kitabxana-informasiya müəssisələrinin təcrübəsindən istifadə edilməsini, elektron məlumat banklarının yaradılmasını, kitabxanaların maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsini zəruri edir və bütün bunlar mədəniyyət sahəsində dövlət siyasətinin əsas prioritetlərindəndir.

Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin kitabxana şəbəkəsində müxtəlif formada 40 milyon nüsxəyə yaxın informasiya daşıyıcıları və digər ənənəvi sənədlər qorunub saxlanılır. Son illər ərzində ölkədə kitabxana işinin inkişafı sahəsində bir sıra mühüm sənədlər qəbul edilmişdir. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Azərbaycan dilində latın qrafikası ilə kütləvi nəşrlərin həyata keçirilməsi haqqında” 2004-cü il 12 yanvar tarixli 56 nömrəli və “2005-2006-cı illərdə Azərbaycan dilində latın qrafikası ilə çapı nəzərdə tutulan əsərlərin siyahısının təsdiq edilməsi haqqında” 2004-cü il 27 dekabr tarixli 562 nömrəli sərəncamları ilə təsdiq edilmiş siyahı üzrə latın qrafikası ilə nəşr olunmuş kitablar ölkənin bütün kitabxanalarına hədiyyə edilmişdir. Hazırda bu istiqamətdə işlər davam etdirilir. “Azərbaycan

Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı (2004-2008-ci illər)”, “Bakı şəhərinin qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafının sürətləndirilməsinə dair tədbirlər Proqramı”, “Azərbaycan Respublikasında rabitə və informasiya texnologiyalarının inkişafı üzrə 2005-2008-ci illər üçün Dövlət Proqramı (Elektron Azərbaycan)”, “Azərbaycan Respublikası ümumtəhsil məktəblərinin informasiya və kommunikasiya texnologiyaları ilə təminatı Proqramı (2005-2007-ci illər)” kimi mühüm sənədlərdə kitabxana-informasiya sahəsinin inkişafı və modernləşdirilməsi üzrə tədbirlərin həyata keçirilməsi də nəzərdə tutulmuşdur.

Ötən əsrin 90-cı illərinin əvvəllərində ölkədə baş verən hadisələr kitabxanaların da fəaliyyətinə mənfi təsir göstərmiş, kitab nəşri və kitab təchizatı sistemi tamamilə iflic vəziyyətinə düşmüş, onların maddi-texniki bazasının olduqca zəifləməsinə gətirib çıxarmışdır. Bütün bunlar kitabxana sahəsinin tənəzzülünə səbəb olmuşdur. Nəticədə kitabxanalar real və potensial oxucularını itirmiş, xeyli sayda kitabxanalar bağlanmış, əksəriyyəti oxucu tələbatını ödəyə bilməmiş, mövcud ştat vahidləri ixtisar edilmişdir. 1990-cı ildə respublika üzrə kütləvi kitabxanaların kitab fondu 45,3 milyon, 2002-ci ildə 36,9 milyon, 2003-cü ildə 36,8 milyon nüsxəyə enmişdir. 2004-cü ildə isə bu göstərici 36,5 milyon, nüsxə təşkil etmişdir. Bunun əsas səbəbi Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən respublika ərazisinin 20 faizinin işğal olunması nəticəsində 9 Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sisteminin, 927 kitabxananın tamamilə məhv edilməsi, kitabxanaların yeni nəşrləri almaq üçün vəsaitlə təmin edilməməsi, habelə kitabxana fondlarından məzmunca əhəmiyyətini itirmiş və mənəvi cəhətdən köhnəlmiş kitabların çıxarılması olmuşdur.

Azərbaycan Respublikasında 12 mindən çox müxtəlif tipli kitabxananın daxil olduğu geniş kitabxana-informasiya şəbəkəsi mövcuddur. Bu şəbəkəyə yalnız kütləvi kitabxanalar deyil, həm də elmi-texniki, uşaq, gənclər, musiqi məktəblərinin, muzey və digər mədəniyyət və tədris müəssisələrinin, eləcə də müxtəlif təşkilatların tabeliyində olan kitabxanalar, o cümlədən 6 respubli-

ka əhəmiyyətli kitabxana, Bakı şəhərində 84 kitabxana və filialı, 72 şəhər və rayon Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sistemi (MKS) daxildir. Azərbaycanın erməni işğalçıları tərəfindən zəbt olunmuş ərazilərində 927 kitabxana və kitabxana filialını özündə birləşdirən 9 rayon Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sistemi, 4 milyondan artıq kitab fondu məhv edilmişdir.

Azərbaycanşünaslığa dair qiymətli əsərlərin böyük hissəsi XIX əsrin əvvəllərindən Rusiyanın Moskva, Sankt-Peterburq, Kazan və digər şəhərlərinin kitabxanalarına aparılmışdır. Həmin əsərlərin əslinin, yaxud surətlərinin Azərbaycan kitabxanalarına qaytarılması zəruridir.

Respublikada ən mühüm sənəd və digər çap əsərlərinin sığortatılmasına ehtiyac vardır. Belə fondlar sözügedən çap məhsullarının müxtəlif dövrlərdə sosial və təbii təsirlər nəticəsində tamamilə məhv olmasının qarşısının alınmasına, millətin tarixi yaddaşının qorunub saxlanılmasına xidmət edir.

Dünyanın qabaqcıl ölkələrində olduğu kimi (Fransada Pompidu, ABŞ-da Kennedi, Vaşinqton və s.), Azərbaycanda yaradılacaq Heydər Əliyev Mərkəzinin nəzdində də Heydər Əliyev Milli Kitabxana-İnformasiya Kompleksinin təşkili zəruridir.

Azərbaycan Respublikasında kitabxana-informasiya şəbəkəsinə daxil olan kitabxanaların 90 faizi müasir tələblərə cavab vermir. Bir neçə kitabxana istisna olmaqla, kitabxanaların əksəriyyəti yararsız vəziyyətdədir. Kitabxanaların bir çoxu qəza vəziyyətində olan uyğunlaşdırılmış və yardımçı binalarda fəaliyyət göstərir. Respublikanın rayonlarında kənd kitabxana filiallarının bir hissəsi şəxsi evlərdə yerləşir. Kənd və qəsəbə kitabxana filiallarının 79,2 faizinin sahəsi darısqal olduğundan, oxu zalları təşkil etmək qeyri-mümkündür. Bu səbəbdən əhalinin 66,8 faizi kitabxanalardan istifadə edə bilmir. Mingəçevir, Şəki, Naftalan, Sumqayıt, Yevlax, Şirvan şəhər, Ağcabədi, Astara, Beyləqan, Bərdə, Qazax, Qobustan, Zaqatala, Yardımlı, Lerik, Neftçala, Biləsuvar, Samux, Xaçmaz, Cəlilabad, Ucar, Kürdəmir və digər rayon kitabxanalarının müxtəlif sahələrə aid yeni nəşrlərlə təmi-

natına, fondlarının mühafizəsinə, binalarının əsaslı təmirinə, avadanlıqla təmin edilməsinə və kitabxana-bibliografiya proseslərinin avtomatlaşdırılmasına ciddi ehtiyac vardır.

Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin kitabxana şəbəkəsinə daxil olan cəmi 29 müəssisədə orta hesabla 1-5 ədəd kompyuter vardır, 14 kitabxana (0,19%) İnternet xidmətindən istifadə edə bilir ki, bu təchizat da daimi və sürətli deyildir. Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin kitabxana şəbəkəsinə daxil olan cəmi 4 kitabxanada (0,07%) kitabxana-bibliografiya proseslərinin avtomatlaşdırılması işinə başlanılmışdır. Təbii və digər təhlükələrə məruz qalmaqdan qorunmaq üçün kitabxanalarda da (səhiyyə, təhsil, həmkarlar və s.) informasiya təminatı aşağı səviyyədədir.

Kitabxana-informasiya sahəsində həll olunmamış əsas problemlərdən biri də kitabxana fondlarının mühafizəsi və bərpa məsələsidir. Respublikada kitab fondlarının bərpa mərkəzləri yaradılmadığından, xüsusi əhəmiyyətli nəşrlər sıradan çıxır və mövcud fondlarda qoruna bilmir. Latın qrafikası ilə buraxılan yeni nəşrlərin elektron daşıyıcılara köçürülməsi vacib və təxirəsalınmaz məsələlərdəndir. Fondlarda saxlanılan nadir kitabların rəqəmli daşıyıcılara köçürülməməsi səbəbindən sözügedən kitablar alim və tədqiqatçılar, geniş oxucu kütləsi tərəfindən az istifadə edilir, digər tərəfdən isə qiymətli nəşr nümunələrinin və nadir kitabların saxlanılma şəraiti müvafiq normalara uyğun gəlmədiyindən, onlar təhlükə altındadır. Belə kitablar M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanasında, Milli Elmlər Akademiyasının Mərkəzi Elmi Kitabxanasında, BDU-nun Elmi Kitabxanasında, Milli Arxiv İdarəsinin kitabxanalarında və digər kitabxanalarda saxlanılır.

Kitabxanaların beynəlxalq əlaqələr sahəsindəki fəaliyyəti müasir tələblərə cavab vermir. Ölkədə milli bibliografiyanın, milli formatın, elektron kitabxananın, toplu kataloqun, korporativ kitabxana şəbəkələrinin olmaması dünya informasiya məkanında layiqli təmsil edilməyə imkan vermir.

Bu gün elektron kataloqlar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İşlər İdarəsinin “Prezident Kitabxanası”, M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxana, AMEA-nın Mərkəzi Elmi Kitabxanası, Bakı Dövlət Universitetinin Elmi Kitabxanası, Rabitə və İnformasiya Texnologiyaları Nazirliyinin Mərkəzi Aparatının kitabxanası, Azərbaycan Dillər Universitetinin kitabxanası, “Xəzər” Universitetinin Elmi kitabxanası, Qərb Universitetinin kitabxanası, F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası, Şamaxı rayon və Gəncə şəhər mərkəzi kitabxanaları istisna olunmaqla, digər kitabxanalarda yoxdur.

Kitabxana fondlarının tələbatına uyğun, sistemli və məqsədli komplektləşdirilməməsi daim yeniləşən informasiya axınında oxucu kontingentinin itirilməsinə, bütövlükdə əhalinin müaliyyə marağının azalmasına səbəb olur. Respublikanın ən böyük kitabxanalarında belə kitabsaxlayıcıların vəziyyəti (istilik, siqnalizasiya, ventilyasiya və s. kommunikasiyalar) mövcud normalara cavab vermir.

Kitabxanaların maddi-texniki bazasının zəifliyi, əksəriyyətinin binalarının yararsız və qəza vəziyyətində olması, xidmət və komplektləşdirmə işinin lazımı səviyyədə olmaması, kadrların peşə hazırlığının aşağı olması, kitabxana işinə dair ədəbiyyatın və dövrü nəşrlərin kifayət qədər çap etdirilməməsi, beynəlxalq əlaqələrin zəifliyi bu sahənin inkişafına maneçilik törədən əsas amillərdir. Bütün bunlar ölkə əhalisinin informasiya təminatı sistemində ciddi problemlər yaradır.

“Azərbaycan Respublikasında kitabxana-informasiya sahəsinin 2008-2013-cü illərdə inkişafı üzrə Dövlət Proqramı” (bundan sonra - Dövlət Proqramı) Azərbaycan Respublikasında kitabxana-informasiya sahəsində mövcud problemləri sistemli həllinə yönəldilmişdir.

1.2. Dövlət Proqramının məqsəd və vəzifələri

Dövlət Proqramının əsas məqsədi “Kitabxana işi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda, habelə digər müvafiq

hüquqi aktlarda nəzərdə tutulmuş müddəalara uyğun olaraq, kitabxana işi sahəsində dövlət siyasətinin həyata keçirilməsini, ölkədə tarixi-mədəni, ədəbi-bədii, elmi-fəlsəfi sərəvtlərin toplanılmasını, mühafizəsini və onlardan istifadə imkanlarının artırılmasını təmin etməkdən ibarətdir. Bundan başqa kitabxana-informasiya sahəsində yeni texnologiyaların tətbiqi və istifadəsi nəticəsində müasir kitabxana-informasiya infrastrukturunun yaradılması, istifadəçilərə göstərilən kitabxana-informasiya xidmətinin dünya standartları səviyyəsinə çatdırılması, əhalinin intellektual potensialının və bilik səviyyəsinin inkişafı, habelə fasiləsiz təhsilin təmin edilməsi üçün şəraitin yaradılmasından ibarətdir.

Bu məqsədə nail olmaq üçün aşağıdakı əsas vəzifələrin həyata keçirilməsi xüsusi əhəmiyyət kəsb edir:

- informasiya cəmiyyəti quruculuğu şəraitində beynəlxalq standartlar, hüquqi qanunvericilik aktları, milli informasiyalaşdırma siyasəti əsasında ölkədə fəaliyyət göstərən kitabxanaların modernləşdirilməsi;

- köklü islahatların aparılması, kitabxana-informasiya resurslarının dünya məkanına inteqrasiyasının təmin edilməsi, beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi və tətbiqi, idarələrarası koordinasiyanın təşkili;

- “İnformasiya cəmiyyəti”, “Biliklər cəmiyyəti” Azərbaycan modelinin qurulması prosesinə yardım göstərilməsi;

- kitab nəşri, yayımı və fond komplektləşdirmə işini tənzimləyən, maraqlı tərəflərin mənafeyini ifadə edən “müəllif-nəşriyyat-kitabxana-oxucu” mexanizminin və infrastrukturunun təkmilləşdirilməsi;

- elektron informasiya fondlarının formalaşdırılması və virtual kitabxanaların inkişaf etdirilməsi, “Azərbaycan ədəbiyyatının virtual kitabxanası”nın oxucuların istifadəsinə verilməsi;

- elektron kataloq və elektron kitabxanaların yaradılması işinin təmin edilməsi, onların müasir standartlar səviyyəsinə çatdırılması;

- kompyuterləşdirilmiş kitabxana infrastrukturunun qurulması, kitabxanaların yeni informasiya texnologiyaları ilə təchiz edilməsi;
- kitabxana fondlarının zənginləşdirilməsi, onların mühafizəsi və təhlükəsizliyinin təmin edilməsi;
- “Azərbaycanın kitab abidələri” dövlət reyestrinin hazırlanması, milli informasiya resurslarının elektron daşıyıcılara köçürülməsi;
- əhalinin bütün təbəqələrinə kitabxana-informasiya xidməti səviyyəsinin yüksəldilməsi;
- kitabxanaların kadr təminatının yaxşılaşdırılması, bu məqsədlə fasiləsiz peşə təhsilinin təşkili və ixtisasartırma sisteminin təkmilləşdirilməsi;
- kitabxana-informasiya işinin təkmilləşdirilməsi üçün müasir idarəetmə sisteminin tətbiqi;
- maliyyələşmənin təkmilləşdirilməsi, sahə üzrə ayrılan vəsaitlərdən səmərəli istifadəni təmin edən yeni iqtisadi münasibətlər sisteminin tətbiqi;
- kitabxana-informasiya sahəsində idarəetmənin müasir iqtisadi münasibətlərə və sosial iqtisadi şəraitə uyğunlaşdırılması;
- kitabxana-informasiya sahəsinə ardıcıl olaraq müxtəlif mənbələrdən əlavə maliyyə vəsaitlərinin cəlb edilməsi, yeni xidmət növlərinin inkişafı, xüsusən də onların regionlarda təşkili, kitabxanalarda təsərrüfat fəaliyyətinin həyata keçirilməsi, büdcə-dənkənar gəlir və xərclərin bərpa olunması, onların həcminin artırılması, kitabxanaçıların əməyində stimullaşdırıcı tədbirlərin müəyyənləşdirilməsi;
- Beynəlxalq Kitabxana Assosiasiyaları Federasiyası, Avropa Milli Kitabxanaları İttifaqı, ABŞ Kitabxana Assosiasiyası, Elektron Kitabxanalar istifadəçilərinin Beynəlxalq Assosiasiyası və digər beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlığın genişləndirilməsi;
- kitabxana işi sahəsində elmi-tədqiqat və elmi-metodiki fəaliyyətin stimullaşdırılması, sahəyə aid ədəbiyyat nəşrinin genişləndirilməsi;

- kitabxana binalarının təmiri, müasir tipli yeni kitabxana binalarının inşası;
- respublika kitabxana-informasiya şəbəkəsinin yeni dislokasiya xəritəsinin işlənməsi və müasir tələblərə cavab verməyən kitabxanalarla bağlı müvafiq tədbirlərin görülməsi;
- Azərbaycanda kitabxana-informasiya şəbəkəsinin modernləşdirilməsini təmin edən layihələrin işlənməsi üçün dövlət və donor təşkilatların cəlb edilməsi;
- kitabxana-informasiya sahəsində dövlət siyasətinin prioritet istiqamətləri üzrə elmi araşdırmaların genişləndirilməsi və müvafiq nəşrlərin hazırlanması;
- kitabxanaların ictimai statusunun yüksəldilməsi, kitabxana-informasiya sahəsinə dövlət qayğısının gücləndirilməsi, habelə müxtəlif ictimai qurumlar, beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən bu sahəyə diqqətin artırılması.

1.3. Dövlət Proqramının icrasının əsas istiqamətləri

Dövlət Proqramında nəzərdə tutulan vəzifələrin yerinə yetirilməsi üçün aşağıdakı istiqamətlərdə işlərin aparılması nəzərdə tutulur:

- kitabxana fondlarının müasir komplektləşdirmə mexanizminin yaradılması, inkişafı və müasir informasiya daşıyıcıları ilə təmin edilməsi;
- kitabxanaların kompyuter və informasiya-proqram təminatı, respublika üzrə kompyuterləşdirilmiş kitabxana-informasiya şəbəkəsinin yaradılması və inkişafı;
- respublikanın milli-mədəni irsinin və informasiya ehtiyatlarının qorunması və gələcək nəsillərə çatdırılması;
- kitabxana xidmətinin əhatə dairəsinin genişləndirilməsi, onun forma və məzmunca yeniləşdirilməsi;
- kitabxana şəbəkəsinin idarəetmə strukturunun təkmilləşdirilməsi, şəbəkənin optimallaşdırılması və kadr islahatlarının həyata keçirilməsi;

- kitabxana işi sahəsində elmi tədqiqatların aparılması, kitabların hazırlanması və nəşri;
- yeni kitabxana binalarının tikilməsi, onların, eləcə də fəaliyyət göstərən kitabxanaların maddi-texniki bazasının müasir dövrün tələblərinə uyğun möhkəmləndirilməsi;
- kitabxanaların beynəlxalq əlaqələrinin inkişafı, genişləndirilməsi və beynəlxalq tədbirlərin təşkili;
- M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanasının modernləşdirilməsi, müasir informasiya texnologiyaları ilə təmin edilməsi və maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi.

1.4. Dövlət Proqramının maliyyə mənbələri

Proqramın maliyyə mənbələri aşağıdakılardır:

dövlət büdcəsindən ayırmalar və qanunvericiliklə qadağan olunmayan digər mənbələr.

1.5. Gözlənilən nəticələr

Dövlət Proqramında nəzərdə tutulan tədbirlərin yerinə yetirilməsi aşağıdakı nəticələri əldə etməyə imkan verəcək:

- Azərbaycanda fəaliyyət göstərən kitabxanaların fondlarının ənənəvi və müasir informasiya daşıyıcıları ilə tam komplektləşdirilmə mexanizminin yaradılması və bu işin davamlı şəkildə inkişaf etdirilməsi;
- xüsusilə dəyərli, nadir və əhəmiyyətli kitab və sənədlərin surətlərindən respublika sığorta fondunun və Azərbaycan kitabının toxunulmaz fondunun təşkil edilməsi;
- respublikanın milli-mədəni irsinin qorunması, elektron informasiya daşıyıcılarına köçürülməsi və nəsillərdən-nəsillərə çatdırılması, qiymətli və nadir nəşrlərin dövlət reyestrinin hazırlanması;
- kitabxana fondlarında saxlanılan müxtəlif qrafikada nəşr olunmuş qiymətli əsərlərin əlifbalarının konvertizasiya olunaraq oxucuların istifadəsinə verilməsi, azərbaycanşünaslığa aid fondların zənginləşdirilməsi;

- fəvqəladə hallara hazırlığın yaxşılaşdırılması;
- dünya informasiya sistemlərində Azərbaycan kitabxana resurslarının təbliği və beynəlxalq informasiya mübadiləsinin həyata keçirilməsi;
- əhalinin bütün təbəqələrinə kitabxana xidmətinin yaxşılaşdırılması, bu xidmətin əhatə dairəsinin genişləndirilməsi, səmərəliliyinin artırılması, informasiya qıtlığının və rəqəmsal uçurumun aradan qaldırılması;
- mövcud ştat vahidləri çərçivəsində, respublika kitabxana-informasiya şəbəkəsinin təkmilləşdirilməsi, kitabxanaların birləşdirilməsi və yenidən təşkili prosesinin həyata keçirilməsi, qənaət edilmiş vəsait hesabına əhaliyə səyyar xidmətin göstərilməsi;
- kitabxana sisteminin maliyyələşdirilməsinin təkmilləşdirilməsi məqsədi ilə bu sahəyə ayrılan vəsaitin yeni iqtisadi münasibətlərə uyğun rasionallaşdırılması, subyektiv amillərin aradan qaldırılması, təminat normativinin maliyyələşdirmə prinsipi ilə müəyyən edilməsi, büdcədən kənar gəlirlərin artırılması;
- respublikada fəaliyyət göstərən kitabxanaların maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi və kitabxanaların müasir informasiya texnologiyaları ilə təmin edilməsi.

*Azərbaycan Respublikası Prezidentinin
2008-ci il 6 oktyabr tarixli 3072 nömrəli
Sərəncamı ilə təsdiq edilmişdir*

Dövlət Proqramının həyata keçirilməsi üzrə Tədbirlər Planı

Sıra №-si	Tədbirlərin adı	İcra müddəti (illər üzrə)	İcraçı təşkilatlar
1	2	3	4
2.1. Kitabxana fondlarının müasir komplektləşdirmə mexanizminin yaradılması, inkişafı və müasir informasiya daşıyıcıları ilə təmin edilməsi			
2.1.1.	“Kitabxana işi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 15-ci maddəsində qeyd edilən kitabxanaların məcburi nüsxələrlə təmin edilməsi mexanizminin yaradılması (ənənəvi və müasir)	2008-2009	NK, MdTN, AMEA, TN, VN
2.1.2.	Azərbaycanşünaslığın inkişaf etdirmək məqsədi ilə fondların ölkəşünaslığa və diyarşünaslığa dair materiallarla zənginləşdirilməsi	2008-2013	MdTN, AMEA, AO
2.1.3.	Gözdən əlil insanların informasiya tələbatını ödəmək məqsədi ilə kitabxana fondlarının xüsusi nəşrlərlə komplektləşdirilməsi	2008-2009	NK, MdTN, YİHO, ƏƏSMN, AO
2.1.4.	İşğal altında və cəbhə bölgəsində olan rayonların kitabxana fondlarının (onların müvəqqəti məskunlaşdığı ərazilərdə) bərpası	2009-2010	MdTN, QMKİDK İİN, YİHO, AO

2.1.5.	Bakı şəhərində mövcud kitabxanaların bazasında 9 mərkəzləşdirilmiş kitabxana sistemlərinin yaradılması, şəhər və rayonlarda isə bir çox kitabxana filiallarının birləşdirilməsi	2009	NK, MdTN, YİHO
2.1.6.	Ölkəşünaslığa (Azərbaycanşünaslığa) dair Rusiya Dövlət Kitabxanasında, Rusiya Milli Kitabxanasında, Kazan, Tbilisi şəhər və digər milli kitabxanalarda saxlanılan ədəbiyyatın (o cümlədən dövrü mətbuatın) müəyyənləşdirilməsi və onların çatışmayan nüsxələrinin Azərbaycan Respublikasına gətirilməsi məqsədi ilə layihələrin həyata keçirilməsi	2010-2011	MdTN, TN, XİN, AMEA, AO
2.1.7.	Oxuculara verilən ədəbiyyatın tematik – tipoloji uçotunun təşkili, fəal və qeyri-fəal istifadə edilən nəşrlərin müəyyənləşdirilməsi, oxucuların informasiya tələbatının ödənilməsinə yönəldilmiş sorğuların keçirilməsi və əldə edilmiş nəticələr əsasında fondların komplektləşdirilməsi	2008-2009	MdTN, AMEA, TKNDK
2.1.8.	Respublikanın bütün kitabxanalarının pasportlaşdırılması, respublika üzrə statistik göstəricilərin hazırlanması və nəşri, kitabxanalarda fondların komplektləşdirilməsinə dair monitorinqlərin keçirilməsi	2009	MdTN, DSK, TKNDK

2.2. Kitabxanaların kompyuter və informasiya-proqram təminatı, respublika üzrə kompyuterləşdirilmiş kitabxana-informasiya şəbəkəsinin yaradılması və inkişafı			
2.2.1.	“Azərbaycan ədəbiyyatının virtual kitabxanası”nın yaradılması və oxucuların istifadəsinə verilməsi	2009	NK, MdTN, RİTN, TN, AMEA
2.2.2.	Ulu öndər Heydər Əliyevin unikal dövlət və mədəni quruculuq təcrübəsinin, intellektual və mənəvi irsinin respublikanın və dünyanın rəqəmsal irs fondlarına daxil edilməsi	2008-2009	NK, MdTN, AMEA
2.2.3.	Kitabxanalarda müasir informasiya texnologiyalarının tətbiqi, kompyuterləşdirilmiş kitabxana infrastrukturunun, elektron informasiya resurslarının və müxtəlif sahələr üzrə elektron kitabxanaların yaradılması	2009-2010	MdTN, RİTN, AMEA, TKNDK
2.2.4.	“Biliklər cəmiyyətinin Azərbaycan modeli” konsepsiyasının hazırlanması	2009	MdTN, RİTN, AMEA, AO
2.2.5.	Bakı şəhərində fəaliyyət göstərən kitabxanaların veb-saytlarının yaradılması, onların İnternetlə təchiz edilməsi, telefon xətti olmayan kitabxanalara telefon xəttinin çəkilməsi	2008-2009	MdTN, RİTN, YİHO, AO
2.2.6.	Azərbaycan kitabxanalarının informasiya cəmiyyəti və vətəndaş cəmiyyəti institutları ilə birgə əməkdaşlığının həyata keçirilməsi	2009-2010	NK, MdTN, TKNDK
2.2.7.	Mərkəzi kitabxanaların nəzdində əhalinin bütün təbəqələrinə pulsuz xidmət göstərən, müasir informasiya texnologiyaları ilə təmin olunmuş hüquq-informasiya mərkəzlərinin yara-	2008-2009	MdTN, YİHO, AO

	dılması (kitabxanaların mövcud ştat vahidləri çərçivəsində, ictimai əsaslarla)		
2.2.8.	Yetkinlik yaşına çatmayan şəxslər üçün tərbiyə müəssisələrinin kitabxanalarında müasir kompyuter texnologiyaları ilə təmin olunmuş informasiya resurs mərkəzlərinin yaradılması (kitabxanaların mövcud ştat vahidləri çərçivəsində, ictimai əsaslarla)	2009	MdTN, ƏN, TN, AQUPDK, YİHO
2.2.9.	“Azərbaycan ədəbiyyatı”, “Azərbaycan tarixi”, “Azərbaycan muzeyləri”, “Qobustan”, “Azərbaycanın turizm gözəllikləri” adlı elektron kitabxanaların yaradılması (mövcud kitabxanaların bazasında şəbəkə və ştat sayı dairəsində)	2009-2010	MdTN, RİTN, AMEA
2.2.10.	Bir sıra rayon uşaq kitabxanalarında “Uşaq hüququ” informasiya mərkəzlərinin yaradılması (kitabxanaların mövcud ştat vahidləri çərçivəsində, ictimai əsaslarla)	2008-2009	MdTN, AQUPDK, YİHO
2.2.11.	Azərbaycanın elektron kitabxanaları üçün Rusiyanın LIBNET Mərkəzindən rus və digər xarici dillərdə olan yeni ədəbiyyatların biblioqrafik təsvirlərinin alınması	2009	MdTN, XİN, AMEA, TKNDK
2.2.12.	Gözdən əlil insanların intellektual səviyyəsinin yüksəldilməsi məqsədi ilə respublika əhəmiyyətli və mərkəzi kitabxanaların nəzdində fəaliyyət göstərən informasiya mərkəzlərində xüsusi proqramlı kompyuterlərin quraşdırılması	2009-2010	MdTN, ƏƏSMN, YİHO, AO
2.2.13.	“Kitabxana fondları-regionun inkişafı		MdTN,

	finın əsas informasiya resursu kimi” mövzusunda dəyirmi masaların keçirilməsi	2010-2011	AMEA, TKNDK
2.2.14.	“Milli ədəbiyyat” müasir informasiya daşıyıcıları fondlarının yaradılması	2008-2011	MdTN, YİHO, AO
2.2.15.	İnternetin mövcud veb-saytlarında Azərbaycanın tarixi, ədəbiyyatı, mədəniyyəti və incəsənəti haqqında informasiyaların monitorinqi	2010	MdTN, RİTN, AMEA, TKNDK
2.2.16.	Azərbaycan kitabxanalarının dünyanın ən böyük kitabxanalarının məlumat bazalarına daxil olmasının və onların resurslarından istifadənin təmin edilməsi	2009-2010	MdTN, RİTN, AMEA, TKNDK
2.2.17.	İşğal olunmuş rayon kitabxanalarının vəziyyəti haqqında “Dağıdılmış sərvtələr, məhv olmuş kitabxanalar” adlı 3 dildə (Azərbaycan, rus, ingilis) materialların çap və elektron nəşrinin hazırlanması, veb-saytın yaradılması və internetdə yerləşdirilməsi	2010	MdTN, RİTN, QMKİDK, YİHO, AO
2.2.18.	Rusiya Dövlət Kitabxanasının dissertasiya mərkəzinə daxil olmaq üçün virtual oxu zalının təşkili	2009	MdTN, AO
2.2.19.	“Azərbaycan kitabxanaları” veb-portalının yaradılması	2009	MdTN, RİTN, TKNDK
2.2.20.	Hüquq-informasiya mərkəzlərinin veb-portallarının yaradılması və onların informasiya təminatının təşkili	2010	MdTN, RİTN, TKNDK
2.2.21.	Lerik və Yardımlı rayon mərkəzi kitabxanalarında “Ətraf mühit”, “Uzunömürlülər” məlumat bazalarının yaradılması və kitabxanaların	2010	MdTN, ETSN, ƏƏSMN, AO

	veb-saytına əlavə edilməsi		
2.2.22.	Azərbaycanın regionları üzrə “Qədim Bakı və bakılılar”, “Qədim Şuşa və şuşalılar”, “Qədim Bərdə və bərdəlilər”, məlumat bazalarının yaradılması və internet şəbəkəsində yerləşdirilməsi	2011	MdTN, YİHO, AO
2.2.23.	Şəki-Zaqatala regionunda əhaliyə səyyar kitabxana xidmətinin göstərilməsi məqsədi ilə pilot layihələrinin həyata keçirilməsi	2009	MdTN, RİTN, YİHO, AO
2.2.24.	Əhalinin operativ informasiya təminatı üçün tabeliyindən asılı olmayaraq, Bakı şəhəri və respublikanın digər şəhər və rayon mərkəzi, uşaq və gənclər kitabxanalarında yeni informasiya texnologiyalarının, habelə avtomatlaşdırılmış kitabxana-informasiya sistemlərinin tətbiqi və Azərbaycanda ən çox yayılan İRBİS-64 Avtomatlaşdırılmış Kitabxana-İnformasiya Sisteminin sərlohvə və sərlovhəaltı məlumatlarının Azərbaycan dilinə tərcüməsi	2009	MdTN, TN, İİN, MN, RİTN, AMEA, TKNDK
2.2.25.	Respublika kitab fondunun, elektron sənədlərin toplu kataloqunun yaradılması, sənədlərin tammətli baza-ya birbaşa keçid texnologiyasının tətbiq edilməsi	2011	MdTN, RİTN, AO
2.2.26.	“Azərbaycan ədəbiyyatı antologiyası: XIX-XX əsrlər” elektron məlumat bazasının və elektron nəşrinin hazırlanması	2010	MdTN
2.2.27.	Şəki şəhərinin Mərkəzi Kitabxanasında “Azərbaycanın ipək diyarı” məlumat bazasının yaradılması	2010	YİHO, MdTN, AO

2.2.28.	Bakı Musiqi Akademiyasının nəzdində mövcud ştat vahidləri çərçivəsində ictimai əsaslarla müasir multimedia tədris metodiki kompyuter mərkəzinin təşkili	2009	TN, RİTN, MdTN
2.2.29.	Şəhər (rayon) mərkəzi kitabxanalarında, iri yaşayış massivlərində və qəsəbələrdə fəaliyyət göstərən kitabxanalarda elektron kitabxanaların, elektron kataloqların məlumat və təhsil portallarının yaradılması və internetdə yerləşdirilməsi	2009-2010	MdTN, RİTN, TN, TKNDK, AO
2.2.30.	“Azərbaycan dilində latın qrafikası ilə kütləvi nəşrlərin həyata keçirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2004-cü il 12 yanvar tarixli və “2005-2006-cı illərdə Azərbaycan dilində latın qrafikası ilə çapı nəzərdə tutulan əsərlərin siyahısının təsdiq edilməsi haqqında” 2004-cü il 27 dekabr tarixli sərəncamlarına əsasən nəşr olunan kitabların elektron kitabxanasının təşkili və İnternetdə yerləşdirilməsi	2008-2009	MdTN, AO
2.2.31.	Azərbaycan-Türkiyə, Azərbaycan-Rusiya ilə birgə elektron kitabxanalarının yaradılması və “Sərhəddə görüş” layihəsinin həyata keçirilməsi	2009-2010	MdTN, XİN, AO
2.2.32.	“Milli İnternet şəbəkəsinin hamisi-hifzedicisi (qoruyucusu)” simvolunun seçilməsi üzrə respublika müsabiqəsinin təşkili	2009	MdTN, RİTN, TN, AO
2.2.33.	Kitabxanalarda kitabxana-bibliografya proseslərinin avtomatlaşdırılması sahəsində kiçik qrantlar müsabiqəsinin təşkili	2009-2010	MdTN, TN, RİTN, AMEA, TKNDK

2.2.34.	Regionlardakı kitabxanalar arasında “Ən yaxşı ictimai internet mərkəzi”, “Ən maraqlı veb-sayt” mövzusunda respublika müsabiqəsinin keçirilməsi	2008-2013	MdTN, TN, RİTN, TKNDK
2.2.35.	Elektron kitabxanaların respublika müsabiqəsinin keçirilməsi	2009-2012	MdTN, AMEA, RİTN, TN, TKNDK
2.2.36.	“Kitabxana-bələdiyyə informasiya mərkəzi kimi” layihələrinin həyata keçirilməsi	2008-2013	NK, MdTN, ƏN (bələdiyyələrin iştirakının təşkilinə kömək göstərməklə) AO
2.2.37.	Gözdən əlillərin informasiya təminatını yaxşılaşdırmaq məqsədi ilə xüsusi proqramların hazırlanması	2008-2009	MdTN, RİTN, ƏƏSMN, YİHO, AO
2.2.38.	Azərbaycan kitabının milli bibliografiyasının hazırlanması və nəşri, dövlət kitabxanalarında mühafizə edilən XIX əsrin 20-ci illərində nəşr olunmuş ədəbiyyatın (kitab, qəzet və jurnalların) əlifbasının kiril qrafikasından latın qrafikasına çevrilməsinin həyata keçirilməsi və informasiya daşıyıcılarına köçürülməsi	2009-2010	MdTN, AO
2.2.39.	Kitabxana fondlarında saxlanılan qrammofon vallarının “Azərbaycanın səs irsi” adı ilə informasiya daşıyıcılarına köçürülməsi	2011	MdTN, AMEA
2.2.40.	Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 90 illiyi ilə əlaqədar 1918-1920-ci il-		MdTN,

	lərdə nəşr edilən “Azərbaycan” qəzetinin mikrofilmləşdirilməsi və əlifbasının kiril qrafikasından latın qrafikasına çevrilməsinin həyata keçirilməsi	2008-2009	AMEA, MAİ, AO
2.2.41.	Azərbaycan Milli Avtomatlaşdırılmış Kataloqlaşdırma Formatının (AZMARC) yaradılması və ölkə kitabxanalarında tətbiqi	2010	MdTN, RİTN, TKNDK
2.2.42.	UNİMARC formatının Azərbaycan dilinə tərcüməsi və nəşri	2009-2010	MdTN, TN, SMPDA, AMEA, AO
2.2.43.	Azərbaycan Respublikasının kitab abidələrinin müəyyən edilməsi, informasiya daşıyıcılarına köçürülməsi və “Azərbaycanın kitab abidələri” adlı məlumat bazasının yaradılması	2010	MdTN, TN, AMEA, YİHO, TKNDK
2.2.44.	Regionlarda kiçik və orta biznesin informasiyaya olan tələbatını ödəmək üçün mərkəzləşdirilmiş kitabxana sistemlərinin bazasında kitabxanaların mövcud ştat vahidləri çərçivəsində və ictimai əsaslarla informasiya mərkəzlərinin yaradılması	2010-2011	MdTN, RİTN, MN, İİN, YİHO, AO
2.2.45.	Yaradılan milli elektron resurslarının qeydiyyatı üçün AMEA-nın İnformasiya Texnologiyaları İnstitutunda “İnformasiya registri” bölməsinin yaradılması (kitabxanaların mövcud ştat vahidləri çərçivəsində, ictimai əsaslarla)	2009	AMEA, MdTN, RİTN, AO
2.2.46.	“Heydər Əliyev Mərkəzi”ndə təşkil olunacaq kitabxanaya “Milli Kitabxana-İnformasiya Kompleksi” statusunun verilməsi	2009	NK, MdTN
2.2.47.	Dünyanın böyük kitabxana mərkəz-		

	lərində saxlanılan diyarşünaslıq (ölkəşünaslıq) xarakterli qiymətli və nadir kitabların (əsl, yaxud surəti və elektron variantı) “Heydər Əliyev Mərkəzi”ndə toplanması ilə bağlı zəruri tədbirlərin təşkili	2009	NK, MdTN, XİN
2.2.48.	2009-cu ili kitabxanaların avtomatlaşdırılması ili elan edilməsi	2008-2009	MdTN
2.3. Azərbaycan Respublikasının milli-mədəni irsinin və informasiya ehtiyatlarının qorunması və gələcək nəsillərə çatdırılması			
2.3.1.	Xüsusi əhəmiyyətli çap sənədlərini, nadir kitabları, diyarşünaslığa aid nəşrləri qoruyub saxlamaq və nəsillərdən-nəsillərə ötürmək məqsədi ilə onların informasiya daşıyıcılarına köçürülməsi	2011-2012	NK, MdTN, RİTN, AMEA, TKNDK
2.3.2.	“Ədəbiyyat” qəzetinin bütün nömrələrinin informasiya daşıyıcılarına köçürülməsi və qəzetin 1934-1950-ci illər üzrə çatışmayan nömrələrinin bərpası	2008-2010	MdTN, AMEA, AYB-nin, “Ədəbiyyat qəzeti” redaksiyasının tövsiyələri nəzərə alınmaqla
2.3.3.	Azərbaycanın kitab mədəniyyətinin qorunması və dünyaya tanıtılması məqsədi ilə layihələrin həyata keçirilməsi	2009-2012	MdTN, TN, AMEA, XİN, AO
2.3.4.	Nazirlik, komitə və idarələrin kitabxanalarında saxlanılan Azərbaycan kitab abidələrinin inventarizasiyasının aparılması və uçotunun təşkili	2009-2010	MdTN, MAİ, AO
2.3.5.	Tarixi əhəmiyyət kəsb edən milli nəşrlərin mühafizəsini təmin etmək məqsədi ilə böyük kitabxanalarda depozitar fondların yaradılması	2010-2012	MdTN, TKNDK

2.3.6.	“Kitab irsi Azərbaycanın milli sərəvətidir” adlı layihənin həyata keçirilməsi, Sankt-Peterburq, Moskva, Kazan, Tbilisi, Paris, London, Drezden kitabxanalarının arxivlərində mühafizə olunan Azərbaycanla bağlı diyarşünaslıq nəşrlərinin müəyyən edilməsi və surətlərinin Azərbaycana gətirilməsinin təşkili	2009-2012	MdTN, XİN, AO
2.3.7.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının kitab fondunun elmi ekspertizası və monitorinqi	2008-2009	MdTN, AO
2.3.8.	Respublikanın regionlarında nəşr edilən yerli qəzetlərdə diyarşünaslığa dair materialların toplanması, qorunması məqsədi ilə onların bibliografik uçotunun aparılması, Əlifbanın kiril qrafikasından latın qrafikasına çevrilməsi, informasiya daşıyıcılarına köçürülməsi və zəruri materialların istifadəsinin təmin edilməsi	2008-2013	MdTN, RİTN, YİHO, AO
2.3.9.	“Kitab xəzinəsi: qədim kitablar əlyazmaların uçotu və bərpası” adlı layihənin həyata keçirilməsi	2008-2009	MdTN, TN, AMEA, MAİ, AO
2.3.10.	“Azərbaycanın kitab yaddaşı” adlı layihənin həyata keçirilməsi və müvafiq məlumat bazasının yaradılması	2009-2011	NK, MdTN, AMEA, TKNDK, AO
2.3.11.	Nadir, qiymətli və aktual nəşrlərin informasiya daşıyıcılarına köçürülmə proqramının işlənilməsi	2009	MdTN, TN, MAİ, AMEA, RİTN, AO
2.3.12.	“Dirçəlmə fondları” şüarı ilə milli kitab irsimizin mühüm tərkib hissəsi olan fondların aktivləşdirilməsi, kiril qrafikasından latın qrafikasına çevrilməsinin həyata keçirilməsi və informasiya daşıyıcılarına köçürülməsi	2008-2012	MdTN, AMEA, TN, RİTN, YİHO, AO

2. 4. Kitabxana xidmətinin əhatə dairəsinin genişləndirilməsi, onun forma və məzmunca yeniləşdirilməsi			
2.4.1.	Respublikanın uşaq kitabxanalarında uşaqların informasiya tələbatı probleminin həlli məqsədi ilə monitorinqlərin keçirilməsi	2008-2010	MdTN, RİTN, TN, YİHO
2.4.2.	İslam Konfransı Təşkilatı dövlətlərinin kitabxanaları ilə informasiya mübadiləsinin həyata keçirilməsi	2008-2012	MdTN, XİN, AO
2.5. Kitabxana şəbəkəsinin idarəetmə strukturunun təkmilləşdirilməsi, şəbəkənin optimallaşdırılması və kadr islahatlarının həyata keçirilməsi			
2.5.1.	Kitabxana işini tənzimləyən normativ hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi	2008-2009	NK, MdTN, AMEA, AO
2.5.2.	F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasına Milli Uşaq Kitabxanası statusunun verilməsi	2009	NK, MdTN
2.5.3.	Kitabxanaçıların təhsili, o cümlədən ixtisaslarının artırılması ilə bağlı zəruri tədbirlərin təşkili	2009-2013	MdTN, TN, YİHO, AO
2.5.4.	“2007-2015-ci illərdə Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrdə təhsili üzrə Dövlət Proqramı” çərçivəsində xarici ölkələrin ali məktəblərinin magistratura şöbələrində milli kitabxanaçı kadrların hazırlığının təşkili məqsədi ilə müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsi	2008-2013	NK, MdTN, TN, XİN
2.5.5.	“Kitabxanalar milli mədəniyyətin dirçəliş resursudur” mövzusunda respublika müşavirəsinin keçirilməsi	2009	MdTN, TN, AMEA, TKNDK
2.5.6.	Bakı şəhərində ilk kitabxana-qiraətxananın 115 illiyinə həsr edilmiş “İlk kütləvi kitabxanalar-tarıxdən müasirliyə qədər” mövzusunda tədbirin keçirilməsi	2008	MdTN, YİHO, TKNDK

2.5.7.	Naxçıvan MR-da “Gənc peşəkarlar cəmiyyətdə xidmət edir” mövzusunda gənc kitabxanaçıların forumunun keçirilməsi	2011	MdTN, AO
2.5.8.	Tabeliyindən asılı olmayaraq kitabxanalar arasında müxtəlif nominasiyalar üzrə müsabiqələrin keçirilməsi (“İlin nümunəvi Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sistemi”, “Ən yaxşı kitabxanaçı”, “Yaradıcı təkamül müəssisəsi”, “İçərişəhər Azərbaycan mədəniyyətinin incisidir”, “İlin ən yaxşı kitabxanası” və s.)	2008-2013	MdTN, YİHO, AO
2.5.9.	Azərbaycan Respublikasının kitabxana mütəxəssisləri haqqında məlumat bazasının yaradılması və internetdə yerləşdirilməsi	2008-2013	MdTN, TKNDK
2.5.10.	Azərbaycan Respublikasında kitabxanaçı kadrlara tələbatın öyrənilməsi və məzunların yerləşdirilməsi sisteminin yaradılması	2008-2013	MdTN, TN, YİHO, AO
2.6. Kitabxana işi sahəsində elmi tədqiqatların aparılması, kitabların hazırlanması və nəşri			
2.6.1.	Respublika kitabxana şəbəkəsinin pasportlaşdırılması ilə əlaqədar illik statistik məlumat toplularının hazırlanması və nəşr edilməsi	2008-2013	MdTN, TN, YİHO TKNDK, AMEA
2.6.2.	Dünya kitabxana standartlarının tərcüməsi və onların əsasında Milli Kitabxana standartlarının hazırlanması	2008-2013	MdTN, SMPDA, TN, AMEA, TKNDK
2.6.3.	Avropa Şurasının sənədləri əsasında “Mədəniyyət siyasəti bu gün: strategiyanın seçilməsi və Avropa Birliyinin istiqamətləri” adlı materialların nəşr edilməsi	2009	MdTN, XİN AO

2.6.4.	Kitabxana-informasiya sahəsinə və kitabxanaşünaslığa dair elmi araşdırmaların aparılması və sosioloji sorğuların keçirilməsi	2008-2013	MdTN, TN, AMEA
2.6.5.	Milli kataloqlaşdırma qaydalarının, təlimatlarının tərtibi və nəşr edilməsi	2008-2009	MdTN, TN, SMPDA, AMEA, AO
2.6.6.	“Ədəbiyyat qəzeti”nin biblioqrafik göstəricisinin tərtib edilməsi (qəzetin 75 illik yubileyi ilə əlaqədar)	2008-2009	AMEA, AYB-nin, “Ədəbiyyat qəzeti” redaksiyasının tövsiyələrini nəzərə alaraq
2.6.7.	Kütləvi kitabxanalar üçün Universal Onluq Təsnifatının uyğunlaşdırılmış variantının hazırlanması	2010	MdTN, TN, SMPDA, AMEA
2.6.8.	Respublika əhəmiyyətli kitabxanaların veb-saytlarında Azərbaycanın turizm gözləklərinin təbliği və bu sahədə dünya kitabxanaları ilə informasiya mübadiləsinin həyata keçirilməsi	2008-2013	MdTN, TKNDK
2.6.9.	Ümummilli lider Heydər Əliyevin “Müstəqilliyimiz əbədidir” çoxcildli kitabının biblioqrafik göstəricisinin və elektron nəşrinin hazırlanması	2008-2010	MdTN, TN, AMEA, AO
2.6.10.	“Azərbaycan kitabxanaları XXI əsrin əvvəllərində” adlı sənədli filmin hazırlanması	2009	MdTN, TKNDK, AO
2.6.11.	Azərbaycanın mədəniyyəti, incəsənəti, ədəbiyyatı haqqında ən çox istifadə edilən kitabların elektron nəşrinin hazırlanması və internetdə yerləşdirilməsi	2009-2010	MdTN, TN, RİTN, TKNDK

2.6.12.	Ümummilli lider Heydər Əliyev haqqında ən çox soruşulan kitabların informasiya daşıyıcılarına köçürülməsi	2008-2009	MdTN, RİTN, TKNDK, AO
2.6.13.	Azərbaycanın klassik musiqi əsərləri yazılmış qrammofon vallarının informasiya daşıyıcılarına köçürülməsi	2009-2011	MdTN, AO
2.6.14.	İşğal olunmuş ərazilərdə məhv edilmiş kitabxanalar haqqında ətraflı məlumatların hazırlanması və onların beynəlxalq təşkilatlara göndərilməsi	2008-2009	MdTN, TN, QMKİDK, AO
2.6.15.	Kitabxana-informasiya terminlərinin izahlı lüğətinin nəşr edilməsi	2009	MdTN, RİTN, TKNDK
2.6.16.	Kitabxana Ensiklopediyasının Azərbaycan dilinə tərcümə edilməsi	2008-2009	MdTN
2.6.17.	Kitabxana fəaliyyətinin monitorinq sisteminin təşkili	2008-2013	MdTN, YİHO, TKNDK, AO
2.7. Yeni kitabxana binalarının tikilməsi, yeni və fəaliyyət göstərən kitabxanaların maddi-texniki bazasının müasir tələblərə uyğun möhkəmləndirilməsi			
Respublika əhəmiyyətli kitabxanalar üzrə			
2.7.1.	C.Cabbarlı adına Respublika Gənclər Kitabxanasının əsaslı təmiri, modernləşdirilməsi, avadanlıqla və avtomatlaşmış kitabxana-informasiya sistemi (AKİS) ilə təchiz edilməsi	2008-2010	MdTN
2.7.2.	Gözdən Əlillər üçün Respublika Kitabxanasının müasir avadanlıqla təchiz edilməsi	2010	NK, MdTN

Respublikanın şəhər və rayonları, Naxçıvan MR üzrə			
2.7.3.	Qəza vəziyyətində olan və şəxsi evlərdə yerləşən kitabxanalar üçün yeni binaların tikilməsi	2010-2013	NK, MdTN, YİHO
2.7.4.	Təmiri zəruri hesab edilən kitabxanaların əsaslı təmiri, modernləşdirilməsi, inventar və avadanlıqla təchiz edilməsi	2008-2013	NK, MdTN, YİHO
2.7.5.	Mərkəzi kitabxanaların avtomatlaşmış kitabxana-informasiya sistemi (AKİS) ilə təchiz edilməsi	2008-2013	NK, MdTN, YİHO
2.7.6.	Yeni dislokasiya xəritəsi əsasında (kitabxanası olmayan yeni salınmış qəsəbə, kənd və digər yaşayış massivlərində) kitabxanalar üçün binaların tikilməsi	2010-2013	NK, MdTN, YİHO
2.8. Kitabxanaların beynəlxalq əlaqələrinin inkişafı və beynəlxalq tədbirlərin təşkili			
2.8.1.	YUNESKO-nun "İnformasiya hamı üçün" Proqramının Azərbaycan komitəsinin təşkili	2008-2009	NK, MdTN, XİN, TKNDK
2.8.2.	Ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 90 illik yubileyi ilə əlaqədar "Heydər Əliyev Mərkəzi-Milli yaddaşımızın Mərkəzidir" mövzusunda Bakıda kitabxanaçıların beynəlxalq simpoziumunun təşkili	2013	NK, MdTN, AMEA
2.8.3.	Dünyanın böyük kitabxanalarında və informasiya mərkəzlərində Azərbaycan guşələrinin yaradılması, kitab sərgilərinin və təqdimatlarının keçirilməsi	2008-2013	MdTN, XİN, XÖYAİDK
2.8.4.	Rusiya Federasiyasının Moskva şəhərindəki "Puşkin Kitabxanası" meqalayihəsinin iş təcrübəsinin		

Qanun və qanun qüvvəli normativ hüquqlu sənədlər toplusu

	öyrənilməsi və Azərbaycanda kitabxanaların zəruri ədəbiyyat və elektron informasiya daşıyıcıları ilə təmin etmək məqsədi ilə "Nizami" layihəsinin təşkili	2008-2009	MdTN, TKNDK
2.8.5.	Kitabxana sahəsinin zəruri istiqamətləri üzrə keçirilən konfranslarda Azərbaycan kitabxanaçılarının iştirakının təmin edilməsi (Kırım, İFLA-nın illik, LIBKOM, Anapa, Soçi və s. konfransları)	2008-2013	MdTN, XİN, TN, AMEA, TKNDK
2.8.6.	ABŞ, Avropa və MDB ölkələri kitabxanalarının avtomatlaşdırma, fondların bərpası və mühafizəsi, habelə UNIMARC formatının tətbiqi sahəsində təcrübələrin öyrənilməsi	2013	MdTN, XİN, TN, AMEA TKNDK
2.8.7.	Azərbaycan və Rusiya kitabxanaçılarının qarşılıqlı təcrübə mübadiləsinin təşkili. Azərbaycan kitabxanaçılarının Buryatiya Respublikasına və digər regionlara ezam olunması	2008-2013	MdTN, XİN, AO
2.8.8.	Ölkədə Kitabxanalararası Abonement Sisteminin optimallaşdırılması	2008-2012	MdTN, AO

2.9 . M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanasının modernləşdirilməsi, müasir informasiya texnologiyaları ilə təmin edilməsi və maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi

2.9.1.	Modernləşdirilmə məqsədi ilə maddi-texniki bazanın möhkəmləndirilməsi və müasir (yeni) informasiya texnologiyaları ilə təchizat	2008-2010	MdTN
2.9.2.	Mövcud elektron kataloq və elektron kitabxana sistemlərinin	2008-2009	MdTN

KİTABXANA İŞİNƏ DAİR RƏSMİ SƏNƏDLƏR

	təkmilləşdirilməsi		
2.9.3.	Kitabxana fondunun, oxu zallarının, xidmət bölmələrinin və mətbəənin müasir tipli inventar və avadanlıqlarla təchizatı	2008-2009	MdTN
2.9.4.	Zəruri nəqliyyat vasitələri ilə təchizat	2009-2010	MdTN
2.9.5.	Kitabxana binasının müasir standartlar səviyyəsində yenidən qurulması	2008-2010	MdTN
2.9.6.	Kitab fondlarının bərpası və konservasiyasının həyata keçirilməsi	2008-2010	MdTN

Akronimlər

Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi	AQUPDK
Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası	AMEA
Aidiyyəti orqanlar	AO
Azərbaycan Yazıçılar Birliyi	AYB
Dövlət Statistika Komitəsi	DSK
Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi	ETSN
Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi	ƏƏSMN
Ədliyyə Nazirliyi	ƏN
Xarici İşlər Nazirliyi	XİN
Xarici Ölkələrdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsi	XÖYAİDK
Beynəlxalq Kitabxana Assosiasiyası	İFLA
İqtisadi İnkişaf Nazirliyi	İİN
Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsi	QMKİDK
Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti	NK
Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi	MdTN
Milli Arxiv İdarəsi	MAİ
Maliyyə Nazirliyi	MN
Nəqliyyat Nazirliyi	NN
Rabitə və İnformasiya Texnologiyaları Nazirliyi	RİTN
Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Agentliyi	SMPDA
Tabeliyində kitabxanalar olan nazirlik və dövlət komitələri	TKNDK
Təhsil Nazirliyi	TN

Beynəlxalq Avtomatlaşdırılmış Kataloqlaşma Formatı	UNIMARC
Vergilər Nazirliyi	VN
Yerli icra hakimiyyəti orqanları	YİHO

**Azərbaycan qadınlarının bir qrupuna
fəxri adların verilməsi haqqında
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı
(çıxarış)**

Azərbaycan qadınlarının ölkənin inkişafında rolunu nəzərə alaraq mədəniyyət, təhsil və səhiyyə sahələrində xidmətlərinə görə aşağıdakı qadınlara Azərbaycan Respublikasının fəxri adları verilsin:

“Azərbaycan Respublikasının əməkdar mədəniyyət işçisi”

Əliyeva Elmira Hümət qızı
İbrahimova Sara Hökmulla qızı
İsmayılova Xuraman İsbə qızı
Salayeva Natella Sirac qızı

**İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 25 sentyabr 2008-ci il**

**M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli
Kitabxanasının əməkdaşlarına
“Azərbaycan Respublikasının əməkdar mədəniyyət
işçisi” fəxri adının verilməsi haqqında Azərbaycan
Respublikası Prezidentinin Sərəncamı**

Azərbaycanda kitabxana işinin inkişaf etdirilməsində xidmətlərinə görə Mirzə Fətəli Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanasının aşağıdakı əməkdaşlarına “Azərbaycan Respublikasının əməkdar mədəniyyət işçisi” fəxri adı verilsin:

Əmrahova Yaşar Mustafa qızı
Hacıyeva Mələkxanım Məmməd qızı
Məmmədov Fazil Həsənbala oğlu
Məmmədova Tamilla Rəhim qızı
Tahirov Kərim Məhəmməd oğlu

**İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 17 noyabr 2008-ci il**

**M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli
Kitabxanasının əməkdaşlarının “Tərəqqi” medalı ilə
təltif edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası
Prezidentinin Sərəncamı**

Azərbaycanda kitabxana işinin inkişaf etdirilməsində xidmətlərinə görə Mirzə Fətəli Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanasının aşağıdakı əməkdaşları “Tərəqqi” medalı ilə təltif edilsinlər:

Ağayeva Fatma Həsən qızı
Bayramov Dəmir Əmrah oğlu
Əsədova Bənövşə Ağamalı qızı
Həmidova Hərifət Mülki qızı

**İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 17 noyabr 2008-ci il**

**“Mədəniyyət haqqında” Azərbaycan
Respublikasının 2012-ci il 21 dekabr tarixli 506-IVQ
nömrəli Qanununun tətbiqi barədə Azərbaycan
Respublikası Prezidentinin Fərmanı**

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cu bəndini rəhbər tutaraq, “Mədəniyyət haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2012-ci il 21 dekabr tarixli 506-IVQ nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

1.1. altı ay müddətində:

1.1.1. Azərbaycan Respublikası qanunlarının və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarının “Mədəniyyət haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılması ilə bağlı təkliflərini hazırlasın və Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.1.2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin normativ hüquqi aktlarının həmin Qanuna uyğunlaşdırılmasını təmin etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.1.3. həmin Qanunun 12-ci maddəsinə uyğun olaraq, mədəni sərəvətlərin idxalı, ixracı və Azərbaycan Respublikasının ərazisindən tranzitlə keçirilməsi qaydasını müəyyən etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.1.4. həmin Qanunun 14.2.4-cü maddəsinə uyğun olaraq, mədəni sərəvətlərdən aztəminatlı əhali, əlillər və sağlamlıq imkanları məhdud 18 yaşınadək uşaqlar, müharibə iştirakçıları tərəfindən güzəştli istifadə qaydasını müəyyən etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.1.5. həmin Qanunun 22.3-cü maddəsinə uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikasında milli mədəni irsə, o cümlədən muzey, arxeologiya, etnoqrafiya, kitabxana, kino fondlarına və ya

arxivlərinə aid mədəni sərəvətlərin üzünün köçürülməsi, çoxaldılması, onların əsasında suvenirlərin, çap məhsullarının istehsalı qaydasını müəyyən etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.1.6. həmin Qanunun 23.3-cü maddəsinə uyğun olaraq, mədəniyyət təsisatlarına xüsusi statusların verilməsi qaydasını müəyyən etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.1.7. həmin Qanunun 24.4-cü maddəsinə uyğun olaraq, peşəkar yaradıcılığın meyarlarını müəyyən etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.1.8. həmin Qanunun 26.4-cü maddəsinə uyğun olaraq, mədəni sərəvətlərin Azərbaycan Respublikasının milli mədəniyyət əmlakının Dövlət Siyahısına və mədəni sərəvətlərin mühafizə siyahısına daxil edilməsi qaydasını müəyyən etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.1.9. həmin Qanunun 27.1-ci maddəsinə uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikasında mədəniyyət sahəsində dövlət monitorinqinin həyata keçirilməsi qaydasını müəyyən etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.1.10. həmin Qanunun 29.5-ci maddəsinə uyğun olaraq, mədəniyyət sahəsində elektron məlumat sisteminin tərkibini, təşkilini və idarə olunması qaydasını müəyyən etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.1.11. həmin Qanunun 32.2-ci maddəsinə uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikasında mədəni irs nümunələrinin qorunması, bərpası və istifadəsi qaydasını müəyyən etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.1.12. həmin Qanunun 34.1-ci maddəsinə uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikasının ərazi sularında sualtı mədəni sərəvətlərin sualtı mədəni irs nümunələrinə aid edilməsi qaydasını müəyyən etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.1.13. həmin Qanunun 34.3-cü maddəsinə uyğun olaraq, sualtı mədəni irs nümunələrindən istifadə qaydasını müəyyən etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.1.14. həmin Qanunun 38.4-cü maddəsinə uyğun olaraq, milli mədəni irs obyektlərinin sahiblərinə həmin obyektlərin mühafizəsini təmin etmək məqsədi ilə verilən təminatları müəyyən etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.1.15. həmin Qanunun 39.1-ci maddəsinə uyğun olaraq, mədəni sərəvətlərə mühafizə dərəcəsinin tətbiqi qaydasını müəyyən etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.1.16. həmin Qanunun 40.4-cü maddəsinə uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikasının ərazisində arxeoloji qazıntılar aparın və arxeoloji mədəni sərəvətlərin tədqiqi məqsədi ilə onlarla təmasda elmi tədqiqat işlərini yerinə yetirən şəxs tərəfindən aparılmış tədqiqat işləri barədə hesabat verilməsi qaydasını müəyyən etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.1.17. həmin Qanunun 42.3-cü maddəsinə uyğun olaraq, sərgi, qastrol səfərləri, bərpa işləri, təqdimat, beynəlxalq mədəniyyət tədbirlərinin keçirilməsi ilə əlaqədar mədəni sərəvətlərin müvəqqəti ixracı qaydasını müəyyən etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.1.18. həmin Qanunun 45.2-ci maddəsinə uyğun olaraq, qeyri-hökumət təşkilatları tərəfindən mədəniyyət sahəsində keçirilən tədbirlərin dövlət maliyyələşdirilməsi qaydasını müəyyən etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.1.19. həmin Qanunun 47.1-ci maddəsinə uyğun olaraq, dünya təbii və mədəni irs siyahısına daxil edilmiş, həmçinin milli mədəni və təbii irsə aid dövlət əmlakının siyahısını təsdiq etsin və

bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.1.20. həmin Qanunun pozulmasına görə məsuliyyət növlərini müəyyən edən qanunvericilik aktının layihəsini hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.2. üç ay müddətində həmin Qanunun 21.2-ci, 22.5-ci, 23.1-ci maddələrində, 26.4-cü maddəsində ikinci halda, 27.1-ci maddəsində ikinci halda, 29.1-ci maddəsində, 30.4-cü maddəsinin birinci cümləsində, 33.3-cü maddəsinin birinci və ikinci cümlələrində, 35.2-ci, 36.3-cü, 37.1-ci, 37.2-ci, 38.2-ci, 39.2-ci, 39.3-cü, 39.6-cı, 40.3-cü maddələrində, 40.4-cü maddəsinin birinci cümləsində, ikinci cümləsində ikinci halda, 40.5-ci maddəsinin birinci və ikinci cümlələrində, 41.1-ci, 41.2-ci, 42.1-ci, 45.1-ci, 47.4.3-cü, 48.1-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş “müvafiq icra hakimiyyəti orqanı”nın səlahiyyətlərini, 5.1-ci və 14.2-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş vəzifələri həyata keçirən icra hakimiyyəti orqanları barədə təkliflərini hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.3. mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının həmin Qanuna uyğunlaşdırılmasını nəzarətdə saxlasın və bunun icrası barədə beş ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.4. həmin Qanundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

2. Müəyyən edilsin ki:

2.1. “Mədəniyyət haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2012-ci il 21 dekabr tarixli 506-IVQ nömrəli Qanununun 5.2-ci maddəsinin birinci cümləsində (mədəniyyət sahəsində dövlət siyasətinin prioritet istiqamətlərinin müəyyən edilməsi və onun əsasında dövlət proqramlarının və strategiyaların qəbul edilməsi və icrasına nəzarət üzrə), 25.1-ci maddəsində hər iki halda nəzərdə tutulmuş “müvafiq icra hakimiyyəti orqanı”nın səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti həyata keçirir;

2.2. həmin Qanunun 5.2-ci maddəsinin birinci cümləsində (mədəniyyət sahəsində məqsədyönlü layihələrin və tədbirlər

planlarının qəbul edilməsi və icrasına nəzarət üzrə), 12-ci, 14.2.4-cü, 22.3-cü, 23.3-cü, 24.4-cü maddələrində, 26.4-cü maddəsində birinci halda, 27.1-ci maddəsində birinci halda, 29.5-ci, 32.2-ci, 34.1-ci, 34.3-cü, 38.4-cü, 39.1-ci maddələrində, 40.4-cü maddəsinin ikinci cümləsində birinci halda, 42.3-cü, 45.2-ci, 47.1-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş “müvafiq icra hakimiyyəti orqanı”nın səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti həyata keçirir;

2.3. həmin Qanunun 5.2-ci maddəsinin birinci cümləsində (mədəniyyət sahəsində məqsədyönlü layihələrin və tədbirlər planlarının qəbul edilməsi və onların icrasına nəzarət üzrə), 25.3-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş “müvafiq icra hakimiyyəti orqanı”nın səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi həyata keçirir.

3. Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının və normativ xarakterli aktların “Mədəniyyət haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2012-ci il 21 dekabr tarixli 506-IVQ nömrəli Qanununa uyğunlaşdırılmasını təmin etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə məlumat versin.

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 15 fevral 2013-cü il

**Azərbaycan Milli Kitabxanasının 90 illik
yubileyinin keçirilməsi haqqında
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı**

2013-cü ildə Azərbaycan Milli Kitabxanasının yaradılmasının 90 ili tamam olur.

Fəaliyyətə başladığı dövrdən etibarən Azərbaycan Milli Kitabxanası zəngin inkişaf yolu keçərək böyük əhəmiyyətə malik nəşrləri mühafizə edən mədəni sərvətlər xəzinəsinə çevrilmişdir. Ötən müddət ərzində o, cəmiyyətin intellektual-mənəvi potensialının artırılmasında əvəzsiz rol oynamış, elm və mədəniyyət xadimlərinin bir neçə nəslinin formalaşmasına öz töhfəsini vermişdir.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, ölkədə elmi-mədəni və ədəbi irsin qorunub saxlanılmasında mühüm xidmətləri olan Azərbaycan Milli Kitabxanasının 90 illik yubileyinin keçirilməsini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi Azərbaycan Milli Kitabxanasının 90 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirlər planını hazırlayıb həyata keçirsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

**İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 24 iyun 2013-cü il**

**Azərbaycan Milli Kitabxanasının əməkdaşlarına
“Əməkdar Mədəniyyət İşçisi”
fəxri adının verilməsi haqqında
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı**

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq qərara alıram:

Azərbaycanda kitabxana işinin inkişafında xidmətlərinə görə aşağıdakı şəxslərə “Əməkdar Mədəniyyət İşçisi” fəxri adı verilsin:

Babayeva Təhminə Teymur qızı
Dadaşova Nəzakət Qurban qızı
Əliyeva Almaz Xəlil qızı
Əsədova Rəna Qurbanxan qızı
İsmayılova Ədibə İmaş qızı
Sevdimaliyeva Sarıgül Adıgözəl qızı
Səfərəliyeva Gülbəniz Cahangir qızı

**İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 24 sentyabr 2013-cü il**

**Azərbaycan Milli Kitabxanası əməkdaşlarının
təltif edilməsi haqqında
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı**

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq qərara alıram: Azərbaycanda kitabxana işinin inkişafında xidmətlərinə görə aşağıdakı şəxslər təltif edilsinlər:

3-cü dərəcəli “Vətənə xidmətə görə” ordeni ilə

Tahirov Kərim Məhəmməd oğlu

“Tərəqqi” medalı ilə

İbrahimova Gülarə Aydın qızı
Rüstəmovə Sevda Qadir qızı
Sadıqova Dilşad Şaban qızı
Səmədova Enfira Şaban qızı
Talıbova Liliya Xəlil qızı
Vəliyeva Mədinə Əlibala qızı

**İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 24 sentyabr 2013-cü il**

**Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət
xadimlərinə fəxri adların verilməsi haqqında**

**Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı
(çıxarış)**

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq qərara alıram:

Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafındakı xidmətlərinə görə aşağıdakı şəxslərə Azərbaycan Respublikasının fəxri adları verilsin:

“Əməkdar mədəniyyət işçisi”

Şıxəliyev Şahalı Kamil oğlu

**İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 30 may 2014-cü il**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
NAZİRLƏR KABİNETİNİN QƏRARLARI**

**Azərbaycan Respublikasının
Nazirlər Kabineti**

QƏRAR № 84

Bakı şəhəri, 21 may 1999-cu il

**Azərbaycan Respublikası Nazirlər Sovetinin 1987-ci il
9 fevral tarixli 45 nömrəli qərarına dəyişiklik edilməsi və
Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin bəzi
qərarlarının qüvvədən düşmüş hesab edilməsi barədə**

“Kitabxana işi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1999-cu il 12 mart tarixli 115 nömrəli Fərmanının icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

1. “SSRİ Ali Soveti Rəyasət Heyətinin 1984-cü il 13 mart tarixli Fərmanı ilə əlaqədar Azərbaycan SSR Hökumətinin qərarlarının dəyişilməsi və qüvvəsini itirməsi barədə” Azərbaycan SSR Nazirlər Sovetinin 1987-ci il 9 fevral tarixli 45 nömrəli qərarının 1-ci bəndinin 2-8-ci abzasları aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“X. Kitabxana fondlarına məxsus çap əsərlərinin və digər materialların itirilməsi və ya yararsız vəziyyətə salınmasına görə dövlət kitabxanalarının tələblərinə əsasən borcun ödənilməsi.

30. Hüquqi və fiziki şəxslərdən itirilmiş və ya yararsız vəziyyətə salınmış kitabxana fonduna məxsus çap əsərlərinin və digər materialların (milli mədəni sərəvətlər reyestrinə daxil edilən nadir nüsxələr istisna olmaqla) yeni qiymətləndirmə əmsalları nəzərə

alınmaqla, qiymətinin 10 misli həcmində tutulması haqqında dövlət kitabxanalarının tələbləri.

İcra qeydinin alınması üçün aşağıdakılar təqdim edilir:

çap əsərinin və ya digər materialın kitabxanadan alındığı və onun vaxtında qaytarılmadığını müəyyən edən sənəd;

qaytarılmamış, yararsız vəziyyətə salınmış çap əsərinin və digər materialın başqa müvafiq çap əsərləri, materialları ilə əvəz edilməsi barədə, yaxud çap əsəri və digər materialın qaytarılması, dəyişdirilməsi mümkün olmadıqda, onların qiymətinin 10 misli həcmində borcun ödənilməsi barədə yazılı xəbərdarlığın surəti;

çap əsərinin və ya digər materialın qaytarılması, dəyişdirilməsi mümkün olmadıqda, borcun ödənilməsi haqqında yazılı xəbərdarlığın təqdim edilməsi barədə poçt bildirişinin surəti;

qaytarılmamış və ya yararsız vəziyyətə salınmış çap əsərinin və digər materialın qiyməti barəsində yeni qiymətləndirmə əmsalları nəzərə alınmaqla, sifarişçi tərəfindən təsdiqlənmiş kitabxananın inventar kitabından çıxarış”.

2. “Mətbuat məhsullarının nəzarət və məcburi nüsxələrinin göndərilmə qaydalarının gələcək inkişafı haqqında” Azərbaycan SSR Nazirlər Sovetinin 1987-ci il 4 dekabr tarixli 429 nömrəli qərarının I bəlməsinin 1-4-cü bəndləri və II bəlməsinin 1-7-ci bəndləri qüvvədən düşmüş hesab edilsin.

3. “Azərbaycan Respublikası Hökuməti qərarlarının qüvvəsini itirməsi və onlarda bəzi dəyişikliklər edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1992-ci il 7 dekabr 649 nömrəli qərarının 3-cü bəndi qüvvədən düşmüş hesab edilsin.

4. Bu qərar imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

**Azərbaycan Respublikasının
Baş Naziri A.Rasizadə**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
NAZİRLƏR KABİNETİ**

QƏRAR № 29

Bakı şəhəri, 6 mart 2000-ci il

Dövlət kitabxana fondlarında saxlanılan çap əsərlərinin və digər materialların uçotu, mühafizəsi və istifadəsi qaydalarının təsdiq edilməsi haqqında

“Kitabxana işi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1999-cu il 12 mart tarixli, 115 nömrəli Fərmanının 1-ci bəndinin 3-cü abzasının icrasını təmin etmək məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

1. “Dövlət kitabxana fondlarında saxlanılan çap əsərlərinin və digər materialların uçotu, mühafizəsi və istifadəsi Qaydaları” təsdiq edilsin (əlavə olunur).
2. Bu qərar imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

**Azərbaycan Respublikasının
Baş Naziri A.Rasizadə**

*Azərbaycan Respublikası Nazirlər
Kabinetinin 2000-ci il 6 mart tarixli, 29
nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmişdir*

**Dövlət kitabxana fondlarında saxlanılan
çap əsərlərinin və digər materialların uçotu,
mühafizəsi və istifadəsi qaydaları**

I. Azərbaycan Respublikasının Dövlət kitabxana fondları

1.1. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Kitabxana fondları kitabxanalararası əlaqələndirilmiş komplektləşdirmə, qarşılıqlı istifadə, depozitar mühafizə və mübadilə prinsipləri əsasında təşkil edilən, məlumat-axtarış sistemində malik olan kitabxana fondlarından ibarətdir.

1.2. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Kitabxana Fondu dövlət mülkiyyətidir.

II. Dövlət kitabxana fondlarının uçotu

2.1. Kitabxana fondlarının uçotu fondun qorunub saxlanması, ondan istifadə edilməsini, fonda daxil olan və çıxarılan çap məhsullarını, fondun ümumi miqdarını, məzmununa görə bölgüsünü özündə əks etdirməlidir.

2.2. Fondun qorunmasına nəzarət, onun bir işçidən başqasına təhvil verilməsi, yoxlanması, statistik hesabatın aparılması uçot sənədləri əsasında həyata keçirilir.

2.3. Fondun uçotu aşağıdakı proseslərdən ibarətdir: ədəbiyyatın qəbulu, ona şamp vurmaq, ədəbiyyatın qeydə alınması, həmçinin fondun çıxarılması, fondun hərəkətinin nəticələrini aşkar etmək və onun yoxlanması.

2.4. Kitab fondlarının uçotu üzrə bütün əməliyyat kitabxananın komplektləşdirmə şöbəsi tərəfindən həyata keçirilir. Kitab fondunun dəyər uçotunu mühasibatlıq aparır.

2.5.Fondun mühafizə məsələlərinə sosial, fiziki-kimyəvi, bioloji amillər təsir edir. Kitabxana fondlarının mühafizəsini təmin edən müvafiq şərtlərə əməl edilməsi inzibati-rəhbər və kitabxana işçilərinin, habelə oxucuların müqəddəs vəzifəsi olmalıdır.

III. Daxil olan ədəbiyyatın qəbulu

3.1.Daxil olan bütün çap məhsulları qoşma sənədlə (hesab sənədi, faktura, çekin surəti, akt və s.) kitabxananın kitabışləmə şöbəsinə göndərilir. Sənəddə göstərilən yazılar müəllifin soyadı, sərlövə, qiymət, nüsxələrin miqdarı yoxlanılır.

3.2.Daxil olan ədəbiyyat qoşma sənədlə düz gəlməyəndə və ya nöqsanlı nüsxələr olduqda ədəbiyyatın qəbuluna məsul şəxsin və kitabxananın ictimai təşkilatının nümayəndəsinin iştirakı ilə akt tərtib edilir.

Aktın birinci nüsxəsi kitabxanada saxlanılır və daxil olan çap məhsullarının qəbulunda istifadə olunur. İkinci nüsxə ədəbiyyatı göndərən təşkilata verilir və ondan çatışmayan, səhvən verilən və yaxud nöqsanlı nüsxələrin dəyişdirilməsi tələb olunur.

3.3.Qoşma sənədsiz daxil olmuş çap məhsulları, o cümlədən təşkilatlar və ayrı-ayrı vətəndaşlar tərəfindən bəxşiş verilmiş, yaxud əhalidən toplanmış ədəbiyyat yoxlandıqdan sonra akt tərtib olunur.

3.4.Daxil olan bütün çap məhsullarına dərhal ştampt vurulur. Ştampt 10x40 mm həcmində dördkünc formadan ibarətdir və üstündə kitabxananın adı yazılır.

3.5.Alınmış ədəbiyyat qoşma sənədlə yoxlanıldıqdan, nüsxələrin miqdarı təyin edildikdən və ştampt vurulduqdan sonra fərdi və ümumi kitaba yazılır.

IV. Kitabxana fondunun uçot kitabı

4.1.Kitabxana fondunun uçot kitabı üç hissədən ibarətdir: 1-ci hissədə fonda daxil olan ədəbiyyat, 2-ci hissədə fondan çıxarı-

lan ədəbiyyat, 3-cü hissədə isə fondun uçotunun yekunu qeyd edilir.

4.2.Fonda qoşma sənədlə daxil olan və çıxarılan bütün ədəbiyyat, fondun uçot kitabının 1-ci və 2-ci hissələrinə yazılır. Daxilolma və çıxarılma haqqında hər bir qeyd xüsusi sətirdə növbəti sıra nömrəsi ardıcılığı ilə yazılır. Bu nömrə qoşma sənədə də köçürülür.

4.3.Kitabxana fonduna daxil olan ədəbiyyatın çıxarılması haqqında məlumat 1-dən başlayır və çıxarılma səbəbinə baxmayaraq ildən-ilə ardıcıl olaraq davam etdirilir.

4.4.Kitabxana fondunun uçot kitabının 1-ci və 2-ci hissələri yazılarkən tarix, sıra nömrəsi, haradan daxil olması (və ya çıxarılması), qoşma sənədin sayı, ədəbiyyatın miqdarı, növlərə və məzmununa görə sayı göstərilir.

4.5.İlin sonunda kitabxananın komplektləşdirmə və kitabışləmə şöbəsi fonda daxil olan və oradan çıxarılan ədəbiyyatın miqdarını yekunlaşdırır, təzə il üçün fondada saxlanan ədəbiyyatın miqdarını müəyyənləşdirir.

V. Kitab və kitabçaların uçotu

5.1.Kitab və kitabçalar nəşrlər üzrə uçot kataloqunda qeyd olunur. Hər bir nəşr üçün kataloqda 75x125 mm həcmində bir kartoçka (qeydiyyat vərəqi) ayrılır. Həmin kartoçkada bu nəşrdən neçə nüsxə alındığı, çıxarıldığı göstərilir.

5.2.Kartoçkanın üz hissəsində kitabların biblioqrafik təsviri, kitabda və qoşma sənəddə göstərilən qiyməti və kitaba verilmiş inventar nömrəsi yazılır.

5.3.Fonda daxil olan hər bir nüsxə üçün bir (növbəti) inventar nömrəsi verilir. Bu nömrə həm də uçot kartoçkasında, hər bir nüsxənin titullarında və kitab formulyarında yazılır.

5.4.Çoxcildli əsərlərin bir cildinin bütün nüsxələrinə bir (növbəti) inventar nömrəsi verilir.

5.5.Nəşrə verilən müəyyən bir inventar nömrəsi kitabların fondnda saxlandığı bütün müddət ərzində ona aid olur.

5.6.Kitabın müəyyən şöbə və filiallara aid olduğunu göstərmək üçün şöbənin şərti işarəsi kitabın yarlığında və formulyarında kitabın şifrəsindən sonra yazılır.

5.7.Filial kitabxanalar əlifba kataloqunun əsas kartoçkasının arxasında bu ədəbiyyatdan neçə nüsxə olduğunu və hansı fondlarda saxlandığını qeyd edirlər.

5.8.Uçot kataloqunda kartoçkaların düzülüşü əlifba kataloqunun tərtibi qaydaları əsasında aparılır.

Köməkçi (əlavə, analitik-seriyalı) və qısaldılmış təsvirlər tətbiq edilmir. Hər bir yeni nəşrə xüsusi kartoçka tərtib olunur. Kartoçkaların qorunması üçün məsuliyyət kitabxananın komplektləşdirmə və kitabışləmə şöbəsi müdirinin üzərinə düşür.

VI. Daxil olan jurnalların uçotu

6.1.Kitabxananın komplektləşdirmə və kitabışləmə şöbəsi abunəçilik məlumatları əsasında dövrü mətbuatın mərkəzi (ümumi) kartotekasını tərtib edir. Qeyd kartoçkasının (qeydiyyat vərəqi) arxasında alınacaq komplektlərin miqdarı göstərilir.

6.2.Abunəçiliklə alınan jurnallar bilavasitə kitabxanaların bölmələrinə daxil olur. Bu bölmələrə daxil olan jurnalları qeyd kartoçkasının üz hissəsində qeyd edirlər.

6.3.Jurnalların qeyd kartoçkaları kitab və kitabçalardan ayrı xüsusi əlifba kartoçkasında düzülür.

6.4.Jurnalların mərkəzi kitabxana və filiallara daxil olan bütün nömrələri dərhal jurnalların qeyd kartoçkasının müəyyən qrafalarında qeydə alınır və onlara ştempel vurulur.

6.5.Jurnalların qeyd kartoçkaları müəyyən jurnalın bütün nömrələri fondndan çıxarılan qədər mərkəzi kitabxanada və filiallarda saxlanılır. Lazım olduqda kartoçkalardan məlumat məqsədi ilə və ya dövrü məlumat fondunu yoxlamaq üçün istifadə olunur.

VII. Digər materialların uçotu

7.1.Başqa növ çap məhsulları və materiallar uçot kataloqunda əks etdirilir. Bu kartoçkalar (qeydiyyat vərəqləri) “digər çap məhsulları” ayrıcı altında əlifba sırası ilə kitab və kitabçalardan sonra düzülür.

VIII. Çıxarılan çap məhsullarının uçotu

8.1.Fondndan ədəbiyyat müvafiq akt əsasında çıxarılır. Hər bir aktla yalnız bir səbəb üzrə (köhnəlib, oxucular tərəfindən qaytarılmayıb, cırılıb, başqa səbəblərdən) çıxarılaçaq ədəbiyyat daxil olur.

8.2.Ədəbiyyat çıxarılanda akt iki nüsxədə tərtib olunur. Çıxarılan ədəbiyyat üçün qəbul olunmuş formada akt tərtib olunur və akt əlavə olaraq tərtib edilən siyahıda hər bir nüsxənin qiyməti göstərilir. Çıxarılan ədəbiyyatın qiyməti aktda göstərilən ədəbiyyatın məbləğ miqdarında olmalıdır.

8.3.Cırıldığına, məzmunca köhnəldiyinə görə və oxucular tərəfindən itirilmiş çap məhsullarının çıxarılması üçün tərtib olunan aktları kitabxananın direktoru təsdiq edir. Aktın hər bir nüsxəsində təsdiq olunduğu haqda qeyd və kitabxananın möhürü olmalıdır.

8.4.Müvafiq yaşayış məntəqəsindən köçüb getmiş oxucular tərəfindən qaytarılmayan ədəbiyyatın çıxarılması haqqında tərtib olunan akta ünvan bürosunun bu şəxslərin həqiqətən bu rayondan (şəhərdən) getdiyini təsdiq edən sənəd əlavə olunur.

8.5.Oxucular tərəfindən itirilmiş ədəbiyyatın əvəzinə alınan çap məhsulları kitabxananın “Oxucular tərəfindən itirilmiş ədəbiyyatın əvəzinə alınan ədəbiyyatın uçotu dəftəri”ndə qeyd olunur. Bu qeydlərin əsasında daxil olan və çıxarılan ədəbiyyat haqqındakı akt və itirilmiş kitabların formulyarları kitabxananın komplektləşdirmə və kitabışləmə şöbəsinə göndərilir.

IX. Fondun yoxlanması

9.1.Kitabxananın fondu tabe olduğu yuxarı orqanın təyin etdiyi vaxtda, fond üzrə məsul şəxs dəyişdirildikdə və həmçinin təbii fəlakət zamanı yoxlanılır.

9.2.Fondun yoxlanması nəzarət talonları əsasında aparılır. Yoxlama qurtardıqdan sonra akt tərtib olunur. Yoxlamanın nəticələri kitabxana şurasında müzakirə olunur və kitabxananın tabe olduğu yuxarı orqan tərəfindən təsdiq edilir.

X. Kitabxanalardan istifadə qaydaları

10.1.Azərbaycan Respublikasında hər kəsin kitabxanalardan istifadə etmək hüququ vardır.

Kitabxanalardan istifadə qaydaları və göstərilən xidmətlər kitabxanaların müvafiq normativ hüquqi aktları ilə müəyyən edilir.

10.2.Oxucuların kitabxanaya yazılması pasport, yaxud şəxsiyyəti və yaşayış yerini təsdiq edən sənəd təqdim etdikdə həyata keçirilir.

10.3.Oxucuların kitabxanadan istifadə hüquqlarını məhdudlaşdırmaq qadağandır.

10.4.Oxucu yaşayış və iş yerini, soyadını dəyişdirdikdə, bu barədə kitabxanaya məlumat verməyə borcludur.

10.5.Oxucular kitabxanadan istifadə qaydalarına əməl etməli, kitab fonduna qayğı ilə yanaşmalı, çap məhsullarının itirilməsinə və yararsız hala salınmasına yol verməməlidirlər.

10.6.Kitabxanalar aşağıdakılara riayət etməlidirlər:

a) oxuculara lazım olan ədəbiyyatın seçilməsində şifahi məsləhət yolu ilə köməklik göstərir, onların kataloqlardan, tövsiyə siyahılarından və bibliografik materiallardan istifadə etmələri üçün imkan yaradır;

b) fonda daxil olan ədəbiyyat haqqında oxuculara müntəzəm olaraq məlumat verir (yeni kitabların sərgisi, yeni daxil olan ədəbiyyatın bülleteni və s.).

Qeyd:

a) kənd yerlərində yalnız müvəqqəti yaşayan şəxslər sənəd təqdim edirlər;

b) 15 yaşına çatmamış oxucular valideynlərin və yaxud tədris müəssisəsinin yazılı xahişi ilə kitabxanaya üzv yazılırlar;

c) 1-8 sinif şagirdləri uşaq kitabxanasından (böyüklər üçün kitabxananın uşaq şöbəsindən) istifadə edirlər. Yaşayış məntəqəsində uşaq kitabxanası (şöbəsi) olmadıqda, məktəblilər böyüklər üçün olan kitabxanalardan istifadə edirlər;

ç) 15 yaşına çatmış şəxslər böyüklər üçün olan kitabxanalardan istifadə etmək hüququna malikdirlər.

XI. Kitabxana fondlarının mühafizəsi

11.1. Kitabxana fondlarının mühafizəsi üçün aşağıdakılara riayət edilməlidir:

a) fond orqanlarında hava rejiminə düzgün əməl edilməsinə;

b) oxucuya verilən və qaytarılan ədəbiyyatın kitabxanaya daxil olmasının vaxtında uçotu və nəzarət;

c) elektrik, istilik, hava, su və digər qurğulara, yanğın təhlükəsinə nəzarət;

ç) ədəbiyyatın müxtəlif zərərvericilərdən mühafizəsinə.

11.2.Universal elmi kitabxanalarda fondun etibarlı mühafizəsini təşkil etmək məqsədi ilə əlyazmaları, nadir kitablar və xüsusi qiymətli nəşrlər üçün “nadir kitablar fondu”, ehtiyat ədəbiyyat üçün mübadilə fondu, az istifadə olunan ədəbiyyat üçün isə depozitar fond yaradılır.

11.3.Kitabxanalarda olan nadir və qiymətli nəşrlər xüsusi rejimdə mühafizə olunur və qanunvericilikdə müəyyən olunmuş qaydada Azərbaycan Respublikasının milli-mədəni sərvətlər reyestrinə daxil edilə bilər. Həmin ədəbiyyatın mühafizəsi lazımı qaydada təmin edilmədikdə, müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən digər kitabxanaya verilə bilər.

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
NAZİRLƏR KABİNETİ**

QƏRAR № 30

Bakı şəhəri, 6 mart 2000-ci il

**Azərbaycan Milli Kitabxanasının və Azərbaycan
Respublikası Elmi-Sahəvi Kitabxanasının nümunəvi
Əsasnamələrinin təsdiq edilməsi haqqında**

“Kitabxana işi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1999-cu il 12 mart tarixli, 115 nömrəli Fərmanının 2-ci bəndinin icrasını təmin etmək məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

1.“Azərbaycan Milli Kitabxanasının Əsasnaməsi” və “Azərbaycan Respublikası Elmi-Sahəvi Kitabxanasının nümunəvi Əsasnaməsi” təsdiq edilsin (əlavə olunur).

2.Bu qərar imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

**Azərbaycan Respublikasının
Baş Naziri A.Rasizadə**

*Azərbaycan Respublikası Nazirlər
Kabinetinin 2000-ci il 6 mart tarixli, 30
nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmişdir.*

**Azərbaycan Milli Kitabxanasının
ƏSASNAMƏSİ**

1. Ümumi müddəalar

1.1.Azərbaycan Respublikasının Milli Kitabxanası (bundan sonra – Kitabxana) Azərbaycanda kitabxana işi sahəsində dövlət siyasətini həyata keçirən, milli nəşrləri, xarici ölkələrdə Azərbaycan haqqında nəşr olunmuş çap məhsullarını və Azərbaycan müəlliflərinin əsərlərini, dünya əhəmiyyətli nəşrləri, o cümlədən xarici dillərdə çap olunmuş məlumat daşıyıcılarını toplayıb mühafizə edən milli xəzinə və dövlət kitabsaxlayıcısıdır.

1.2.Kitabxana öz fəaliyyətində Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasını, “Mədəniyyət haqqında” və “Kitabxana işi haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarını, digər qanunvericilik aktlarını, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərman və sərəncamlarını, Nazirlər Kabinetinin qərar və sərəncamlarını, Mədəniyyət Nazirliyinin əmrlərini, habelə bu Əsasnaməni rəhbər tutur.

2. Kitabxananın statusu

2.1.Milli kitabxana statusu “Mədəniyyət haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 32-ci maddəsinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən verilir.

2.2.Kitabxana respublikada tipindən və növündən asılı olmayaraq bütün kitabxanalar üçün metodik mərkəzdir.

2.3.Kitabxana ümumi istifadə üçündür. Kitabxana onun daxili qaydalarından düzgün istifadə etmək şərti ilə həm Azərbaycan, həm də xarici ölkə vətəndaşları, habelə idarə, müəssisə və təşkilatlara xidmət edir.

2.4.Kitabxanadan istifadə pulsuzdur. Pullu xidmət ayrı-ayrı (surətçixarma, bərpaetmə) xidmət növlərinə tətbiq olunur.

2.5.Kitabxana hüquqi şəxsdir, onun blankı, ştamprı və üstündə adı qeyd olunan möhürü vardır.

3. Kitabxananın vəzifələri

3.1. Kitabxananın əsas vəzifələri aşağıdakılardır:

kitabxana fondunu milli dildə, dünya əhəmiyyətli nəşrlərlə və digər məlumat daşıyıcıları ilə maksimum komplektləşdirmək, fondun qorunmasını müəyyən olunmuş qaydalara əsasən həyata keçirmək və istifadəsinə nəzarət etmək, sanitariya-gigiyena tədbirlərini, bərpa və cildləmə işlərini həyata keçirmək;

fondun elmi cəhətdən işlənməsini, kataloq və kartoteka sisteminə əks olunmasını təmin etmək;

kitabxana işinin avtomatlaşdırılması və kitabxana fondlarının tədricən müasir informasiya daşıyıcılarına köçürülməsi, elektron mübadilə sistemlərindən (internet) istifadə və milli fondların həmin sistemlərdə əks olunmasını təmin etmək;

Azərbaycanşünaslığa və elmin ayrı-ayrı sahələrinə dair elmi-köməkçi və tövsiyə bibliografik göstəricilərini hazırlamaq, diyarşünaslığa aid nəşr olunmuş ədəbiyyatın dövlət uçot-qeyd göstəricilərinin hazırlanmasında iştirak etmək;

milli çap məhsulunun retrospektiv göstəricilərini və toplu kataloqunu hazırlamaq;

kitabxanaşünaslığın - bibliografiyaşünaslığın aktual problemlərinə dair başqa kitabxana və müəssisələrlə birlikdə, həm də müstəqil olaraq tədqiqat işləri aparmaq, ölkədə kitabxana işinin inkişafının əsas istiqamətlərinə dair proqnoz və layihələri, standartları, normativ sənədləri işləyib hazırlamaq;

çap əsərlərindən və digər informasiya daşıyıcılarından səmərəli istifadə etmək məqsədi ilə kompleks kitabxana, bibliografiya və informasiya xidməti göstərmək;

elmi və kitabxanalararası abonement vasitəsilə orijinal sənədlərlə, yazılı arayışlarla oxuculara differensial xidmət göstərmək;

idarələrin, müəssisələrin, təşkilatların, habelə elmi işçilərin, xalq təsərrüfatı mütəxəssislərinin, mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin respublikanın sosial-iqtisadi və mədəni inkişafının aktual problemlərinə dair sorğularını dolğun şəkildə təmin etmək; oxuculara və abonentlərə məlumat və məlumat bibliografiya xidməti göstərmək;

respublika kitabxana fondlarının depozitar mühafizəsini təşkil etmək;

respublikada mübadilə fondunun fəaliyyətini genişləndirmək, dublet və qeyri-profilli ədəbiyyatın saxlanmasını təmin etmək;

kitabxanaşünaslıq, bibliografiyaşünaslıq və kitabşünaslıq sahəsində elmi-tədqiqatların nəticələrini, öz işinə və respublikanın başqa kitabxanalarının işinə tətbiq etmək, kitabxanaların qabaqcıl iş təcrübəsini öyrənmək və yaymaq;

kitabxana işinə dair respublika və beynəlxalq elmi konfranslar, seminarlar, təşkil etmək, xarici ölkə kitabxanalarının təşkil etdiyi seminar və konfranslarda iştirak etmək;

kitabxanaşünaslığa dair ədəbiyyat və bibliografik göstəricilər tərtib və nəşr etmək.

3.2.Kitabxana vaxtaşırı öz haqqında oxucular (ictimaiyyət) qarşısında hesabat verir.

4. Milli Kitabxana dövlətin milli irsidir

4.1. Milli Kitabxananın fondu və əmlakı milli sərvət hesab olunur və xüsusi əhəmiyyətli obyekt kimi dövlət tərəfindən qorunur.

Hökumətin təklifi ilə Milli Kitabxana və onun fondları YUNESKO-nun ümumdünya mədəni irsi siyahısına daxil edilə bilər.

4.2.Kitabxana fondunda olan qiymətli nəşrlərin üzə çıxarılması, uçotu, mühafizəsi ilə məşğul olur. Kitabxananın fondunda olan qiymətli nəşrlərin dəyəri, mühafizə dərəcəsi və respublikadan çıxarılması imkanı Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən ekspertiza yolu ilə müəyyən edilir.

4.3.Kitabxananın fondunda olan milli mədəniyyət sərvətləri Azərbaycan Respublikasının milli mədəniyyət əmlakının dövlət siyahısında və mədəniyyət sərvətlərinin mühafizə siyahısında qeydə alınır.

5. Milli Kitabxana və dövlət siyasəti. Kitabxananın hüquqları

5.1.“Kitabxana işi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 7-ci maddəsinə müvafiq olaraq Milli Kitabxanani ləğv etmək, onun mülkiyyət formasını dəyişmək qadağandır.

5.2.Kitabxana öz fondunu kitabxana kollektoru, kitab ticarəti müəssisələri, nəşriyyat orqanları ilə aparılan müvafiq əməliyyatlar, abunə və bağışlama yolu ilə komplektləşdirir.

5.3.Kitabxana istifadəyə yararsız hala düşən ədəbiyyatı müəyyən olunmuş qaydada fonddan çıxarır.

5.4.Fiziki və hüquqi şəxslər tərəfindən kitabxanaya dəymiş ziyanın ödənilməsini kitabxana qanunvericilikdə müəyyən edilmiş qaydada tələb edir.

5.5.Kitabxanaya əvəzsiz və müddətsiz istifadə üçün qanunvericilikdə müəyyən olunmuş qaydada torpaq sahəsi verilə bilər.

5.6.“Kitabxana işi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 15-ci maddəsinə müvafiq olaraq kitabxana dövlət və qeyri-dövlət nəşriyyatları, nəşriyyat fəaliyyəti ilə məşğul olan poliqrafiya müəssisələri və digər hüquqi şəxslər tərəfindən buraxılan çap məhsullarından 4 (dörd) pulsuz məcburi nüsxə, Azərbaycan Respublikasında nəşr olunan bütün qəzet və jurnallardan 2 (iki) pulsuz məcburi nüsxə ilə təmin olunur.

5.7.“Kitabxana işi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 7-ci maddəsinə müvafiq olaraq kitabxananın işçilərinin əmək haqlarına müvafiq əlavələr müəyyən edilir.

5.8.Kitabxana dövlət və qeyri-dövlət nəşriyyatları tərəfindən buraxılan çap məhsullarını birinci növbədə almaq hüququna malikdir.

6. Kitabxananın maliyyələşdirilməsi

6.1.Kitabxana dövlət büdcəsi hesabına maliyyələşdirilir. Bununla yanaşı, kitabxananın təsərrüfat fəaliyyətində və digər pullu xidmətlərindən daxil olan vəsaitlər hesabına budcədənəkar vəsaitlər fondu da formalaşdırılır. Kitabxanaya sponsorlardan, ayrı-ayrı hüquqi və fiziki şəxslərdən vəsait daxil ola bilər.

6.2.Kitabxana hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən verilmiş yardım üçün nəzərdə tutulmuş valyuta hesabına malik ola bilər.

6.3.Milli Kitabxana üçün ayrılmış vəsait kitabxananın sərəncamında qalır, onun nizamnamə fəaliyyətini həyata keçirmək üçün istifadə edilir və həmin vəsaitin silinməsinə heç bir halda icazə verilmir.

7. İdarəetmə

7.1.Kitabxana Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyinin tabeliyində fəaliyyət göstərir, kitabxanaya nazirin əmri ilə təyin olunan direktor rəhbərlik edir.

7.2.Direktorun hüquq və vəzifələrinə aşağıdakılar daxildir: qarşıya qoyulmuş vəzifələrin yerinə yetirilməsi, kitabxana əməkdaşlarının ixtisaslarının təkmilləşdirilməsi üçün məsuliyyət daşıyır;

nizam-intizam qaydalarına və qanunlara riayət olunmasına, dövlət mülkiyyətinin qorunmasına şərait yaradır, kollektivin sosial inkişafında və istehsalat vəzifələrinin yerinə yetirilməsində kitabxananın ehtiyatlarından səmərəli istifadə edir;

kitabxananın adından hərəkət edir, mövcud qanunvericilik əsasında kitabxananın maliyyə və digər vəsaitlərdən istifadə olunması üçün sərəncam verir;

kitabxananın adından bank və kredit müəssisələrində maliyyə əməliyyatları aparır, müvafiq xəzinə qurumlarında budcə və digər hesabları açmaq və bağlamaq işini həyata keçirir, müqavilələr bağlayır, etibarnamələr verir;

əmək qanunvericiliyinə və mövcud qaydalara əsasən işçiləri işə qəbul və işdən azad edir;

əmək kollektivinin qərarı və mövcud qanunvericilik əsasında işçiləri mükafatlandırır və intizam məsuliyyətinə cəlb edir;

direktor müavinlərinin vəzifə bölgüsünü aparır;

kitabxananın fəaliyyəti haqqında kollektiv və oxucular qarşısında hesabat verir.

7.3.Kitabxananın struktur bölmələri öz işlərini kitabxana direktorunun təsdiq etdiyi əsasnaməyə uyğun qururlar.

7.4.Kitabxananın strukturu Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən təsdiq edilir.

*Azərbaycan Respublikası Nazirlər
Kabinetinin 2000-ci il 6 mart tarixli,
30 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmişdir.*

Azərbaycan Respublikası Elmi-Sahəvi Kitabxanasının nümunəvi ƏSASNAMƏSİ

1. Ümumi müddəalar

1.1.Respublika Elmi-Sahəvi Kitabxanası (bundan sonra - Kitabxana) respublikada elm, texnika, təhsil, mədəniyyət, tibb və səhiyyə, kənd təsərrüfatı sahələrində müvafiq icra hakimiyyəti strukturlarının kitabxana şəbəkəsinə məlumat-biblioqrafiya və kitabxana xidmətini həyata keçirən elmi-metodik əlaqələndirmə mərkəzidir, vahid elmi-məlumat sisteminə daxildir.

Kitabxana elm sahəsinə və oxucu qruplarına görə ixtisaslaşdırılan, milli xarici ədəbiyyat fondlarına malik olan baş kitabxana biblioqrafiya və informasiya müəssisəsidir, öz profili üzrə kitabxanalararası abonement və metodik mərkəz funksiyasını yerinə yetirir.

1.2.Kitabxana öz fəaliyyətində Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasını, “Mədəniyyət haqqında”, “Kitabxana işi haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarını və həmin qanunlardan irəli gələn qanunvericilik aktlarını, müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının qərar, əmr, sərəncam və göstərişlərini və bu Əsasnaməni rəhbər tutur.

1.3.Kitabxana müvafiq icra hakimiyyəti orqanının tabeliyindədir.

2. Vəzifələri

2.1.Kitabxana:

xidmət etdiyi sahəyə uyğun Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanlarını, müvafiq icra hakimiyyəti orqanının qərar,

əmr, sərəncam və göstərişlərini təbliğ edir, mütəxəssislərə hərtərəfli məlumat-bibliografiya və kitabxana xidməti göstərir;

mütəxəssislərə məlumat xidmətinin təşkilində elmi idarə və müəssisələrlə qarşılıqlı əlaqə saxlayır, oxuculara məlumat-bibliografiya xidməti işinin təşkilində kompyuter texnikasını tətbiq edir;

kitabxanaşünaslıq və bibliografiyaşünaslığa dair respublikada aparılan elmi-tədqiqat və elmi-metodik işlərdə, beynəlxalq miqyasda sahə və sahələrarası tədqiqatlarda iştirak edir;

daxil olduğu sistemin kitabxanalarının fəaliyyətini istiqamətləndirmək məqsədi ilə məlumat banklarının hazırlanması işində iştirak edir;

“İnternet” sistemi vasitəsilə respublika və xarici ölkələrin kitabxanaları arasında məlumat-bibliografiya və kitabxana işini əlaqələndirir;

kitabxana fondunda olan qiymətli nəşrlərin üzə çıxarılması, uçotu və mühafizəsi ilə məşğul olur.

3. Hüquqları

3.1.Kitabxana:

müvafiq icra hakimiyyəti sisteminin kitabxanaları üzrə elmi-metodik mərkəz statusuna malikdir;

müvafiq icra hakimiyyəti sistemindəki kitabxanaların fəaliyyətini öyrənir, metodik köməklik göstərir, təklif və tövsiyələr verir, müəyyən edilmiş qaydada onların işi haqqında illik hesabat və başqa məlumatlar alır;

kitabxanaların fəaliyyətini gücləndirmək məqsədi ilə onların strukturlarında dəyişikliklər haqqında təkliflər verir;

kitabxana şəbəkəsinin işçilərinin attestasiyadan keçirilməsi işində iştirak edir, onların maddi və mənəvi cəhətdən həvəsləndirmə, mükafat və fərqlənmə nişanlarına təqdim olunması üçün təkliflər verir;

bazası əsasında ixtisasartırma və yenidən hazırlama kursları təşkil edir;

başqa sistem kitabxanaları, idarələri və təşkilatları ilə müəyyən edilmiş qaydada yazışmalar aparır;

müvafiq icra hakimiyyətinin tapşırığı ilə beynəlxalq miqyaslı tədbirlərdə kitabxana məlumat-bibliografiya məsələləri üzrə şəbəkəni təmsil edir;

kitabxana istifadəyə yaramayan hala düşmüş kitabları müəyyən olunmuş qaydada fondan çıxarır;

fiziki və hüquqi şəxslər tərəfindən kitabxanaya dəymiş ziyanın ödənilməsinə kitabxana qanunvericilikdə müəyyən edilmiş qaydada tələb edir;

“Kitabxana işi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 15-ci maddəsinə uyğun olaraq respublikada dövlət və qeyri-dövlət nəşriyyatları, nəşriyyat fəaliyyəti ilə məşğul olan poliqrafiya müəssisələri və digər hüquqi şəxslər tərəfindən buraxılan çap məhsullarından və həmçinin Azərbaycan Respublikasında nəşr olunan bütün qəzet və jurnallardan profili üzrə 2 pulsuz məcburi nüsxələrini alır.

4. İşin təşkili

4.1. Kitabxana:

fondun tərkibinin təkmilləşdirilməsini təmin edir;

fondu respublika və xarici dövlətlərdə çıxan profilinə uyğun ədəbiyyatla komplektləşdirir;

beynəlxalq kitab mübadiləsini həyata keçirir;

komplektləşdirmə işinə kömək məqsədi ilə sorğu aparatı təşkil edir (komplektləşdirmənin mövzu planı, cari komplektləşdirmənin kartotekası);

çap nəşrlərinin ümumi və fərdi uçotunu aparır;

ədəbiyyatı elmi və texniki cəhətdən işləyir;

fondu kataloqlaşdırır;

kitab fondunun tərkibinin optimallaşması üzrə iş aparır, ədəbiyyatı seçir, mövcud qanunvericiliyə uyğun olaraq məzmunca köhnəlmiş və istifadəyə yararsız ədəbiyyatı silir, mübadilə fondu üçün ədəbiyyatı ayırır və az istifadə olunan kitabları depozitar mühafizəyə verir;

müvafiq icra hakimiyyəti müəssisələrinə kitabxana xidmətini həyata keçirir, onların elmi və tədris fəaliyyətinin və ixtisas biliklərinin artırılmasına kömək edir;

oxuculara oxu zallarında, abonemətdə, səyyar məntəqələrinə qiyabi və kitabxanalararası abonemənt (KAA) vasitəsilə xidmət edir;

oxucularla fərdi iş aparır və ədəbiyyat seçməkdə onlara yardım edir;

ədəbiyyatın təbliğində müasir forma və metodlardan istifadə edir;

respublikada görkəmli elm xadimlərinin əlyazmalarının, nadir nəşr nümunələrinin fondunu yaradır;

müvafiq icra hakimiyyətinin əməkdaşlarına, kitabxananın oxucularına informasiya-biblioqrafiya xidmətini təşkil edir;

cari biblioqrafiya kartotekası, biblioqrafik mövzu kartotekaları yaradır;

məlumat-biblioqrafiya işi aparır, oxucuların sorğusuna əsasən şifahi və yazılı arayışlar verir;

oxucular arasında kitabxana, məlumat-biblioqrafiya biliklərini təbliğ edir;

fonda daxil olan ədəbiyyatı əhatə edən biblioqrafik vəsaitləri, tövsiyə biblioqrafik göstəriciləri, cari retrospektiv və mövzu göstəriciləri hazırlayır və təbliğ edir;

elmi-metodik mərkəz kimi rəhbərlik etdiyi kitabxana şəbəkəsinin nəşriyyat fəaliyyətini əlaqələndirir və ümumi planını tərtib edir;

metodik rəhbərliyi həyata keçirmək üçün aşağıdakı funksiyaları yerinə yetirir:

müvafiq icra hakimiyyətinin kitabxana şəbəkəsinin strukturunu dəyişdirmək və təkmilləşdirmək üçün təkliflər verir;

şəbəkənin kitabxanalarının işi haqqında plan və hesabatları toplayır, təhlil edir və onların fəaliyyətinin xülasəsini hazırlayır;

sistem daxilində qabaqcıl kitabxana təcrübəsini öyrənir, ümumiləşdirir və tətbiq edir.

5. İdarəetmə

5.1.Kitabxananın bütün işlərinə direktor başçılıq edir. Direktor aşağıdakı səlahiyyətləri həyata keçirir:

kitabxananı təsisçi, dövlət orqanları, ictimai təşkilatlar, idarə və müəssisələrdə təmsil edir, mövcud qanunvericiliyə müvafiq olaraq kitabxananın mülkiyyəti və vəsaitlərinə dair sərəncam verir, müqavilə bağlayır, etibarnamə verir;

kitabxana üzrə əmrlər verir, əmək qanunvericiliyinə müvafiq qaydada işçiləri işə qəbul edir və işdən azad edir, kitabxana işçilərinə həvəsləndirmə və intizam məsuliyyəti tətbiq edir;

plan və hesabatları, kitabxana şurasının planını təsdiq edir, vaxtaşırı kitabxananın iş planını və illik hesabatını müvafiq icra hakimiyyətinə təqdim edir;

şöbə və bölmə müdirələrini işə qəbul və işdən azad edir.

5.2.Direktor və onun müavinləri müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən təyin və azad olunurlar.

6. Elmi-metodik şura

6.1.Şəbəkənin kitabxanalarının işinin elmi-metodik məsələlərini nəzərdən keçirmək üçün məşvərətçi orqan hüququnda elmi-metodik şura yaradılır və Əsasnaməyə uyğun olaraq fəaliyyət göstərir. Şuranın tərkibinə direktor (sədr), müavinləri, şöbə müdirləri, kitabxananın xidmət etdiyi sahənin alim və mütəxəssisləri, kitabxana şəbəkəsinin nümayəndələri daxil olurlar.

Şuranın tərkibini direktorun təqdimatı ilə müvafiq icra hakimiyyəti təsdiq edir.

6.2.Şuranın tərkibində daimi fəaliyyət göstərən bölmələr yaradılır.

7. Strukturu və maliyyələşdirilməsi

7.1.Kitabxananın strukturu və ştat cədvəli Təhsil Nazirliyi tərəfindən təsdiq edilir.

7.2.Kitabxana müvafiq icra hakimiyyətinin büdcəsi hesabına maliyyələşdirilir.

Kitabxananın fondunu yeni nəşrlərlə komplektləşdirmək, beynəlxalq və respublikadaxili kitab mübadiləsini həyata keçirmək məqsədi ilə mübadilə fondu üçün kitab alınmasına büdcədə əlavə vəsait nəzərdə tutulur.

Kitab fondlarının komplektləşdirilməsinə yönəldilən vəsait ayrıca maddədə göstərilir və bu vəsait müntəzəm olaraq artırılır. Ayrılmış vəsait kitabxananın fəaliyyətini həyata keçirmək üçün istifadə edilir.

7.3.Kitabxana hüquqi şəxsdir, onun möhürü, künc ştamplı vardır və müvafiq bank hesablarına malikdir.

7.4.Qəbul edilmiş normativlərə uyğun olaraq müvafiq icra hakimiyyəti orqanı kitabxananı bina, surətköçürmə və çoxaltma texnikası, kompüter, nəşriyyat və cildləmə avadanlıqları ilə təmin edir.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2011-ci il 11 oktyabr tarixli 162 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmişdir

“Azərbaycan Respublikasının şəhər (rayon) mərkəzləşdirilmiş kitabxana sistemlərinin, müstəqil kitabxanaların, şəhər, qəsəbə və kənd kitabxana filiallarının, habelə şəhər, qəsəbə kütləvi, uşaq və gənclər kitabxanalarının nümunəvi strukturu və ştat vahidləri”nin təsdiq edilməsi haqqında

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
NAZİRLƏR KABİNETİ**

**QƏRAR
№ 162**

Bakı şəhəri, 11 oktyabr 2011-ci il

“Azərbaycan Respublikasının şəhər (rayon) mərkəzləşdirilmiş kitabxana sistemlərinin, müstəqil kitabxanaların, şəhər, qəsəbə və kənd kitabxana filiallarının, habelə şəhər, qəsəbə kütləvi, uşaq və gənclər kitabxanalarının nümunəvi strukturu və ştat vahidləri”nin təsdiq edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi və Azərbaycan Respublikasının İqtisadi İnkişaf Nazirliyi ilə razılaşdırılmış təklifini nəzərə alaraq Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **QƏRAR ALIR:**

1. “Azərbaycan Respublikasının şəhər (rayon) mərkəzləşdirilmiş kitabxana sistemlərinin, müstəqil kitabxanaların, şəhər,

qəsəbə və kənd kitabxana filiallarının, habelə şəhər, qəsəbə kütləvi, uşaq və gənclər kitabxanalarının nümunəvi strukturu və ştat vahidləri” təsdiq edilsin (əlavə olunur).

2. Kitabxana müəssisələrində yaradılacaq yeni şöbə və ştatlar kitabxana-informasiya sahəsində aparılan islahatlar və struktur təkmilləşdirilməsi nəticəsində sərbəstləşən ştat vahidləri hesabına həyata keçirilsin.

3. Bu qərar imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

**Azərbaycan Respublikasının
Baş Naziri Artur Rasi-zadə**

**Azərbaycan Respublikasının şəhər (rayon)
mərkəzləşdirilmiş kitabxana sistemlərinin, müstəqil
kitabxanaların, şəhər, qəsəbə və kənd kitabxana
filiallarının, habelə şəhər, qəsəbə kütləvi, uşaq və
gənclər kitabxanalarının nümunəvi strukturu
və ştat vahidləri**

Vəzi- fələ- rin adı	İldə oxucuların sayı 15-20 min nəfərədək (o cümlədən virtual istifadəçilər), kitab verilişi (elektron xidmət) 200 min nüsxəyədək	İldə oxucuların sayı 20-30 min nəfərədək (o cümlədən virtual istifadəçilər), kitab verilişi (elektron xidmət) 200-400 min nüsxəyədək	İldə oxucuların sayı 30-45 min nəfərədək (o cümlədən virtual istifadəçilər), kitab verilişi (elektron xidmət) 400-550 min nüsxəyədək	İldə oxucuların sayı 45 min nəfərdən çox (o cümlədən virtual istifadəçilər), kitab verilişi (elektron xidmət) 550 min nüsxədən çox	QEYD Oxucularının sayı 60 min nəfərdən, illik kitab verilişinin miqdarı 1 milyon nüsxədən artıq olan MKS-lərin ştatları fərdi qaydada Maliyyə Nazirliyi ilə razılaşdırılaraq Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi tərəfindən təsdiq olunur
------------------------------	--	--	--	--	---

1	2	3	4	5	
MKS-nin direktoru	1	1	1	1	MKS-nin direktoru eyni zamanda şəhər (rayon) mərkəzi kitabxanasının direktoru vəzifəsini yerinə yetirir
Direktor müavini	-	1	1	1	
Tərtibatçı rəssam	1	1	1	1	
Təsərrüfat müdiri	1	1	1	1	
Fəhlə	1	1	1	1	
Xadimə	1	1	1	1	təmizlənən hər 150 kv.m sahə üçün 1 ştat vahidi verilir
Cəmi	5	6	6	6	

Şəhər (rayon) MKS-nin mərkəzi kitabxanasının oxuculara xidmət şöbəsi

1	2	3	4	5	Qeyd
Şöbə müdiri	1	1	1	1	Xidmət şöbəsində il ərzində oxucuların sayı (o cümlədən, virtual istifadəçilər) 3 min nəfərdən və kitab verilişinin miqdarı 40 min nüsxədən (o cümlədən, virtual xidmət) artıq olduqda, nümunəvi ştatlarda nəzərdə tutulandan əlavə baş kitabxanaçı (bibliograf), multimedia mütəxəssisi, informasiya texnologiyaları üzrə mütəxəssis ştatları ayrılı bilər. Bu zaman hər əlavə 500 nəfər oxucu və 10 min nüsxə kitab verilişi üçün 1 ştat vahidi verilir
Baş kitabxanaçı	-	1	1	1	
Abonement bölməsinin müdiri	1	1	1	1	
Böyük kitabxanaçı	1	1	1	1	
Oxu zalının müdiri	1	1	1	1	
Multimedia mütəxəssisi	1	1	1	1	
Kitabxanaçı-informasiya texnologiyaları	1	1	1	1	

üzrə mütəxəssis				
Cəmi	6	7	7	7

Komplektləşdirmə və kitabışləmə şöbəsi

1	2	3	4	5
Şöbə müdiri	1	1	1	1
Baş kitabxanaçı	-	1	1	1
Böyük kitabxanaçı	1	1	1	1
Bibliograf	1	1	1	1
Cəmi	3	4	4	4

Metodika və bibliografiya şöbəsi

1	2	3	4	5	Qeyd
Şöbə müdiri	1	1	1	1	Metodika və bibliografiya şöbələrində nümunəvi ştatlarda nəzərdə tutulandan əlavə böyük metodist, kitab-xanaçı (informasiya texnologiyaları üzrə mütəxəssis) ştatları da ayrılı bilər. Bu zaman şöbə işçilərinin ümumi sayı hər bir işçiyə MKS-nin metodik kömək göstərən 25 kitabxana filialı hesabı ilə müəyyən olunur
Baş bibliograf	-	1	1	1	
Böyük metodist	1	1	1	1	
Cəmi	2	3	3	3	

Kitabxana-bibliografiya proseslərinin avtomatlaşdırılması şöbəsi

1	2	3	4	5	Qeyd
Şöbə müdiri	1	1	1	1	I-II-III qruplara aid edilən MKS-lərdə mərkəzi kitabxanaların, mərkəzi uşaq kitabxanalarının bütün şöbələrinə baş kitabxanaçı (sistem inzibatçısı) ştatları ayrılmalı və bu zaman onların ümumi sayı MKS-
İnformasiya texnologiyaları üzrə mütəxəssis	1	1	2	2	
Sistem	1	1	1	1	

inzibatçısı					nin kitabxana işçilərinin ümumi sayının 10 faizin-dən çox olmamalıdır
Cəmi	3	3	4	4	

İnformasiya-resurs şöbəsi

1	2	3	4	5	Qeyd
Şöbə müdiri	1	1	1	1	İnformasiya resurs mərkəzləri I-II-III və IV qruplara aid edilən MKS-lərdə İNTERNET şəbəkəsinə qoşulmuş 3-dən artıq kompyuter dəsti, 1 komplekt printer, skaner, sürət-çıxarma, proyektor, noutbuk aparatı, onlayn konfransların təşkili üçün videokamera olduqda yarıdır. 3-dən az kompyuter dəsti və müvafiq avadanlıq olduqda isə mərkəz yaradılmır və müstəqil kitabxanaya və ya mərkəzi kitabxanaya 1 ştat vahidi operator ştatı verilir.
Programçı	1	1	1	1	
Operator	1	1	1	1	
Cəmi	3	3	3	3	

Şəhər (rayon) mərkəzi kitabxanasının uşaq şöbəsi

1	2	3	4	5	Qeyd
Müdir-direktorun uşaqlara xidmət üzrə müavini	1	1	1	1	İl ərzində oxucuların sayı (o cümlədən, virtual istifadəçilər) 2 min nəfərdən və illik kitab verilişinin miqdarı (o cümlədən, virtual xidmət) 20 min nüsxədən artıq olduqda, nümunəvi ştat-larda nəzərdə tutulandan əlavə baş kitabxanaçı (bibliograf), multimedia mütəxəssisi, informasiya texnologiyaları üzrə ayrılı bilər. Bu zaman hər əlavə 400 nəfər oxucu və 8 min nüsxə kitab verilişi üçün 1 ştat vahidi ayrılır
Filial müdiri	-	-	-	-	
Baş kitabxanaçı	-	1	1	1	
Oxu zalının müdiri	1	1	1	1	
Multimedia resursları üzrə mütəxəssis	1	1	1	1	
Böyük bibliograf	1	1	1	1	
Cəmi	4	5	5	5	

Şəhər, qəsəbə kitabxana filialları

Vəzifələrin adı	İldə oxucuların sayı 800 nəfərdək (o cümlədən, virtual istifadəçilər), kitab verilişi (elektron xidmət) 15 min nüsxəyədək	İldə oxucuların sayı 800 nəfərdən (o cümlədən, virtual istifadəçilər), kitab verilişi (elektron xidmət) 15 min nüsxədən yuxarı olduqda
Filial müdiri	1	1
Böyük kitabxanaçı	-	
Multimedia resursları üzrə mütəxəssis	1	1
Cəmi	2	3

Kənd kitabxana filialları

Vəzifələrin adı	İldə oxucuların sayı (o cümlədən, virtual istifadəçilər), 300 nəfərdək olduqda	İldə xucuların sayı (o cümlədən, virtual istifadəçilər), 300 nəfərdən yuxarı olduqda	QEYD
Filial müdiri	1	1	Kənd kitabxana filialında multi-media nəşrləri varsa və 2-3 kənd kitabxana filialı birləşərkən, sərbəstləşən ştatlar hesabına multimedia resursları üzrə mütəxəssis ştatı verilə bilər
Kitabxanaçı	1	1	
Multimedia resursları üzrə mütəxəssis	-	1	
Cəmi	2	3	

Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin Əmrləri

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm nazirinin Əmri

18.06.2008-ci il

Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi sistemindəki şəhər (rayon) Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sistemi haqqında **Ə S A S N A M Ə**

1. Ümumi müddəalar

1.1. Eyni sistemə aid olan kitabxanaları vahid strukturda özündə könüllü birləşdirən şəhər (rayon) Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sistemi (bundan sonra - MKS) dövlət mədəniyyət sisteminə və dövlətin mülkiyyətinə daxil olan mədəniyyət təsisatıdır.

1.2. MKS öz fəaliyyətində Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasını, "Mədəniyyət haqqında" və "Kitabxana işi haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarını, digər qanunvericilik aktları, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərman və sərəncamlarını, Nazirlər Kabinetinin qərar və sərəncamlarını, Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi haqqında Əsasnaməni, Nazirliyin əmr, sərəncam və Kollegiya qərarlarını, şəhər (rayon) İcra Hakimiyyətinin əmr və sərəncamlarını, habelə bu Əsasnaməni rəhbər tutur.

1.3. MKS Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin tabeliyindədir və müstəqil balansda olan büdcə təşkilatıdır. O, qanunvericiliyə uyğun olaraq sərəncamında olan dövlət əmlakına, yerli xəzinədarlıq orqanlarında hesablarına, üzərində Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin,

şəhər (rayon) Mədəniyyət və Turizm İdarəsinin (Şöbəsinin) və öz adı həkk olunmuş möhürə, müxtəlif ştamlara və blanka malikdir.

1.4. MKS hüquqi şəxsdir. O, öz öhdəliklərinə görə sərəncamında olan pul vəsaitlərinə cavabdehdir. MKS öz adından əmlak və qeyri-əmlak hüquqları əldə etmək və həyata keçirmək, öhdəliklər daşımaq, məhkəmədə iddiaçı və cavabdeh olmaq hüququna malikdir.

1.5. MKS-in tərkibinə aşağıdakı struktur bölmələr daxildir:

- şəhər (rayon) Mərkəzi kitabxanası;
- şəhər (rayon) Uşaq kitabxanası;
- şəhər kitabxana filialları;
- qəsəbə kitabxana filialları;
- kənd kitabxana filialları.

1.6. MKS təşkilati-hüquqi və mülkiyyət formalarından asılı olmayaraq hüquqi şəxslərin, habelə təhsil səviyyəsi, ixtisas, dinə münasibətdə məhdudiyətlər qoyulmadan vətəndaşların, habelə bütün əhalinin onun fondundan və xidmətlərindən istifadə etmələrinə imkan verir.

1.7. MKS-in fondlarından istifadə qaydası, istifadəçilərlə münasibətlərin hüquqi forması «Kitabxana işi haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununa, bu Əsasnaməyə, MKS-in Nizamnaməsinə və MKS-in direktoru tərəfindən «Kitabxanadan istifadə qaydaları»na müvafiq olaraq müəyyən edilir.

1.8. Şəhər (rayon) MKS-i haqqında Əsasnamə Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi tərəfindən təsdiq edilir.

2. MKS-in fəaliyyətinin predmeti, məzmunu və məqsədi

2.1. MKS-in fəaliyyətinin predmeti informasiya, elm, mədəni-maarif və təhsil işidir. Bu işə ilk növbədə fondların formalaşdırılması, elmi cəhətdən işlənməsi və mühafizəsi, kitabxanalardan istifadə edənlərə kitabxana, informasiya və sorğu-biblioqrafiya xidmətlərinin göstərilməsi, kitabxanalararası və beynəlxalq abonementin təşkili, kitabxanaların elmi və metodik təminatı daxildir.

2.2. MKS özünün əsas fəaliyyətinə və onun məqsədlərinə müvafiq olaraq:

-fondların komplektləşdirilməsini, sistemləşdirilməsini, elmi və texniki cəhətdən işlənməsini, qorunub saxlanmasını, fondlardan sorğu tam istifadə edilməsini həyata keçirir;

-kitabxanadan istifadə edənlərə kitabxana, informasiya, biblioqrafiya xidmətləri sistemini təşkil edir;

-fonduna daxil olan kitablardan, digər mətbuat nümunələrindən, səs yazılarından, habelə müxtəlif informasiya daşıyıcılarından əhalinin kütləvi istifadəsini təşkil edir;

-informasiya və sorğu-biblioqrafiya işləri aparır, ənənəvi, habelə elektron kataloq və kartotekaları, habelə informasiyanın əks etdirilməsi, axtarışı və istifadəsi üçün elektron vasitələri əhatə edən informasiya-axtarış sistemini yaradır və onu daim təkmilləşdirir;

-biblioqrafik göstəriciləri və informasiya nəşrlərini həm müstəqil şəkildə, həm də başqa müəssisələrlə birlikdə hazırlayır və nəşr edir;

-öz səlahiyyətləri həddində əhaliyə və kitabxanalara metodik məsləhətlər verir və s. köməklik göstərir;

-ölkədaxili və xarici ölkələrdəki kitabxanalarla əlaqələr yaradır.

2.3. MKS-in əsas məqsədləri aşağıdakılardır:

vətəndaşların və bütün əhalinin informasiyadan və sənədlərdən sərbəst istifadə etmək imkanını, onların bəşər fəaliyyətinin bütün sahələrində milli və dünya mədəniyyətinin nailiyyətləri ilə tanış olmasını təmin etmək;

- əhatə etdiyi şəhərin (rayonun) ərazisindəki bütün yaşayış məntəqələrində əhalinin bütün təbəqələrinə kitabxana və informasiya xidmətini həyata keçirmək;

- ümumi əlyeterlik prinsipi əsasında cəmiyyətin informasiya-ya olan tələbatını təmin etmək, informasiyadan sistemli ictimai istifadəni təşkil etmək, bununla da şəxsiyyətin peşə, təhsil və ümumi mədəni inkişaf səviyyəsinin artırılmasına kömək göstərmək;

- əhaliyə kitabxana xidmətinin təşkilində kitabxana sahəsinin bütün mütərəqqi formalardan istifadə etmək;

- sistem daxili kitab mübadiləsindən və Kitabxanalararası Abonementdən istifadə etməklə bütün şəhər (rayon) əhalisinin informasiyadan istifadəsini təmin etmək;

- MKS-in kitab fonduna daxil olan yeni ədəbiyyat haqqında oxuculara mütəmadi şəkildə informasiya verilməsini təşkil etmək;

- oxucu sorğularını nəzərə almaqla MKS-in kitab fondunun komplektləşdirilməsini, daxil olan ədəbiyyatın kitabxana qaydası ilə işlənməsini və onların kitabxana filialları arasında bölüşdürülməsini təşkil etmək;

- MKS-ə daxil olan kitabxana filiallarına təşkilati, metodik və biblioqrafik köməklərin göstərilməsini təmin etmək;

- stasionar kitabxanası olmayan yaşayış məntəqələrində, idarə, müəssisə və təşkilatlarda səyyar kitabxana xidmətini təşkil etmək;

- müəyyən olunmuş qaydada MKS-in vahid kitab fondunun, oxucularının və kitab verilişinin uçotunu və hesabatını təşkil etmək;

- “İnternet” sistemi vasitəsilə respublika və xarici ölkələrin kitabxanaları arasında məlumat-biblioqrafiya və kitabxana işini əlaqələndirmək;

- müasir cəmiyyətin bütün sahələrində cərəyan edən proseslər barədə informasiya əldə etmək;

- maraqlar üzrə formalaşmış qruplarda asudə vaxtın keçirilməsini və ünsiyyəti təşkil etmək;

- oxucu sorğularını daha dolğun ödəmək üçün elektron informasiya mənbələrindən geniş şəkildə istifadə etmək;

- şəhər (rayon) uşaq kitabxanası, kitabxana filiallarının uşaq bölmələri tərəfindən uşaq və yeniyetmələrin informasiya və ümumi mədəni tələbatının ödənilməsinə, böyüməkdə olan nəslin müstəqil təhsil almasına və özünütərbiyəyə, qıraət və kitabxana fondlarından istifadə mədəniyyətinin tərbiyə edilməsinə şərait yaratmaq;

- ənənəvi və qeyri-ənənəvi informasiya daşıyıcılarındakı sənəd-informasiya resurslarının və mədəni dəyərlərinin toplanması, qorunub saxlanması və yayılmasını təmin etmək.

2.4. MKS özünün əsas fəaliyyəti ilə yanaşı Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə zidd olmayan başqa fəaliyyəti də həyata keçirə bilər.

3. MKS-in hüquq və vəzifələri

3.1. MKS aşağıdakı hüquqlara malikdir:

- Əsasnamədə göstərilmiş məqsəd və vəzifələrə müvafiq olaraq öz fəaliyyətinin məzmununu və konkret formalarını müstəqil müəyyən etmək;

- “Kitabxana işi haqqında” Qanuna müvafiq olaraq fondların komplektləşdirilmə mənbələrini müstəqil müəyyən etmək;

- MKS-in fondunu oxucuların tələbatına uyğun yeni nəşrlərlə komplektləşdirmək, beynəlxalq və respublikadaxili kitab mübadiləsini həyata keçirmək məqsədi ilə mübadilə fondu üçün kitab almaq;

- MKS-in strukturu, ştatları, əməyin ödənilməsi forması, sistemi və məbləğləri, habelə mövcud vəsaitlər həddində əməkdaşların sosial təminatı ilə bağlı güzəştlər barədə təkliflər hazırlamaq;

- MKS-in struktur bölmələrinin (filiallar, şöbələr və hüquqi şəxs olmayan digər xüsusi bölmələr) yaradılması barədə təkliflər vermək;

- MKS-ə daxil olan Mərkəzi kitabxananın şöbələrinin, Uşaq kitabxanasının və kitabxana filiallarının işini yoxlayıb müzakirə etmək, fəaliyyətlərinin nəticələrini qiymətləndirmək və müvafiq qərarlar qəbul etmək, qabaqcıl iş təcrübəsini öyrənmək, ümumiləşdirmək və tətbiq etmək;

- MKS-ə daxil olan struktur bölmələrinin iş planlarını təsdiq etmək, onlardan hesabatlar yığmaq və ümumiləşdirərək yuxarı təşkilatlara təqdim etmək;

- MKS-də çalışan kitabxana işçilərinin attestasiyadan keçirilməsini təşkil etmək, onların ixtisaslarının artırılması üçün tədbir-

lər görmək, əməkdaşların maddi və mənəvi cəhətdən həvəsləndirilməsi və fərqlənməsi üçün təkliflər vermək;

- MKS-in fondlarından istifadə edilməsi qaydalarını, əsas xidmətlərin siyahısını və onların istifadəçilərə təqdim olunması qaydasını müəyyən etmək, Nazirliklə razılaşdıraraq «MKS-dən istifadə qaydaları»nı təsdiq etmək;

- nadir və qiymətli nəşrlər istifadəyə təqdim edildikdə, eləcə də MKS-dən istifadə qaydalarında müəyyən edilmiş başqa hallarda girovun məbləğini müəyyən etmək;

- “Kitabxana işi haqqında” Qanuna, habelə MKS-dən istifadə qaydalarına müvafiq olaraq, MKS-in kitabxana fonduna istifadəçilər tərəfindən vurulmuş ziyanın maddi məsuliyyətini tələb etmək;

- istifadəçilərə təqdim edilən xidmətlərin siyahısının genişləndirilməsi və MKS-in inkişafı məqsədilə təsərrüfat fəaliyyəti ilə məşğul olmaq (bu cür fəaliyyət MKS-in əsas fəaliyyətinə zərər verməməyə şərti ilə);

- Nazirliklə razılaşdırılmaqla MKS-də əlavə pullu xidmətlərin tətbiq edilməsi və reallaşdırılması mexanizmini müəyyən etmək;

- MKS-in inkişafı və ayrı-ayrı fəaliyyət növləri üçün müxtəlif fondlardan qrantlar almaq;

- müəyyən olunmuş qaydada kitabxanalarla və başqa təşkilatlarla birgə razılıq, yaxud müqavilə əsasında əməkdaşlıq etmək;

- kitabxana-informasiya sahəsinə dair konfranslar, seminarlar, dəyirmi masalar, sərgilər, müsabiqələr və s. tədbirlər təşkil etmək;

- beynəlxalq kitab mübadiləsi və beynəlxalq əməkdaşlığı həyata keçirmək, beynəlxalq təşkilatlara üzv olmaq, beynəlxalq kitabxana və s. proqramların həyata keçirilməsində iştirak etmək (Nazirliklə razılaşdırdıqdan sonra);

- Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində müəyyən edilmiş qaydada MKS yanında qəyyumluq, oxucu şuraları və başqa şuralar, habelə kitabxana birlikləri yaratmaq, ictimai və həmkarlar təşkilatlarının, assosiasiyaların, birliklərin üzvü olmaq;

- Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə büdcə müəssisələrinə verilən bütün güzəştlərdən istifadə etmək;

- Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə zidd olmayan başqa fəaliyyətlə məşğul olmaq.

MKS, onun fəaliyyətinin məqsədlərinə müvafiq olaraq aşağıdakı vəzifələri yerinə yetirir:

- MKS-in fondunda olan Azərbaycan və dünya ədəbiyyatı nümunələrinin, bütün kitab sərəvətlərinin, digər informasiya vasitələrinin etibarlı şəkildə toplanması, qorunması və gələcək nəsillərə çatdırılmasını, onların geniş təbliğini təmin edir;

- fondlarını gələcək nəsillər üçün qoruyub saxlamaqla bəşəriyyətin məcmu mədəniyyətinə töhvə verir;

- fəaliyyətində partiyalara, ictimai hərəkatlara və dini konfessiyalara münasibətdə neytrallığa riayət edir;

- zəruri resurslardan, materiallardan və informasiyadan bərabər hüquqlu istifadə prinsiplərinə riayət etməklə MKS-in bütün istifadəçilərinə yüksək keyfiyyətli xidmətlər təqdim edir;

- sistemə daxil olan kitabxana filiallarının fondlarının komplektləşdirilməsini təmin edir;

- istifadə üçün yararsız olan kitabları müəyyən olunmuş qaydada fondan çıxarır;

- əhaliyə və kitabxana filiallarına metodik, məsləhət və digər zəruri kömək göstərilməsini təmin edir;

- MKS-in maddi və insan resurslarından, o cümlədən operativ idarə edilmək üçün ona verilmiş əmlakdan səmərəli istifadə edir;

- fiziki və hüquqi şəxslər tərəfindən kitabxanaya dəymiş ziyanın ödənilməsini MKS qanunvericilikdə müəyyən edilmiş qaydada tələb edir;

- qüvvədə olan qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada Nazirlik və dövlət statistika orqanları qarşısında hesabat verir;

- İnternet sistemi vasitəsilə respublika və xarici ölkələrin kitabxanaları ilə işini əlaqələndirir;

- MKS-in fondunda olan qiymətli nəşrlərin üzə çıxarılması, uçotu və mühafizəsi ilə məşğul olur;

- MKS-in fəaliyyəti ilə bağlı ərizə və müraciətlərə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada baxılmasını təmin edir;

- kitabxana-informasiya sahəsində kadr siyasətini həyata keçirir;

- MKS-in inkişafı və modernləşdirilməsinə dair layihələr və planlar hazırlayır.

4. MKS-in əmlakı

4.1. MKS-in əmlakı müstəqil balansda uçota alınır və bu Əsasnaməyə müvafiq olaraq MKS-in məqsəd və vəzifələrinin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan əsas və dövrüyyə vəsaitlərindən ibarətdir. MKS-in bütün əmlakı ona operativ idarəetmə hüququ ilə təhkim olunmuşdur.

4.2. MKS-in əmlakına aşağıdakılar aiddir:

- MKS-ə təhkim olunmuş bütün əmlak;

- MKS-in mövcud maliyyə vəsaitləri hesabına, o cümlədən Nizamnamə üzrə nəzərdə tutulan fəaliyyətdən əldə edilən gəlirlər hesabına alınan əmlak;

- hüquqi və fiziki şəxslərdən, eləcə də vəsiyyətnamə üzrə, müqavilə üzrə və ya başqa əsaslarla bağışlama, ianə formasında alınan əmlak.

4.3. MKS ona təhkim olunmuş əmlaka operativ idarəetmə hüquqları ilə sahiblik edir, Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş hədlər daxilində bu əmlakdan istifadə edir və onun barəsində sərəncam verir.

5. MKS-in maliyyə vəsaitləri və maddi-texniki təchizatı

5.1. MKS Dövlət Mədəniyyət sisteminin tərkib hissəsi kimi büdcə təşkilatıdır və şəhər (rayon) büdcə vəsaiti hesabına maliyyələşdirilir.

5.2. MKS-in maliyyə vəsaitləri aşağıdakı mənbələr hesabına yaranır:

- büdcə vəsaitləri və yerli büdcədən alınan başqa daxil-olmalar;

- qanunvericiliyə zidd olmayan digər mənbələr hesabına;

5.3. MKS-in əsas fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün ayrılan büdcə vəsaitlərindən onun məqsədinə aid olmayan istifadəsi, o cümlədən büdcə ayırmalarının kredit müəssisələrinin depozit

hesablarında yerləşdirilməsi və MKS tərəfindən əlavə gəlir əldə edilməsi üçün qiymətli kağızlar alınması qadağandır.

5.4. Müxtəlif mənbələrdən daxil olan vəsaitlər, o cümlədən MKS-in Nizamnaməsində nəzərdə tutulan fəaliyyətindən əldə edilən gəlirlər - əsaslı təmir, bərpa işləri, texniki vasitələr və avadanlıqla təchizat üçün ayırmalar, eləcə də məqsədli təyinatı olan könüllü ianələr müstəsna olmaqla, MKS-in ümumi gəlirinə daxil edilir.

5.5. MKS tərəfindən əhaliyə göstərilən pullu xidmətlərdən və hər hansı ödənişli fəaliyyət formalarından əldə edilən gəlir tam həcmdə MKS-in sərəncamında qalır və onun əsas Nizamnamə fəaliyyətinin inkişafına, xidmətin təkmilləşdirilməsinə sərf edilir. MKS təsərrüfat fəaliyyəti və pullu xidmət əsasında büdcədənkənar fondlar formalaşdırır.

5.6. Pullu xidmətlərin siyahısı müvafiq orqanların razılığı olduqdan sonra MKS-in direktorunun əmri ilə təsdiq edilir və müntəzəm qaydada yenidən nəzərdən keçirilir.

5.7. Qəbul edilmiş normativlərə uyğun olaraq yuxarı təşkilat kitabxananı bina, surətköçürmə və çoxaltma texnikası, kompüter, nəşriyyat və cildləmə avadanlıqları ilə təmin edə bilər.

6. MKS-in idarə edilməsi

6.1. MKS-in idarə edilməsi Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə və bu Əsasnaməyə müvafiq olaraq Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin səlahiyyətləri daxilində həyata keçirilir.

6.2. MKS Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin tabeliyində fəaliyyət göstərir. MKS-ə nazirin əmri ilə təyin olunan direktor rəhbərlik edir.

6.3. Direktorun hüquq və vəzifələri:

- Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi, bu Əsasnamə və MKS-in Nizamnaməsi əsasında fəaliyyət göstərir;

- MKS-in fəaliyyətinə cari rəhbərliyi həyata keçirir və Nazirlik qarşısında hesabat verir;

- MKS-i dövlət orqanlarında, digər idarə və müəssisələrdə, ictimai təşkilatlarda, hüquqi və fiziki şəxslərlə qarşılıqlı münasibətlərdə onun mənafeələrini təmsil edir;

- mövcud qanunvericilik əsasında öz səlahiyyətləri həddində MKS-in adından müqavilələr bağlayır, etibarnamələr verir, MKS-in mülkiyyət və vəsaitlərinə dair sərəncam verir, qanunvericilikdə müəyyən edilmiş qaydada xəzinə hesabı açır;

- qarşıya qoyulmuş vəzifələrin yerinə yetirilməsi, MKS əməkdaşlarının ixtisaslarının təkmilləşdirilməsi üçün məsuliyyət daşıyır;

- nizam-intizam qaydalarına və qanunlara riayət olunmasına, dövlət mülkiyyətinin qorunmasına şərait yaradır, kollektivin sosial inkişafında və istehsalat vəzifələrinin yerinə yetirilməsində MKS-in ehtiyatlarından səmərəli istifadə edir;

- direktor müavinləri və şöbə müdirləri arasında vəzifə bölgüsünü aparır;

- MKS-in və ayrı-ayrı şöbələrin, kitabxana filiallarının plan və hesabatlarını təsdiq edir;

- MKS-in maddi-texniki bazasının lazımi səviyyədə saxlanması və inkişaf etdirilməsi, oxucuların və əməkdaşların işi üçün, kitabxana fondlarının və sorğu aparatının, eləcə də binaların, avadanlığın bədii dəyər kəsb edən və digər əmlakın salamatlığının təmin edilməsi üçün tədbirlər görür;

- MKS-in ştat cədvəli və strukturu barədə təkliflər hazırlayır;

- vəzifə maaşları, maaş əlavələri və stimullaşdırıcı xarakterli digər ödənişlər barədə təklif hazırlayır;

- MKS üzrə əmr və göstərişlər verir;

- müvafiq normativ sənədlərə əsasən şəhər (rayon) Mədəniyyət və Turizm İdarəsi (Şöbəsi) ilə razılaşdırma yolu ilə Nazirliyin nomenklaturasına daxil olmayan işçiləri əmək qanunvericiliyinə və mövcud qaydalara əsasən işə qəbul və işdən azad edir, onlarla əmək müqavilələri bağlayır, həvəsləndirmə tədbirləri görür və intizam tənbehləri tətbiq edir;

- MKS-in fəaliyyətinin nəticələrinə görə fərdi məsuliyyət daşıyır.

6.4.MKS-in direktor müavinləri və mühasibi MKS-in direktorunun təqdimatı ilə Azərbaycan Respublikası şəhər (rayon) Mədəniyyət və Turizm İdarələri (Şöbələri) tərəfindən təyin edilir və azad olurlar.

6.5.MKS-in strukturuna şöbələr, sektorlar, funksional və sahəvi prinsiplər əsasında təşkil edilən digər qurumlar daxildir. MKS-in struktur bölmələrinə rəhbərlik fəaliyyətləri, şöbələr (sektorların) müdirlikləri tərəfindən həyata keçirilir. MKS-in struktur bölmələri öz işlərini bu Əsasnaməyə, MKS-in Nizamnaməsinə, MKS-in direktoru tərəfindən təsdiq edilmiş qaydalara və iş planlarına uyğun qururlar;

6.6.Əməkdaşların hüquq və vəzifələri vəzifə təlimatlarında, daxili əmək intizamı qaydalarında, direktorun əmr və sərəncamlarında müəyyən edilir.

6.7.MKS işçisinin əmək müqaviləsi əsasında yaranmış münasibətləri Azərbaycan Respublikasının əmək qanunvericiliyi ilə tənzimlənir.

6.8. MKS idarəetmə, maliyyə-təsərrüfat sənədlərinin və şəxsi heyət barədə sənədlərin salamatlığına görə məsuliyyət daşıyır, onları müəyyən edilmiş qaydada dövlət tərəfindən saxlanmaq üçün arxivə təhvil verir.

6.9.MKS-in strukturu Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi tərəfindən təsdiq edilir.

7. Digər şərtlər

7.1. MKS qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş qaydada ləğv və yenidən təşkil edilə bilər.

7.2. MKS-ə daxil olan Mərkəzi Kitabxananın, kitabxana fəaliyyətlərinin məcburiyyət qarşısında başqa yerə köçürülməsi, habelə MKS-in daxilində digər kitabxanalarla birləşdirilməsi qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin müraciəti əsasında həyata keçirilir.

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin Əmri

Bakı şəh.

Əmr № 183

09 aprel 2014-cü il

“Azərbaycan Milli Kitabxanasının Elmi şurası haqqında Əsasnamə”nin təsdiq edilməsi haqqında

Azərbaycanda informasiya cəmiyyəti quruculuğu şəraitində Azərbaycan Milli Kitabxanasının rolu artmaqdadır. Azərbaycan Milli Kitabxanasının Elmi şurası kitabxananın fəaliyyətinin əsas istiqamətlərini müəyyənləşdirən, elmi-tədqiqat və nəşriyyat fəaliyyətinin perspektivlərini müəyyən edən, kitabxananın işinin və strukturunun dövrün tələblərinə uyğun qurulmasına kömək məqsədilə yaradılır.

Yuxarıda yazılanları nəzərə alaraq

ƏMR EDİRƏM:

1. “Azərbaycan Milli Kitabxanasının Elmi şurasının Əsasnamə”si və Elmi şuranın tərkibi təsdiq edilsin.
2. Əmrin icrasına nəzarət Nazirin birinci müavini Vaqif Əliyevə həvalə edilsin.

Əsas: Azərbaycan Milli Kitabxanasının 2014-cü il 08 yanvar tarixli, 02 nömrəli məktubu, Nazirliyin Nəşriyyat, reklamın təşkili və informasiya şöbəsinin 2014-cü il 14 mart tarixli xidməti məlumatı

Nazir

Əbülfəs Qarayev

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm nazirinin 09 aprel 2014-cü il tarixli 183 nömrəli əmri ilə təsdiq olunmuşdur

Azərbaycan Milli Kitabxanasının Elmi şurası haqqında ƏSASNAMƏ

1.1. Milli Kitabxananın Elmi şurası Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin ____ nömrəli, ____ tarixli əmrinə uyğun olaraq yaradılmışdır.

1.2. Elmi şura Milli Kitabxananın direktoru yanında kitabxanaşünaslıq, informatika, kitabşünaslıq, əlyazmaların və mətbu abidələrin elmi təsviri, sənədlərin konservasiyası və bərpası, kitabxanaların və arxivlərin təhlükəsizliyi sahəsində elmi fəaliyyətin əsas istiqamətlərini nəzərdən keçirən və əlaqələndirən məşvərətçi orqandır.

1.3. Elmi şura öz fəaliyyətində aşağıdakı sənədləri rəhbər tutur:

- qüvvədə olan normativ sənədləri;
- Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin əmr və sərəncamları, habelə Kollegiyanın qərarlarını;
- Azərbaycan Milli Kitabxanasının Əsasnaməsini;
- bu Əsasnaməni.

1.4. Elmi şura haqqında Əsasnamə Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi tərəfindən təsdiq edilir.

1.5. Elmi şura haqqında Əsasnamənin qüvvədə olma müddəti 3 ildir. Bu müddətin bitməsinə bir ay qalmış Elmi şuranın yenidən təşkili barədə təkliflər verilməzsə, bu Əsasnamə növbəti 3 il üçün uzadılmış hesab edilir. Əsasnaməyə dəyişikliklər və əlavələr Milli Kitabxananın direktorunun təqdimatına əsasən aparılır.

1.6. Elmi şuranın qərarları Milli Kitabxananın direktoru tərəfindən təsdiq edildikdən sonra qüvvəyə minir.

1.7. Milli Kitabxananın Elmi şurasının qərarları tövsiyə və məsləhət xarakteri daşıyır.

2. ELMİ ŞURANIN VƏZİFƏLƏRİ VƏ FƏALİYYƏT İSTİQAMƏTLƏRİ

2.1. Milli Kitabxananın elmi araşdırmaların əsas istiqamətlərinin müəyyən edilməsi və əlaqələndirilməsi.

1.2.1. Elmi şuranın fəaliyyətinin əsas məqsədləri:

1.2.2. Milli Kitabxananın əsas informasiya bazası olan fondunun əhatəli komplektləşdirilməsinin və tamlığının təminatına dair tövsiyələr vermək;

1.2.3. Oxuculara və istifadəçilərə kitabxana və informasiya-biblioqrafik xidmətinin yaxşılaşdırılmasına, optimallaşdırılmasına və təkmilləşdirilməsinə, günün tələbləri səviyyəsində qurulmasına dair tövsiyələr vermək;

1.3. Milli Kitabxananın perspektiv və illik nəşriyyat planlarının və ayrı-ayrı nəşrlərin müzakirəsi.

1.4. Milli Kitabxananın elmi işinin başqa elmi müəssisələrin fəaliyyəti ilə əlaqələndirilməsi.

1.5. Milli Kitabxananın elmi kadrlarının hazırlanması, attestasiyası və onların ixtisas səviyyəsinin artırılması ilə bağlı tövsiyələrin hazırlanması.

3. ELMİ ŞURANIN MƏZMUNU

3.1. Milli Kitabxananın elmi fəaliyyətinin əsas istiqamətlərinin işlənilməsi hazırlanması.

3.2. Milli Kitabxananın elmi-tədqiqat fəaliyyətinin, elmi araşdırmaların maddi-texniki və maliyyə təminatı ilə bağlı əsas məsələlərin müzakirəsi.

3.3. Elmi-tədqiqat, elmi-biblioqrafik və elmi-metodik işlərin proqramlarının və planlarının təsdiq edilməsi.

3.4. Kitabxana işinin aktual problemlərinin müzakirəsi və kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq, informatika, kitabşünaslıq sahəsinin elmi işlərinin nəticələrinin qiymətləndirilməsi.

3.5.Direktorun və onun müavinlərinin, Elmi katibin, şöbələrin və bölmələrin, müvəqqəti tədqiqat qruplarının, ayrı-ayrı elmi işçilərin nəticələri haqqında hesabatların müzakirə və təsdiq edilməsi.

3.6.Kitabxana işi sahəsində ən mühüm nailiyyətlərin Milli Kitabxanada tətbiq edilməsinə dair tövsiyələr vermək.

3.7.Milli Kitabxananın strukturunda müvafiq dəyişikliklər aparılması barədə tövsiyələr vermək.

3.8.Milli Kitabxananın elmi əsərlərinin nəşri planlarının müzakirəsi.

3.9.Elmi əsərlərin müəlliflərinə müxtəlif mükafatlar verilməsi və başqa şəkildə fərqləndirilməsi məqsədilə təkliflərin verilməsi.

3.10.Milli Kitabxana tərəfindən təsis olunan nəşrlərin baş redaktorlarının seçilməsi, redaksiya heyətlərinin tərkibinin təsdiq edilməsi.

3.11.Milli Kitabxananın elmi əsərlərinin və əməkdaşlarının elmi işlərinin dərc olunmaq üçün tövsiyə edilməsi.

3.12.Azərbaycan Respublikasının başqa elmi müəssisələri, kitabxanaları, informasiya mərkəzləri və arxivləri ilə elmi əməkdaşlıq məsələlərinin müzakirəsi.

3.13. Milli Kitabxananın beynəlxalq əməkdaşlığı, xarici elmi müəssisələrlə birgə işlərin icrasının gedişi haqqında planların və hesabatların müzakirəsi, Milli Kitabxananın əməkdaşlarının xarici elmi ezamiyyələri haqqında hesabatlarının dinlənilməsi.

3.14.Milli Kitabxananın yerli və beynəlxalq assosiasiyalar, cəmiyyətlər, təşkilatlar və fondlarla qarşılıqlı fəaliyyətinə kömək.

3.15.Elmi kadrların hazırlanması və onların ixtisaslarının artırılması ilə bağlı məsələlərin müzakirəsi, Milli Kitabxananın mütəxəssislərinin kadrların hazırlanması üzrə işi haqqında məlumatların sistemə dinlənilməsi.

3.16.Namizədlik və doktorluq dissertasiyalarının mövzularının müzakirəsi və müvafiq tövsiyələr verilməsi.

4. ELMİ ŞURANIN HÜQUQLARI

4.1.BDU-nun alimlərini və aparıcı kitabxana mütəxəssislərini zəruri materialların hazırlanmasına və Şuranın iclaslarında məsələlərin müzakirəsində iştiraka cəlb etmək.

4.2.Konkret məsələlərin həlli üçün Şura üzvlərindən ibarət işçi qrupları yaratmaq və kitabxananın əməkdaşlarını həmin qruplarda işə cəlb etmək.

5. ELMİ ŞURANIN TƏRKİBİ

5.1.Elmi şuranın tərkibinə vəzifəyə görə yalnız Milli Kitabxananın direktoru və Elmi katib daxil olur.

5.2.Elmi şura yanında direktorun, onun elmi işlər üzrə müavininin və ya Elmi şuranın üzvləri olan başqa aparıcı alimlərin sədrliyi ilə seksiyalar yaradıla bilər.

5.3.Elmi şuranın seksiyalarının tərkibi Milli Kitabxananın direktorunun əmri ilə təsdiq edilir.

5.4.Elmi şuranın sədrinin dəvəti ilə Elmi şuranın iclaslarında başqa elmi müəssisələrin əməkdaşları məşvərətçi səs hüququ ilə iştirak edə bilərlər.

6. ELMİ ŞURA ÜZVLƏRİNİN HÜQUQLARI

6.1.Şuranın materialları ilə tanış olmaq və onun tapşırıqlarının icrası zamanı onlardan istifadə etmək.

6.2.Şuranın fəaliyyətinin istiqamətləri ilə bağlı məsələləri onun müzakirəsinə təqdim etmək.

6.3.Şuranın növbədənənar iclasının çağırılması haqqında təkliflər irəli sürmək.

6.4.Şura üzvü üzürlü səbəbdən iclasda iştirak etmədikdə, öz səsini Şuranın sədrinə verə bilər.

7. ELMİ ŞURANIN İŞİNİN TƏŞKİLİ VƏ İŞ QAYDASI

7.1.Elmi şura iş planına uyğun olaraq ildə azı 4 dəfə iclas keçirir. Şura illik və rüblük planlar üzrə işləyir. Şuranın fəaliyyəti Milli Kitabxananın iş planına uyğunlaşdırılır.

7.2.Elmi şuranın iclasları zərurət yarandıqca, amma rübdə bir dəfədən gec olmayaraq keçirilir. İclaslarda bütövlükdə Milli Kitabxananın və onun bölmələrinin iş planları və hesabatları müzakirə edilir, qarşıya qoyulmuş məsələlərin icrası üzrə aparılan cari iş haqqında məlumatlar dinlənilir, kitabxana işinin yaxşılaşdırılması və fəallaşdırılması sahəsində tədbirlər görülür.

7.3.Elmi şuranın iclasında onun tərkibinin ən azı yarısı iştirak etdiyi təqdirdə qərarlar qəbul etməyə səlahiyyətlidir.

7.4.Əgər Elmi şura gizli səsvermə keçirilməsi haqqında qərar qəbul etməsə, qərarlar açıq səsvermə ilə qəbul edilir.

7.5.Elmi şuranın qərarları o halda qəbul edilmiş hesab olunur ki, həmin qərara Elmi şuranın iclasda iştirak etmiş üzvlərinin ən azı 50% səs vermiş olsun.

7.6.Elmi şuranın fəaliyyəti haqqında hesabat Milli Kitabxananın ümumi illik hesabatına tərkib hissə kimi daxil olunur.

8. ELMİ ŞURANIN İDARƏ OLUNMASI

8.1.Elmi şuranın tərkibinə Milli Kitabxananın alimlik dərəcəsi olan, habelə elmi-tədqiqat işləri ilə məşğul olan əməkdaşları sırasından seçilir. Elmi şuranın tərkibinə həmçinin, Milli Kitabxanada işləməyən alimlər də daxil ola bilərlər.

8.2.Elmi şuranın sədri Milli Kitabxananın direktoru, Elmi şuranın sədr müavini - Milli Kitabxananın direktorunun elmi işlər üzrə müavini, Elmi şuranın Elmi katibi isə Milli Kitabxananın Elmi katibidir.

8.3.Elmi şuranın tərkibi Milli Kitabxananın direktorunun təqdimatına əsasən Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirinin əmri ilə 3 il müddətinə təsdiq edilir.

8.4.Elmi şura Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin qərarı ilə ləğv oluna və onun tərkibində dəyişikliklər edilə bilər.

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin yanvar 2014-cü il tarixli Əmri ilə təsdiq olunmuşdur.

Azərbaycan Milli Kitabxanasının Elmi şurasının tərkibi

Kərim Tahirov	Elmi şuranın sədri Milli Kitabxananın direktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi, professor
Əminə Cəfərova	Katib Kitabxananın elmi katibi
Abuzər Xələfov	Üzvlər BDU-nun kitabxanaşünaslıq kafedrasının müdiri, tarix üzrə elmlər doktoru, professor
Gülbəniz Səfərəliyeva	Nəşriyyat işləri üzrə direktor müavini, Əməkdar mədəniyyət işçisi
Mələk Xanım Hacıyeva	Elmi işlər və beynəlxalq əlaqələr üzrə direktor müavini, Əməkdar mədəniyyət işçisi
Ədibə İsmayılova	Oxuculara xidmət işləri üzrə direktor müavini, Əməkdar mədəniyyət işçisi
Elçin Musayev	İnformasiyalaşdırma və texnoloji inkişaf üzrə direktor müavini

Aygün Hacıyeva	Elmi-tədqiqat kitabxanaşünaslıq şöbəsinin müdiri
Adilə Abdullayeva	Kitabxanaların metodik təminatı şöbəsinin müdiri
Mehriban Cəfərova	Nəşriyyat işləri şöbəsinin müdiri
Azad Qurbanov	BDU-nun Kitabxanaçılıq və informasiya fakültəsinin dekanı, pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru, dosent
Nadir İsmayilov	BDU-nun Bibliografiyaşünaslıq kafedrasının müdiri, dosent
Xəlil İsmayilov	BDU-nun Kitabxana resursları və informasiya axtarış sistemləri kafedrasının müdiri, t.e.d., professor

Kitabxana fonduna vurulan ziyana görə oxucuların, hüquqi və fiziki şəxslərin məsuliyyətinin müəyyənləşdirilməsi QAYDALARI

“Kitabxana işi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda kitab fondlarına vurulan ziyanın ödənilməsinin yeni qaydaları müəyyənləşdirilmişdir.

“Kitabxana işi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 19-cu maddəsinə əsasən kitabxana fondlarına məxsus çap əsərlərinin və digər materialların itirilməsi və ya yararsız vəziyyətə salınmasına görə oxucular, hüquqi və fiziki şəxslər (milli mədəni sərvətlər reyestrinə daxil edilən nadir nüsxələr istisna olunmaqla) yeni qiymətləndirmə əmsalları nəzərə alınmaqla, həmin çap əsərinin qiymətinin 10 misli həcmində maddi məsuliyyət daşıyırlar.

Bu proses kitabxana müdiriyyəti tərəfindən aşağıdakı qaydada həyata keçirilir:

1.Çap məhsullarını itirən, yararsız hala salan, yaxud qaytarmayan oxuculara həmin kitabın eyni nəşrini tapıb gətirmək təklif olunur.

2.Bu mümkün olmadıqda oxucuya onun kitabxana üçün vacib olan digər çap məhsulları ilə əvəz olunması təklif olunur.

3.Müvafiq nəticə alınmadıqda oxucuya itirilən və ya yararsız hala salınan çap məhsulunun yeni qiymətlərlə 10 misli həcmində cərimə ödəmək təklif olunur.

Əks təqdirdə məhkəməyə müraciət olunacağı barədə oxucuya yazılı xəbərdarlıq göndərilir. Yazılı xəbərdarlıq poçtla göndərilir və bu barədə poçtun müvafiq qəbzi alınır.

Yalnız bundan sonra kitabxananın müdiriyyəti məhkəməyə müraciət edə bilər.

Məhkəməyə aşağıdakı sənədlər təqdim olunur:

1.Çap əsərinin və digər materialların kitabxanadan alındığını və onun vaxtında qaytarılmamasını müəyyən edən sənəd (oxucu formulyarından çıxarış);

2.Qaytarılmamış, yararsız vəziyyətə salınmış çap əsərinin və digər materialın başqa müvafiq çap əsərləri, materialları ilə əvəz edilməsi barədə, yaxud çap əsəri və digər materialın qaytarılması, dəyişdirilməsi mümkün olmadıqda, onların qiymətinin 10 misli həcmində borcun ödənilməsi barədə yazılı xəbərdarlığın surəti;

3.Çap əsərinin və ya materialın qaytarılması, dəyişdirilməsi mümkün olmadıqda, borcun ödənilməsi haqqında yazılı xəbərdarlığın təqdim edilməsi barədə poçt bildirişinin surəti;

4. Qaytarılmamış, yararsız vəziyyətə salınmış çap əsərinin və digər materialın qiyməti barəsində yeni qiymətləndirmə əmsalları nəzərə alınmaqla, sifarişçi tərəfindən təsdiqlənmiş kitabxananın inventar kitabından çıxarış.

Bütün bu sənədlər rəsmi məktubla məhkəməyə göndərilir.

Məhkəməyə edilən müraciətin nəticəsi itirilmiş kitabın oxucu tərəfindən qaytarılmasından, həmin çap əsərinin məqsədmüvafiq ədəbiyyatla əvəz olunmasından, yaxud itirilmiş ədəbiyyatın 10 misli dəyərində cərimə ödənilməsindən ibarət olmalıdır.

Kitabxana fonduna vurulan ziyan müqabilində oxucular, hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən ödənilən vəsait yalnız kitabxana fondlarının komplektləşdirilməsinə yönəldilməlidir.

MÜNDƏRİCAT

Giriş 3

Qanunlar

“Mədəniyyət haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu 5

“Kitabxana işi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu 40

“Nəşriyyat işi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu 54

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin mədəniyyət, kitabxana və nəşriyyat işinə dair imzaladığı Fərman və Sərəncamlar

“Kitabxana işi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı 69

“Nəşriyyat işi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı 71

Azərbaycan dilində latın qrafikası ilə kütləvi nəşrlərin həyata keçirilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı 73

Azərbaycan dilində latın qrafikası ilə ilk növbədə yenidən nəşri nəzərdə tutulan kitabların siyahısı 75

Azərbaycan Milli Ensiklopediyasının nəşri haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı 81

2005-2006-cı illərdə Azərbaycan dilində latın qrafikası ilə çapı nəzərdə tutulan əsərlərin siyahısının təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı 83

2005-2006-cı illərdə Azərbaycan dilində latın qrafikası ilə kütləvi nəşri nəzərdə tutulan əsərlərin siyahısı	84
Fərdi təqaüdlərin verilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı (çıxarış)	90
Azərbaycanda kitabxanaların fəaliyyətinin yaxşılaşdırılması haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı	91
Dünya ədəbiyyatının görkəmli nümayəndələrinin əsərlərinin Azərbaycan dilində nəşr edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı	94
Dünya ədəbiyyatının görkəmli nümayəndələrinin Azərbaycan dilində nəşri nəzərdə tutulan əsərlərinin siyahısının təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı	96
“Dünya ədəbiyyatı kitabxanası”na daxil olmuş əsərlərin siyahısı	97
“Azərbaycan Respublikasında kitabxana-informasiya sahəsinin 2008-2013-cü illərdə inkişafı üzrə Dövlət Proqramı”nın təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı	102
Azərbaycan Respublikasında kitabxana-informasiya sahəsinin 2008-2013-cü illərdə inkişafı üzrə Dövlət Proqramı	103
Dövlət Proqramının həyata keçirilməsi üzrə Tədbirlər Planı	113
Azərbaycan qadınlarının bir qrupuna fəxri adların verilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı (çıxarış)	133
M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanasının əməkdaşlarına “Azərbaycan Respublikasının əməkdar mədəniyyət işçisi” fəxri adının verilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı	134

M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanasının əməkdaşlarının “Tərəqqi” medalı ilə təltif edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı	135
“Mədəniyyət haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2012-ci il 21 dekabr tarixli 506-IVQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı	136
Azərbaycan Milli Kitabxanasının 90 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı	141
Azərbaycan Milli Kitabxanasının əməkdaşlarına “Əməkdar Mədəniyyət İşçisi” fəxri adının verilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı	142
Azərbaycan Milli Kitabxanası əməkdaşlarının təltif edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı	143
Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət xadimlərinə fəxri adların verilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı (çıxarış)	144

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarları

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Sovetinin 1987-ci il 9 fevral tarixli 45 nömrəli qərarına dəyişiklik edilməsi və Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin bəzi qərarlarının qüvvədən düşmüş hesab edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin Qərarı	145
Dövlət kitabxana fondlarında saxlanılan çap əsərlərinin və digər materialların uçotu, mühafizəsi və istifadəsi qaydalarının təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin Qərarı	147
Dövlət kitabxana fondlarında saxlanılan çap əsərlərinin və digər materialların uçotu, mühafizəsi və istifadəsi qaydaları	148

Azərbaycan Milli Kitabxanasının və Azərbaycan Respublikası Elmi-Sahəvi Kitabxanasının nümunəvi Əsasnamələrinin təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin Qərarı	155
Azərbaycan Milli Kitabxanasının Əsasnaməsi	156
Azərbaycan Respublikası Elmi-Sahəvi Kitabxanasının nümunəvi Əsasnaməsi	162
“Azərbaycan Respublikasının şəhər (rayon) mərkəzləşdirilmiş kitabxana sistemlərinin, müstəqil kitabxanaların, şəhər, qəsəbə və kənd kitabxana filiallarının, habelə şəhər, qəsəbə kütləvi, uşaq və gənclər kitabxanalarının nümunəvi strukturu və ştat vahidləri”nin təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin Qərarı	168
Azərbaycan Respublikasının şəhər (rayon) mərkəzləşdirilmiş kitabxana sistemlərinin, müstəqil kitabxanaların, şəhər, qəsəbə və kənd kitabxana filiallarının, habelə şəhər, qəsəbə kütləvi, uşaq və gənclər kitabxanalarının nümunəvi strukturu və ştat vahidləri	170
<u>Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin Əmrləri</u>	
Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi sistemindəki şəhər (rayon) Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sistemi haqqında Əsasnamə	175
“Azərbaycan Milli Kitabxanasının Elmi şurası haqqında Əsasnamə”nin təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin Əmri	186
Azərbaycan Milli Kitabxanasının Elmi şurası haqqında Əsasnamə	187
Kitabxana fonduna vurulan ziyana görə oxucuların, hüquqi və fiziki şəxslərin məsuliyyətinin müəyyənləşdirilməsi Qaydaları	194

KİTABXANA İŞİNƏ DAİR RƏSMİ SƏNƏDLƏR

(Qanun və qanun qüvvəli normativ hüquqlu sənədlər toplusu)

3-cü təkmilləşdirilmiş nəşri

Nəşriyyat redaktoru: Mehriban Cəfərova

Ünvan: AZ-1000 Bakı ş., Xaqani küç. 57
E-mail: contact@anl.az
URL: www.anl.az

Sifariş: №11
Çapa imzalanmışdır: 07.05.2015
Tirajı: 500
Pulsuz

Mətbəənin direktoru: *Elman Qasimov*
Dizayner: *Mətanət Əliqızı*

Formatı 60x90 1/16. Həcmi 12,5 ç.v.
Sifariş №23

«Zərdabi LTD» MMC Nəşriyyat Poliqrafiya müəssisəsi
☎ iş (012) 514-73-73, mob. (050; 055; 070) 344 76 01
e-poçtu: zerdabi_em@mail.ru